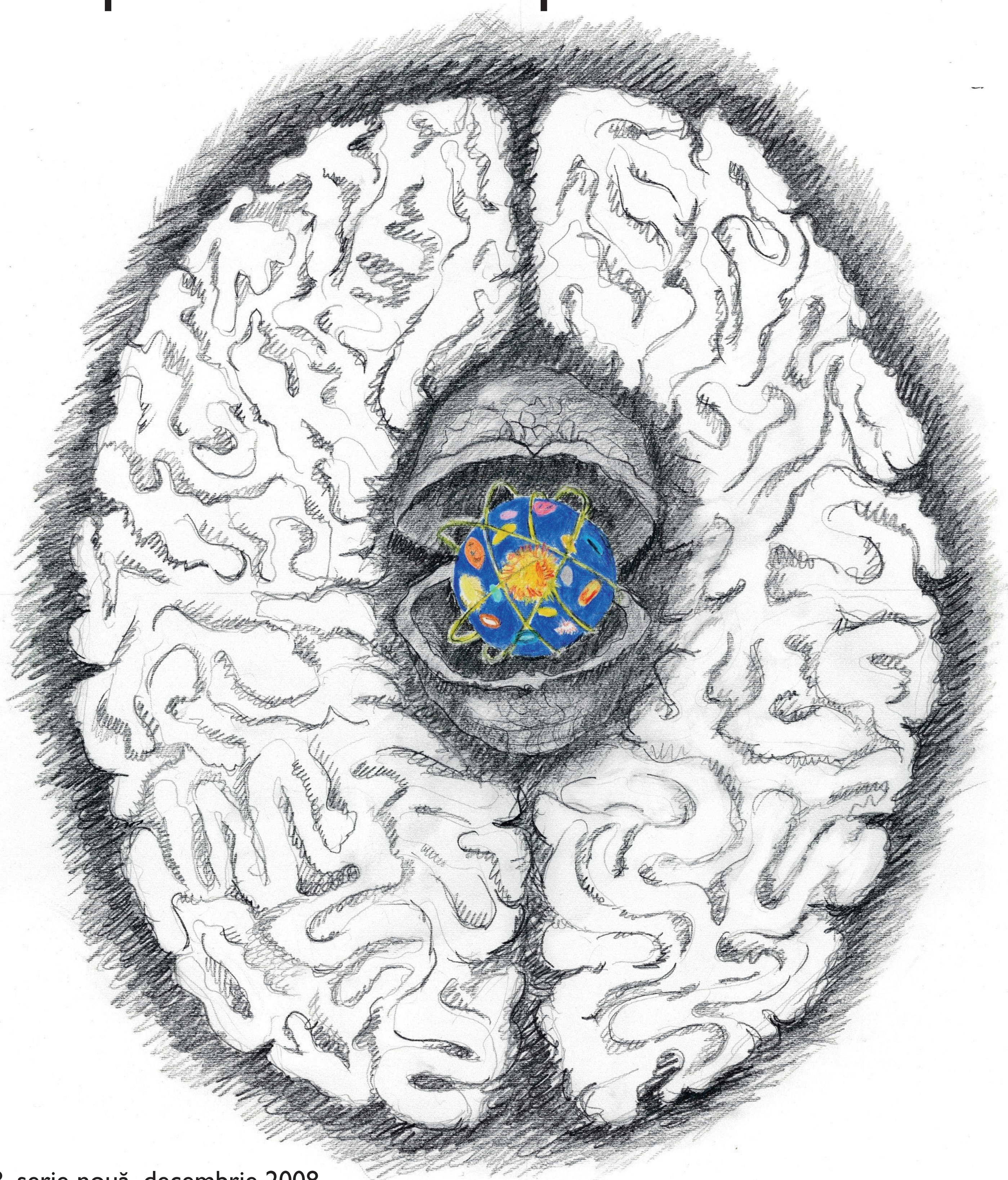
Colegiul Național "Moise Nicoară"

Laboremus

Competen!" #i performan!"

Nr. 8, serie nouă, decembrie 2008

Revistă de opinie şi atitudine a elevilor - "pentru că ne pasă" - Revistă fondată în 1926

Colegiul Național "Moise Nicoară"

Laboremus

——— *,,pentru că ne pasă"* ——

Competență și performanță

decembrie 2008

Cuprins

LABIRINTUL CREA!IEI

CREA!IILE VOASTRE

Meritocraţia - o himeră pentru societatea românească?

Prima întrebare, care ne vine în minte citind titlul acestui articol, este privitoare la înțelesul acestui termen, „meritocrație"! Astfel, prima utilizare a acestui termen îi este atribuită lui Michael Young, care în cartea sa, publicată în 1958, „The Rise of the Meritocracy" (Ascensiunea meritocrației), preconiza o societate în care statusul unei persoane este strict determinat de doi indicatori: coeficientul de inteligență, plus efortul. Însă este imposibil de determinat modul în care o persoană îşi foloseşte inteligența la gradul ei cel mai înalt şi totodată îşi poate doza efortul maxim, drept pentru care o veritabilă ierarhizare ar fi imposibilă; astfel, acest termen şi-a extins sfera de sens pe parcursul celei de-a doua jumătăți a secolului XX.

În fapt, astăzi prin meritocrație înțelegem organizarea societății în care nominalizarea este făcută şi sarcinile sunt atribuite pe criteriul competenței şi al performanței şi nu ținându-se cont de avere (plutocrație), legături de rudenie (nepotism), interese financiare (oligarhie), privilegii de clasă (aristocrație) sau alte caracteristici privind poziția socială, economică sau politică.

Conceptul în discuție are însă o istorie mai îndepărtată, întrucât Republica Venețiană, cucerită în 1797 de Napoleon, a folosit timp de mai multe secole acest mod de organizare a societății. Astfel, pentru a desemna componența Consiliului Coroanei, cu rol de asigurare a conducerii, cetățenii erau punctați anual pe baza succeselor obținute în academie, artă sau comerț, iar cei mai eficienți erau numiți în acest for de conducere. Un alt exemplu mai apropiat istoric este cel al Marelui Ducat al Finlandei, unde puterea era exercitată de clasa instruită. Deşi originea şi averea influențau educația, nu aceştia erau factorii *sine qua non* pentru accesul la funcțiile publice, ci dimpotrivă, titlurile academice sau deținerea unui grad militar. Între statele moderne, Singapore se revendică a fi o adevărată meritocrație, punând accent pe descoperirea şi formarea tinerilor competenți pentru posturi de conducere. Astfel, rezultatele la învățătură sunt cea mai importantă recomandare.

Analizând situația României, putem observa popularitatea acestui concept în special după revoluția din '89, probabil şi ca o consecință a globalizării. Pe de altă parte, în România comunistă nu se aplicau principiile meritocrației, cel puțin nu la modul practic şi deliberat, singurul criteriu viabil şi inexorabil fiind „linia de partid". Astfel, deşi repartizarea în producție se făcea în ordinea mediilor obținute în facultate, posturile disponibile erau de cele mai multe ori necorespunzătoare pregătirii absolvenților şi nesatisfăcătoare financiar. Bineînțeles, aici intervenea interesul de partid, „originea bună" şi nu burghezo-moşierească. Însă „mitul românului descurcăreț" şi-a atins în această perioadă apogeul, cele mai populare metode fiind „micile atenții" sau chiar căsătoria cu rol de parvenire.

Situația României postdecembriste nu este cu mult diferită, însă se poate observa înlăturarea viziunii refractare asupra meritocrației, odată cu procesul de tranziție spre o societate democratică. Globalizarea, prin „soldații ei multinaționali", adevărate stindarde ale meritocrației, a reuşit să imprime această viziune modernă de organizare a societății, criteriul competenței fiind inexorabil. Exemplul acestor companii multinaționale a fost preluat şi în sectorul de stat, ocuparea posturilor în administrație publică, învățământ sau sănătate făcându-se prin concurs.

Bineînțeles, de multe ori, corectitudinea acestor concursuri este blamată, însă atitudinea rezervată față de această metodă de ocupare a posturilor publice poate veni atât din reminiscențele metehnelor comuniste, dar poate şi din faptul că în sfârşit „românul descurcăreț", capabil până acum să eludeze orice evaluare corectă, trebuie să dea piept cu alte bariere - egalitatea şanselor şi preeminența performanței, aspecte primordiale ce fac parte din politica Uniunii Europene şi implicit a României.

Adrian Popa, clasa a XII-a E

Colectivul de redacție

COORDONAREA NUMĂRULUI:
prof. dr. Janina Flueraş
prof. Radu Savulov

COLABORATORI:
prof. Nela Bratu
prof. Camelia Circa-Chirilă
prof. Mirela Mureşan
prof. Emilia Neamțu

ÎN ACEST NUMĂR SEMNEAZĂ URMĂTORII ELEVI:
Bianca Gîț, clasa a XII-a D
Adrian Popa, clasa a XII-a E
Emanuel Grec, clasa a X-a F
Andrei Sabău, clasa a X-a C
Oana Olaru, clasa a IX-a C
Diana Groza, clasa a XII-a D
Alexandra Sabou, clasa a XII-a E
Mara Bulie, clasa a XI-a E
Onoria Mrejeru, clasa a XI-a E
Valentin Crişan, clasa a XI-a E
Voicu Mureşan, clasa a XII-a E
Claudia Epure, clasa a XII-a E
Claudia – Gabriela Oaida, clasa a X-a F
Tania Tudor, clasa a IX-a D
Alex Nica, clasa a IX-a A
Eduard Stîngă – Țîrlea, clasa a IX-a A
Raluca Murg, clasa a X-a F
Andreea Dărău, clasa a X-a F
Bianca Pavel, clasa a IX-a F
Georgeta Emanuela Tolan, clasa a IX- a C
Laurențiu Căpățână, clasa a IX-a C
Laura Vărşăndan, clasa a IX-a C
Larisa Nadiu, clasa a IX-a F
Alin Dîrzu, clasa a IX-a F
Cerasela Nadiu, clasa a IX-a F
Raluca Murg, clasa a X-a F
Romina Florina David, clasa a XI-a F
Anca Leac, clasa a IX-a E
Alexandra Fechete, clasa a XI-a E
Iuliu Călin, clasa a IX-a F
Adela Lupescu, clasa a XII-a D
Andreea Novanc, clasa a X-a C
Adela Stancu, clasa a IX-a F
Lavinia Hay, clasa a IX-a F
Mirona Urs, clasa a XII-a E
Cristina Neacşiu, clasa a XII-a E
Simona Corcoz, clasa a XI-a A

ALTELE
Adrian Foltean, Ana Cosma - desen copertă
Manuel R. Ciosici - corectură
Manuel R. Ciosici - DTP

Dialoguri (ne)convenționale

"Competenţa este ea însăşi o performanţă"

- Interviu cu Mircea Cărtărescu -

!

Mircea Cărtărescu este poet, prozator şi publicist român. Este considerat de critica literară drept cel mai important dintre poeții generației optzeciste. Este conferențiar universitar doctor la Catedra de literatură română a Facultății de Litere a Universității din Bucureşti. A debutat cu poezie la Cenaclul de Luni, coordonat de profesorul Nicolae Manolescu, şi în volum în antologia *Aer cu diamante*, dar a citit şi proză la cenaclul lui Ovid S. Crohmălniceanu, *Junimea*. Absolvent al liceului "Dimitrie Cantemir" din Bucureşti, urmează cursurile Facultății de Limbă si Literatură Română a Universității din Bucuresti. În 1980 prezintă teza de licență despre imaginarul poetic eminescian din poezia postumă, care s-a transformat în volumul *Visul chimeric*. În 2004 scoate, probabil, cea mai cunoscută carte a sa, *De ce iubim femeile*, carte care a fost tradusă în germană şi spaniolă. Aflat în colegiul nostru cu prilejul desfăşurării proiectului *Lună Plină de Carte*, am avut deosebita plăcere de a-l interviava pe unul dintre puținii poeți contemporani.

Ioana Hălmăgean: A fost întâlnirea aceasta conform aşteptărilor dumneavoastră?
Mircea Cărtărescu: A depăşit mult aşteptările mele. Oamenii au fost atât de mulți şi când ai o sală uriaşă în față ți-e greu să te concentrezi şi m-am simțit foarte bine, am simțit numai vibrații pozitive dinspre elevi şi mi-a făcut mare plăcere să răspund la întrebările lor care, practic, toate au fost cu miez. Au fost întrebări de substanță, am avut ce să răspund.

Ioana Hălmăgean: V-ați regăsit în vreunul dintre elevii care v-au pus întrebări?
Mircea Cărtărescu: M-am regăsit în absolut toți, pentru că există o vârstă la care vrei întotdeauna să te reîntorci. Vârsta liceului, cel puțin pentru mine, rămâne vârsta ideală. Şi cred că n-am fost niciodată mai apropiat de mine însumi ca la 17 ani. E adevărat ,astăzi imaginea mea mentală despre mine nu mai e de 17 ani, cum era înainte, ci e la 27-28 ani. Aşa cred eu că am o vârstă interioară. Dar vârsta ideală rămâne totuşi acea perioadă extraordinară de virtualitate, care este adolescența.

I. H: Tema acestui număr al revistei este "competență şi performanță", ce înțelegeți prin „competență" şi „performanță"?

"Numai cel competent poate face performanță."

M. C: Nu există nici o graniță între ele. Numai cel competent poate face performanță. Deci sunt ca pe o bandă a lui Mobius, nu ştii unde se termină una şi unde începe cealaltă. Competența este ea însăşi o performanță. La ea se ajunge prin performare iar competența ,la rândul ei, generează performare. Deci ele sunt de nedezlipit. Nu poți fi doar performant sau doar competent. Ele sunt doi versanți ai aceluiaşi munte.

I. H: Liceul pe care l-ați terminat v-a ajutat

să deveniți într-o mare măsură „competent” sau „performant”?
M. C: Eu nu datorez foarte multe învățământului. Nici nu am avut profesori grozavi, ba chiar dimpotrivă trebuie să spun că datorez foarte multe lecturilor mele din afara şcolii. În perioada liceului am citit cel mai mult. Am citit aproximativ, dacă e să fac o medie, peste 150 cărți pe an. Am ținut de la 17 ani un jurnal şi mi-am notat tot ce-am citit .A fost perioada mea cea mai bună. Apoi a trebuit să scad puțin numărul de cărți pentru că în facultate ai mult mai multe alte treburi, dar baza lecturilor mele s-a pus în liceu.

"În general nu este bine să fii mulțumit cu locul unde ai ajuns, niciodată, oricât de sus ai ajunge."

I. H: Credeți că ați ajuns la o anume performanță?
M. C: Depinde de standardele tale interioare. În general nu este bine să fii mulțumit cu locul unde ai ajuns, niciodată, oricât de sus ai ajunge. Cel mai bine este să încerci întotdeauna să te autodepăşeşti. Deci eu cred în oamenii care nu sunt mulțumiți de ceea ce sunt niciodată, chiar dacă sunt primii într-o competiție, într-un concurs,într-o listă de elevi în ordinea performanțelor. Întotdeauna se poate mai mult şi trebuie să încerci mai mult chiar decât poți. Trebuie să încerci imposibilul.

I. H: Vorbeați despre jocurile pe calcuator. Cum se face că promovați şi cartea, dar vorbiți şi despre cât de mişto e să te joci pe calculator?
M. C: Cred că, în vremea comunismului oamenii erau obligați să citească, mai ales că se mai lua şi curentul... poate fi asta o explicație a faptului că tinerii nu mai citesc atât de mult astăzi?
E foarte simplu. Toți suntem oameni ai unor vremuri. În perioada comunistă, ai dreptate, oamenii erau cumva obligați să citească, ba chiar erau obligați la capodopere, pentru că nu existau nici cărți populare, nu existau cărți ca Sandra Brown sau ca şi Coelho, cărți de aventuri, cărți erotice, astea nu existau. Şi atunci oamenii trebuiau să citească Tolstoi, Cervantes, autori importanți şi mari. Deci într-un fel, națiunea română a fost, paradoxal, în perioada comunistă, condamnată la capodopere. Acum nu mai e cazul, oamenii au o plajă extraordinar de largă de oferte, atât pentru divertisment cât şi pentru orice altceva, te poți distra în enorm de multe feluri, practic e o industrie întreagă care ți se pune la dispoziție. Vezi filme până la loc comanda, dacă ai un pic de ochi poți vedea câte filme se poate în fieare zi. Ai nu ştiu câte canale la televiziune, ai internetul, care este o sursă uriaşă de entertainment. Şi atunci cartea nu mai ocupă un loc central în tot dispozitivul ăsta, ci e o insulă printre foarte multe alte insule, printre filme, jocuri pe computer, tot felul de alte posibilităti de distracție.

I. H: Un gând pentru elevii din “Moise Nicoară”?
M. C: Bineînțeles, să nu rateze nici o şansă în viață de a fi fericiți şi să rămână mereu oameni întregi, adică adevărați.

Interviu realizat de Ioana Hălmăgean,
clasa a XI-a F

ADDENDA

De ce citim Cărtărescu

Mircea Cărtărescu – comercial. E cel mai nou "timbru" aplicat cunoscutului autor şi probabil celui mai popular de la „Faruri, vitrine, fotografii” încoace. Şi totul se datorează lucrării sale *De ce iubim femeile*, o carte ce ocupă mai toate noptierele femeilor (şi nu numai) din România.

Faptul, că această controversă a pornit doar de la numărul ridicat de vânzări ale volumului, este o idee subtil sugerată. Cert e că această carte este accesibilă unei fracţiuni mai mari de cititori şi, în mare parte, dedicată publicului feminin, care, aţâţat de titlul instigant, a ridicat numărul vânzărilor şi a adus succesul.

Nu şarmul narării sau aroma ce o emană fiecare rând al cărţii duce la discuţiile criticilor în legătură cu noul statut al autorului, ci categoriile sociale (şi umane) ce ajung să citească un Cărtărescu. De ce ar însemna asta o involuţie a autorului sau cum ar putea acesta să evite popularizarea unei lucrări care, de fapt, chiar merită citită de un public cât mai larg? Să lăsăm astfel de întrebări să bântuie visele specialiştilor.

De ce iubim femeile se constituie dintr-o succesiune de povestiri guvernate de câte un personaj feminin, fiecare individualizat şi deosebit. Calitatea acestor istorisiri nu poate fi contestată, iar situaţiile propuse variază de la orgasm senzorial la utopie neagră. Povestirile au fost publicate, una în fiecare număr, într-o cunoscută revistă românească, destinată femeilor. Ordonarea acestora în cadrul volumului i-a revenit autorului, prin urmare succesiunea lor este explicabilă şi interesant de urmărit. Cărtărescu prezintă experienţa femeii din aceeaşi perspectivă, dând cititorului libertatea de a identifica naratorul cu autorul sau chiar cu propria persoană.

Este greu de determinat exact care capitol atrage atenţia cititorului în mod deosebit, dat fiind faptul că fiecare incită la parcurgerea următorului, fiecare provoacă imaginaţia în alt mod, neaşteptat sau, dimpotrivă, aşteptat cu nerăbdare. De la repovestirea aventurii Zarazei la relatarea întâlnirii cu „bomba de aur” pe litoralul românesc, autorul atrage atenţia asupra miracolelor oferite de femeie şi asupra miracolului numit "femeie".

Capabil să trezească spiritul romantic şi într-o bestie injectată cu steroizi, volumul se adresează atât celor ce nu ştiu de ce iubesc femeile cât şi celor ce nu vor să ştie de ce o fac. Distingându-se din mediocritatea publicaţiilor, ce discută războiul sexelor, cartea conduce cititorul pe un şir de gânduri, lăsând revelaţia finală la latitudinea fiecăruia. Cărtărescu ilustrează femeia ideală prin intermediul urmaşelor Evei ce bat străzile realităţii, urmaşe care, de ce nu, păstrează încă în ele idealul feminin.

Andrei Sabău,
clasa a X-a C

Ce rost mai are?! sau despre Cărtărescu eseistul

Eseul *Să lăsăm baltă şcoala* de Mircea Cărtărescu vrea să evidenţieze rolul din ce în ce mai nesemnificativ pe care îl are şcoala asupra vieţii unei persoane obişnuite.

Materia luată în vizor este limba şi literatura română, care este predată şi de autorul însuşi. Rolul şcolii este privit ironic şi într-un context în care atitudinea generală e dată de admiratul „vedetelor" ori de prostia celor privesc emisiuni destinate unor persoane cu inteligenţă scăzută. Rareori auzi pe cineva vorbind despre un mare matematician, filozof sau om de cultură. Are căutare acum doar „bârfa" despre ce a făcut X-ulescu sau ce şi-a mai cumpărat doamna Y, căci sunt subiecte abordabile de către oricine.

Sensul şcolii se diluează la rândul său. Căci mai nou se doresc doar diplome care să dovedească existenţa anumitor cunoştinţe pe care posesorul (nu) le are. Cultura adevărată nu-ţi mai foloseşte la nimic. În ziua de azi incultura este numitorul comun de la omul de rând la „vedete" şi la politicieni. Grav este că şi oamenii care ar trebui să aibă grijă de bunăstarea ţării dau dovadă de lipsa unei minime culturi generale sau, mai mult, de lipsă de bun simţ. Uitându-te la un top cu cei mai avuţi oameni din România poţi observa cu uşurinţă că marea majoritate nu sunt persoane cu studii superioare, în schimb au un cont generos în bancă.

Eseul lui Cărtărescu surprinde foarte bine viaţa românului dornic să vadă ce este „senzaţional" în speranţa că va ieşi din banal dar şi din mediocritatea cu care este atât de obişnuit. Ce rost mai au poeziile lui Eminescu dacă poţi discuta despre „VIP-uri"(cum se autointitulează) precum Becali sau cei din familia Columbeanu?

Şi totuşi...

Oana Olaru,
clasa a IX-a C

A fi cititor "performant"
- Interviu cu Ioana Nicolae -

Ioana Nicolaie este o tânără poetă. Este soția poetului Mircea Cărtărescu. După absolvirea liceului "George Coşbuc" din Năsăud a devenit studentă la Facultatea de Litere a Universității din Bucureşti, pe care a absolvit-o în anul 1997. În 1998 a terminat cursurile de masterat ale aceleiaşi facultăți. După absolvire a fost profesoară la Liceul "Dimitrie Leonida" din Bucureşti, redactor la revista Tribuna Învățămîntului, redactor la Editura Humanitas şi redactor la ziarul Independent. A mai colaborat ca redactor la editurile Casa Radio, Polirom şi Paralela 45.

A debutat editorial cu volumul de versuri „Poză retuşată”, Editura Cartea Românească, 2000, în urma unui concurs de debut. În 2005, a publicat "Cerul din burtă" la Editura Paralela 45. A scris textul albumului "Bucureşti, metropolă europeană", Editura Noi Media Print, în acelaşi an. Iar in 2008 a publicat cartea pentru copii "Aventurile lui Arik" la Corint Junior.

Ioana Nicolae l-a însoțit pe poetul şi prozatorul Mircea Cărtărescu în sala festivă a colegiului nostru, ținând o conferință cu tema *Filmele şi cărțile adolescenței*. La finalul acesteia, am putut-o răpi pentru câteva clipe şi pe dânsa pentru un scurt interviu:

Raluca Giurgiuțiu: Cu ce ocazie pe la "Moise Nicoară"?

Ioana Nicolae: Aveți aici nişte organizatori de evenimente culturale şi aveți câțiva scriitori locali cunoscuți. E vorba de Vasile Leac şi Cătălin Lazurcă. Dar acum noi am fost invitați special de Vasile Leac. Din câte am înțeles, începe cu mine şi cu Mircea un festival literar, “Luna cărții”, care va dura o lună , la voi, în Arad. Vor veni mai mulți scriitori în perioada aceasta. Noi suntem primii care am ajuns şi suntem foarte bucuroşi că am venit. Am mai fost aici acum câțiva ani şi am fost impresionată de faptul că este un oraş foarte viu, cultivat. Sunt oameni foarte interesați şi foarte buni cititori.

Raluca Giurgiuțiu: Tema revistei noastre este "competență şi performanță". Ce înțelegeți prin a fi competent sau performant?

Ioana Nicolae: Nu ştiu cum ați ales voi tema asta (râde). Competența se referă probabil la nişte abilități pe care le ai. Dacă ne referim strict la literatură. Pe zona asta probabil există foarte mulți oameni care au competență. Sunt foarte mulți cititori foarte buni şi citesc cărți cu pasiune, dar sunt foarte puțini cei care sunt performanți. Iar asta se vede atunci, când devii excelent într-un domeniu anume, şi aici este vorba de cititorii care într-un fel sunt cititori specialişti care ajung critici literari. Într-un fel, tot cititori profesionişti sunt şi scriitorii. Pentru că ei înşişi recitesc cu un ochi de filolog. Aproape toți scriitorii termină o facultate de filologie. Există mici excepții.

R. G: V-a ajutat să deveniți un scriitor "competent" sau "performant" şcoala pe care ați terminat-o?

I. N: Cred că şcoala îți dă nişte competențe, pe mai multe direcții. Ar trebui să vă învețe să citiți, dar în acelaşi timp să faceți aritmetică superioară, să vă învețe limbile străine forte bine. Dacă există în voi dorința de a avea competențele acestea, le veți avea. După aceea, performanța vine altfel. Implică multă muncă. Nu totdeauna ajungem la performanță. Mai e ceva care ține de talent şi de câteva trăsături de

DIALOGURI (NE)CONVENTIONALE

caracter. De pildă ambiția sau spiritul de competență. Şi cred că da, pe mine şcoala m-a ajutat, dacă stau să mă gândesc. În sensul următor: a avut o bibliografie şcolară pe care eu am parcurs-o. Eu sunt absolventă de liceu de filologie la Năsăud, care e un orăşel mic din Bistrița-Năsăud. Am fost şi eu la un liceu foarte bun, cum sunteți voi aici, la cel mai bun liceu din zona aceea, "George Coşbuc". Fireşte că am avut parte de un învățământ bun, de o bună calitate. Dar dincolo de ce se cere în manuale, ce se face la clasă, e foarte important ce îți doreşti tu cu adevărat. Te duci la bibliotecă şi, chiar dacă noi vorbeam de scriitori clasici şi ai modernității, trebuie parcurşi toți. Eu am citit „În căutarea timpului pierdut”, trei volume la 16 ani. Am citit „Procesul” lui Kafka la 17 ani şi nu pentru că mi se ceruse la şcoală, ci penru că doream eu să citesc. Cred că asta e diferența dintre competență şi performanță. Rămâi acolo sau mergi mai departe.

R. G: Îmi pare rău că trebuie să deviez de la subiect, dar vreau să vă cer o părere personală, ca de la femeie la adolescentă. De ce ar trebui noi să iubim bărbații?

I. N: Voi n-ar trebui să iubiți bărbații, ar trebui să iubiți băieții! Şi asta numai dacă sunt simpatici, drăguți şi civilizați, cum sper că sunt mulți dintre ei. Cred că trebuie să fiți prieteni buni unii cu alții, şi cred că şi sunteți, gândindu-mă la adolescența mea, îmi dau seama că am avut prieteni foarte buni băieți, însă doar prieteni, care nu erau altceva. Sigur, am fost şi eu îndrăgostită, am avut un iubit, vreme de doi ani, am fost lipiți unul de celălalt, dar la un mod foarte curat şi senin şi cred că asta şade frumos unui adolescent. Pentru că este şi multă incertitudine în adolescență, şi multă bucurie, neaşezare, entuziasm, încredere în viață şi în viitor şi asta este foarte frumos. Într-un fel, Mircea cred că a spus un lucru care trebuie reținut: prietenia este cea care este sfântă. Şi în relațiile în care e ceva mai mult decât prietenie, tot asta e ceea ce contează. Pentru că ăsta e fundamentul. Şi în plus, ce le leagă una de alta e respectul. Şi apoi, că are țepi în cap sau se îmbracă nu ştiu cum e altceva, sau că e cel mai bun dansator e altceva, şi cred că fiecare fată are un model în minte. Ştiu că noi în clasa a 9-a ne uitam după cei din a 12-a. Vedetele erau cei care cântau şi care dansau foarte bine. Şi apoi mai erau şi fotbaliştii care dădeau mereu goluri la meciurile dintre licee. Erau nişte vedete. Dar dincolo de asta, nu însemna nimic, pentru că dacă stăteai de vorbă cu unul dintre fotbalişti, rămâneai foarte dezamăgită, după, când te duceai şi vorbeai cu băiatul cel mai tăcut din clasă, puteai că găseşti altceva, ceva mult mai interesant. Contează şi ochii, şi frumusețea ochilor, şi alte lucruri.

R. G: În încheiere un gând pentru elevii din "Moise Nicoară"?

I. N: Un gând... nu, nu pentru elevii din "Moise Nicoară", cred că acuma mă gândesc realmente la faptul că sunteți aşa de tineri şi aşa de frumoşi, la o vârstă atât de minunată. Să vă bucurați de asta, merită, e foarte frumos. Şi să faceți tot ce vreți voi să faceți. Şi voi, să ajungeți aşa cum au spus cei din Timişoara, cei mai buni din universitățile lor. Aşa mi-au spus, că vin de aici în proporție extraordinară. Aşa că aveți parte de profesori buni. Şi asta e mare lucru.

Interviu realizat de Raluca Giurgiuțiu,
clasa a XI-a F

Interviu cu dl. prof.univ.dr. AUREL ARDELEAN,

- Rector al Universităţii de Vest "Vasile Goldiş" din Arad -

Emanuel Grec: Stimate domnule rector, cum aţi defini conceptul de competenţă? Dar pe cel de performanţă?

Aurel Ardelean: Ambele concepte, atât cel de competenţă, cât şi cel de performanţă, sunt o condiţie majoră în realizarea unei societăţi a cunoaşterii. Societatea cunoaşterii sau a informaţiei este o formă postindustrială de organizare socială, în care principalele activităţi şi surse de profit sunt legate de gestiunea conţinuturilor. De aceea, competenţa înseamnă o cât mai bună gestiune a acestor conţinuturi, iar performanţa înseamnă promovarea calităţii totale în management, indiferent de tipul activităţii.

Emanuel Grec: Care ar fi, în opinia dumneavoastră, condiţiile necesare pentru realizarea performanţei?

Aurel Ardelean: Ceea ce se înţelege prin cunoaştere este de fapt o anumită folosire a datelor, a informaţiei şi a cunoştinţelor. De aceea, în realizarea performanţei este necesară generarea de noi idei care permit prelucrarea datelor şi a informaţiei, oferirea unui capital imaterial valoros care în acest mileniu trei joacă un rol mai important decât activele vizibile. Performanţa în sine înseamnă un „savoir” de nivel înalt, generator de noi surse de putere şi bogăţie în societatea cunoaşterii.

E. G: Care ar fi primele trei cuvinte care vă vin în minte pentru a defini spiritul universităţii dumneavoastră?

A. A: Avându-l ca patron spiritual pe ilustrul patriot Vasile Goldiş, primul cuvânt definitoriu pentru spiritul universităţii noastre este tradiţie istorică. Pentru că astăzi Universitatea de Vest „Vasile Goldiş” este o

universitate consacrată la nivel european, membră a MAGNA CHARTA UNIVERSITATUM de la Bologna, următoarele cuvinte sunt: spirit şi mobilitate europeană, performanţă.

E. G: Cum explicaţi exodul tinerilor spre universităţile din străinătate?

A. A: Pe o piaţă educaţională globalizată este firesc ca o parte din tineri să aspire spre universităţi din străinătate. Acest lucru este un câştig atât pentru respectivii tineri, cât şi pentru ţara noastră, pentru că există şansa ca mediul socio - economic românesc să beneficieze în viitor de cunoştinţele dobândite de aceştia la universităţi prestigioase din străinătate. În acelaşi timp, subliniez că, aplicând sistemul Creditelor europene de studii transferabile, şi universităţile româneşti, inclusiv Universitatea de Vest „Vasile Goldiş”, sunt frecventate de studenţi din străinătate. Decisivă este calitatea educaţiei oferite în funcţie de care tinerii români pot face o alegere inspirată.

E. G: Ce ar fi de schimbat, în viziunea dumneavoastră, în învăţământul românesc, pentru a atrage tinerii spre universităţile româneşti?

A. A: Universităţile româneşti sunt chemate în Aria Europeană a Învăţământului Superior să genereze inovaţia, creaţia, afirmarea valorilor educative şi ştiinţifice. Pătrunderea rapidă şi explozivă a tehnologiilor informaţiei şi comunicării au creat ciber - spaţiul. Viitorul

absolvent al universităților românești trebuie să răspundă tuturor exigențelor pieței forței de muncă globalizată. Din toate aceste considerente cred că învățământul românesc trebuie să fie unul formativ, axat pe student şi am convingerea că în viitorul ranking (clasament) academic din țara noastră, universitățile de top vor răspunde acestor exigențe astfel încât să fie atractive pentru tinerii din țara noastră.

E. G: Având în vedere că liceul nostru este cel mai performant din Arad şi din vestul țării chiar, v-ați gândit la nişte oferte speciale de proiecte şi / sau de parteneriate pentru Colegiul Național „Moise Nicoară”?

A. A: Aş începe cu un citat din Vasile Goldiş: „Sufletul şcolii trebuie să rămână credința într-un ideal şi, prin el, legătura cu strămoşii şi cu generațiile viitoare”. Atât eu, cât şi alți colegi din Senatul Universității de Vest „Vasile Goldiş” şi din facultăți, suntem absolvenți ai Colegiului Național „Moise Nicoară”. Există, deci, atât o legătură sufletească cu acest colegiu, cât şi un parteneriat durabil, noi fiind şi membri ai Fundației „Moise Nicoară”.

Orice proiect generat de elevii colegiului găseşte la Senatul Universitar audiența necesară. Suntem dornici să dezvoltăm împreună atât proiecte din sfera umanistă, cât şi alte tipuri de proiecte. Menționez că în ultimii doi ani au fost publicate trei volume ale elevilor în acest domeniu şi avem şi alte proiecte pe care dorim să le finalizăm în acest an, dar dorim să atragem elevii şi în alte genuri de activități, cum ar fi cele sportive: „Ziua porților deschise” pe care o organizăm sau competițiile sportive la care, pe lângă studenți, sunt invitați şi elevi. Infrastructura noastră sportivă şi apropiata dare în funcțiune a stadionului *Gloria* sunt argumente în acest sens. Aş dori să adaug de asemenea „Complexul Universitar Macea”, un unicat în mediul academic românesc, care prin Castelul Macea şi Grădina Botanică Universitară oferă cadrul propice pentru realizarea unor şcoli de vară, la care sunt invitați să participe şi elevi ai Colegiului Național „Moise Nicoară”.

E.G: Vă mulțumesc pentru timpul acordat!

Interviu realizat de Emanuel Grec,
clasa a X-a F

"În spatele tuturor gesturilor mele consistente stă o poveste de dragoste..."

- Interviu cu regizoarea Carmen Lidia Vidu -

Camelia Circa-Chirilă: Dragă Carmen Vidu, care ar fi, în opinia ta, a unui regizor modern, apreciat în capitala țării, definiția conceptului de competență? Dar a celui de performanță?

Carmen Vidu: Competența e o noțiune tehnică, ne-artistică. E un grad de cunoaştere şi de recunoaştere. Performanța e un gând comercial, competitiv, ce implică recompensa. Atât performanța, cât şi competența sunt două noțiuni mai puțin necesare zilelor noastre. E un subiect de nişă performanța. Ea, atâta timp cât nu e recompensată, nu dă randament. Nici nu ştiu dacă la finele zilei îşi au rostul competența şi performanța. Par două

componente rigide ale visului.

C.C.C: Crezi că există un secret în realizarea performanței? Care ar fi acesta?

C.V: Ca să faci performanță, trebuie să fii încrâncenat, preocupat excesiv de propria persoană şi să ai multă carismă. Unii oameni sunt născuți pentru a face performanță, iar alții, nu. Pentru unii, e foarte normal să nu empatizeze cu nimeni, să fie absorbiți de profesia lor, să se regăsească în munca lor, să se exprime total nu prin familie, ci prin operă .

C.C.C: Având în vedere că eşti unul dintre absolvenții de valoare ai şcolii noastre, în ce măsură te-a ajutat Colegiul Național „Moise Nicoară" pentru competență, performanță şi, nu în ultimul rând, pentru viață ?

C.V: Da, „Moise Nicoară" m-a depărtat de viață şi m-a îndreptat spre performanță. În România, noi încă vehiculăm idei depăşite, de genul: „vreau şi familie şi carieră". Nu există aşa ceva. Sunt doar cuvinte feministe din România. Nu cred că vreo şcoală românească te ajută în viață. Sau cel puțin nu exista pe vremea mea aşa ceva. Şcoala era un ping-pong verbal competitiv, dar nefuncțional. Îmi respect profesorii şi îi apreciez, dar nu ştiu încă de ce am o cultură generală atât de proastă atâta timp cât am fost premiantă în fiecare an.

C.C.C: Ce te-a determinat să alegi cariera de regizor şi, îndeosebi, capitala țării pentru a-ți realiza proiectele?

C.V: Am dat la regie, fiindcă îmi pozam păpuşile de mică, fiindcă îmi vopseam pereții camerei de tânără, fiindcă tindeam să devin eu un personaj, fiindcă îmi plăcea mai mult costumul decât hainele. .. Nu ştiu să explic de ce am ales să fiu regizor. Nu sunt un regizor de teatru clasic, din contră, sunt un regizor de teatru multimedia, în care autismul e personajul principal. Nu vreau să dau explicații clişeu (care sunt, bineînțeles, adevărate), aşa că am să spun că în spatele tuturor gesturilor mele consistente (sau cu amprentă, nu ştiu cum să le numesc) stă o poveste de dragoste.

C.C.C: Ce ar fi de schimbat, în viziunea ta, în spațiul cultural arădean, pentru a atrage tinerii spre Arad?

C.V: Aradul este un oraş de bişnițari, din păcate. Pe ştrandul din Arad sunt mai multe manele decât în orice mahala din Bucureşti. În centrul Aradului sunt prea mulți italieni şi femei românce pentru ei . Aradul nu are tineri, decât liceeni; nu are studenți şi nu are forță de lucru tânără. Nu are evenimente decât pentru vârstă înaintată. Festivaluri de muzică, de film, de teatru, de artă urbană…. Aradul are însă mândria că este un oraş prea burghez ca să se racordeze la mica realitate. Mie îmi place aşa Aradul, cu mica lui burghezie, cu oamenii lui credincioşi, cu lipsa lui de tinerețe şi cu tinerii atât de talentați care-l părăsesc cu mândrie.

C.C.C: Îți mulțumesc pentru amabilitatea şi deschiderea de care dai mereu dovadă!

C.V: Cami dragă, eu mă schimb pe zi ce trece. Îți mulțumesc pentru întrebări şi salutări trupei tale frumoase de tineri actori liceeni!!

Interviu realizat de
prof. Camelia Circa – Chirilă

DIALOGURI (NE)CONVENTIONALE

Carmen Vidu a absolvit Colegiul Național „Moise Nicoară”, Arad, promoția 1997-1998, profilul uman-filologie. Între anii 1998-1999 urmează cursurile de regie de teatru la Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca, clasa Tudor Chirilă, iar între 1999-2003 - UNATC „I.L.Caragiale”, Bucureşti, regie de teatru, clasa Cătălinei Buzoianu. Dintre spectacolele pe care le-a regizat, amintim: 2004 - *Bitter sauce*, performance, Teatrul LUNI de la Green Hours, Bucureşti; 2005 – spectacol lectură *Joi*, Teatrul LUNI de la Green Hours; 2005 - *I HATE HELEN*, Peca Ştefan, ARCUB, Bucureşti; 2006 – [o statie..], Peca Ştefan, Teatrul de Comedie, Bucureşti; 2006 – *Baby Smile*, sonetul 120 de W. Shakespeare, Teatrul Undercloud, Bucureşti; 2007 – *Privighetoarea şi trandafirul* de Oscar Wilde, Teatrul Național, Bucureşti.

A participat la aproape 20 de festivaluri naționale şi internaționale, dintre care amintim: 2006 - *Cafés Culture*, Bucureşti; 2006 - *International balkanart festival, Terminal 00, Slovenia*; 2006 – Festivalul Național de Teatru, Bucureşti; 2007 – Festivalul International de Teatru „fără bariere”, Satu Mare; 2007 – Festivalul Internațional de la Sibiu; 2007 - *Heidelberger Stuckemarkt Festival*, Germania. În 2006 i s-a decernat premiul *Capul de ...regizor* pentru regia spectacolului [o stație...], şi tot în 2006 primeşte premiul întâi la secția teatru contemporan pentru *[o stație...], Terminal 00*, în Slovenia.

Am spart nuci şi am gustat miezul lor

„Priviți mai des înăuntrul vostru. Căutați cu atenție şi cu sinceritate, dar aveți grijă că vă puteți speria de ce veți găsi acolo...” Era vocea care ne-a trezit într-o zi la începutul lui septembrie.

Un organism nedumerit, aşezat pe aşternuturile din sala de terapie intesivă, refăcându-se după un transplant de organe… cam asta eram…încercam din răsputeri să ne obişnuim unul cu celălalt. Organismul se chinuia să se acomodeze cu noile organe. Încă simțeam efectele anesteziei, dar eram fericiți că avem aceaşi grupă de sânge: mate-fizică-bilingv engleză. Aşa că oricine ar fi privit atunci în interior ar fi găsit 27 de străini zâmbind, stresați, copleşiți de nou, interesați de vecini.

Şi chiar dacă unii au ales să-şi puna oglinda sub bărbie şi să calce doar pe nori, iar alții şi-au achiziționat o lupă uriaşă şi au analizat lucrurile până la cel mai mic detaliu, toți simțeam aceiaşi fluturi în stomac înaintea testelor, a tezelor, a deciziilor majore care ne priveau. Da…recunoaştem! Suntem un grup eclectic. Om fi noi compatibili, dar suntem atât de diferiți! Unii se joacă cu numerele, ceilalți cu ideile, alții cu sentimentele, iar unii chiar cu focul. Important e însă că nimeni nu pune prea mult zahăr în spuma de căpşuni să-i facă în ciudă celuilalt. Niciun iubitor de numere nu lasă un visător fără o problemă de matematică sau fizică neexplicată, iar niciun visător nu-i lasă vreunui fizician o poezie neresuscitată.

Şi toți avem acelaşi vis: să nu ne împotmolim în blatul călduț al checului, ci să ajungem să simțim şi noi fundul încins al tipsiei. Aşa am fost crescuți, educați şi chiar civilizați de-a lungul celor patru ani.

În orice caz, timpul a trecut mult prea repede şi deodată ne-am trezit cu toții spărgând nuci şi gustându-le miezul. Copleşiți de bucuria descoperirii, acum stăm şi ne întrebăm: Oare ce s-ar fi întamplat cu noi fără vocea din sala de terapie intensivă de acum 4 ani? Ne-am mai fi trezit vreodată din anestezie?

Clasa a XII-a A

Clasa 12B

O colegă cam tacută
Şi de la prostii reținută.

Juna Blondă ce se pretinde cuminte
Îi corupe pe toți, şi-i invață minte.

Matematician înrăit
Lângă un Alexandrion învechit.

Colegi de bancă ai schimbat cam des,
Cu mulți prieteni te-ai ales.

La ce degustator mare avem
Parcă e nepotul lui Pastorel.

Vine la şcoală din Paşti in Crăciun,
Şi-l cheamă ca pe Moş Ajun.

Esee şi programe frumos măiestrite,
De un talent la info şi română făurite.
De Hălmăgel admirat,
“Iară tu m-ai enervat?”

De-o cărămidă am fost accidentat!
Domnu' Arhitect! Ați fost cam turmentat.

Conştiincios ai fost odat’,
Dar fotografia te-a cam furat.

Informatician de vază
Ce o creață admirează.

Pentru Națională mult s-a chinuit
Ş-acum îşi vede visu’ împlinit.

Bzz Bzz Bzz în altă parte
Zumzăie-n străinătate.

Picat şi el de prin Cermei
Cu un rău de şcoală, vrei nu vrei.

Firavă şi poate prea liniştită,
Cuminte şi de cei din jur uimită.

Ce mai faşeți fecilor?
Da a me gura vo fi dor!

Cântăreață era să fie,
Ş-avocat e meserie.

Doctor bun aş vrea să fiu,
Sper s-apuc un bisturiu.

“Mai creață ca de obicei”
Să te fereşti de gura ei.

Forța Dinamo ne caracterizează,
Fotbalul, viața ne lumineză.

Domn' Profesor am intârziat,
Pentru că trenu iar o deraiat.

Tema la fizică acum ş-o face,
Să vină o salvare „încoace”?

Multe Puncte Roşii avem în clasă
Dar numa unu-i Puf de rasă.

Bântuie lumea cea mare
Cu coasa roşie-alb-verde-n spinare.

Parcă bomba atomică a explodat
Când Michiduță s-a enervat.

Geniu neînțeles
Doar că absentează cam des.

Şef de trib el e acum,
“Or venit banii de drum?”

Ne lasă pe toți fără cuvinte,
Şi la Academie vrea să intre.

Morar Andrei
Barbu Sînziana
Vîrci Simona

Portretul clasei 12 D

Bună, noi suntem XII „D”, gălăgioşii din sala 66, recunoscuți pentru faptul că am amânat mai multe teste decât am dat: D. Poate că nu vă mai amintiți, dar noi am relansat revista „Laboremus” .

Suntem 30 de spirite libere care s-a întâmplat să formăm o unitate în armonia spiritului „Moise Nicoară”. Suntem glumeți, veseli, sufletişti, spirituali, ambițioşi, invidiați de toate clasele pentru cel mai „tata lor” diriginte - Radu Bereteu.

În ciuda omogenității clasei, ne-am păstrat personalitățile unice şi trăznite.

Aceştia suntem noi:

Cinefila (Anda Avrămuț)
Copilăroasa (Mădălina Badea)
Poeta din junglă (Mihaela Belei)
Timidul aparent (Romulus Borlean)
Acrobatul (Virgil Bulzan)
Bushy (Patricia Bus)
Mâtza (Ioana Câmpan)
Pepea (Paul Chintoan)
Creierul din umbră (Vlad Coropciuc)
Peştişorul stresat (Oana Cristea)
Veşnicul somnoros (Radu Crişan)
Bişnițarul şmecher (Alexandru Faur)
Ruşkvaia (Carmen Fiț)
Leneşul (Paul Gherman)
Roşiuță (Bianca Gîț)
„Groaza” arogantă (Diana Groza)
Mr. Hollister (Alexandru Haiduc)
Plictisitul înfometat (Andrei Hera)
Frodo-bufonul imatur (Alex Hohn)
Vedeta (Camelia Kosztor)
Şevcenko (Norbert Lovas)
Isoscel (Adela Lupescu)
Tweety (Simina Malacu)
Sailor Moon (Ioana Oprea)
Baschetbalista optimistă (Melissa Peia)
Puncticean-ițista (Alina Sulincean)
Înălțimea Sa (Raul Tămăşdan)
Ultimul roşcat (Florin Tuduce)
Țatza (Cristina Ulița)
Sportiva verde (Carla Văleanu)

A consemnat pentru voi,
Diana Groza

Portret XII E sau despre umanitatea de dincolo de profil...

Ce e o clasă de filologie în „Moise Nicoară”? O sală în care sunt 25 de fete care în pauză transformă spaţiul, în mod normal dedicat educaţiei, în salon de cosmetică? Vreo unu sau doi băieţi efeminaţi care nu şi-au găsit locul altundeva? Nu ştiu. Poate au fost şi asemenea generaţii, dar dacă aţi intrat, în diferite circumstanţe, în contact cu generaţia 12 E 2007-2008, cred că am reuşit să vă demonstrăm că suntem cel puţin un colectiv original. Şi în ce fel ne-a transformat pe noi această clasă?

*

Oamenilor mari le plac cifrele. Când le vorbiţi despre un nou prieten, ei niciodată nu vă pun întrebări asupra lucrurilor cu adevărat însemnate. Nu vă întreabă niciodată; „Ce sunet are glasul lui? Ce jocuri îi plac lui mai mult? Face el colecţie de fluturi?" Ci întreabă: „Câţi ani are? Câţi fraţi are? Câte kilograme cântăreşte? Cât câştigă tatăl lui?" Numai atunci cred ei că îl cunosc. Dacă le spuneţi oamenilor mari: „Am văzut o casă frumoasă, din cărămizi trandafirii, cu muşcate la ferestre şi cu porumbei pe acoperiş" ..., ei nu sunt în stare să-şi închipuie cum arată o asemenea casă. Lor trebuie să le spuneţi: „Am văzut o casă care costă o sută de mii de franci". „Ce frumoasă e!" vor exclama atunci. (Antoine de Saint Exupery, *Micul prinţ*)

Noi, XII E (cărora încă nu le vine să creadă că termină liceul acum), vă urăm să nu vă placă „cifrele", ci să apreciaţi în schimb sunetele glasurilor oamenilor din jurul vostru şi culoarea ochilor în care priviţi când comunicaţi. Vă îmbrăţişăm cu drag şi sperăm că veţi reuşi să „sapere aude" - îndrăzniţi să fiţi înţelepţi!

Competență și performanță

Definiţii subiective

Despre talent şi hotărâre

Vechea întrebare: pe ce se bazează succesul? Pe talent sau pe muncă? Cred că ne-am pus cu toții această întrebare văzând atâția oameni care izbutesc în carieră. Există tot felul de păreri pe această temă. Unii spun că este necesar talentul (competență), iar alții consideră că ai nevoie de multă muncă şi perseverență pentru a-ți atinge scopul dorit.

În psihologie, există mai multe teorii legate de aptitudinile unui individ. Prima este cea ereditaristă: te naşti cu talent şi, dacă nu ai această şansă, atunci nu poți să obții performanțe. Teoria ambientalistă considera că, determinante pentru constituirea aptitudinii, sunt mediul şi educația. A treia teorie, numită teoria dublei determinări (adoptată astăzi) susține că fiecare individ se naşte cu un potențial biologic care nu se valorifică decât într-un mediu anume şi cu o educație adecvată.

Când îți doreşti să ajungi la un nivel înalt în carieră, trebuie să te gândeşti foarte bine la mai multe aspecte. În primul rând, în funcție de domeniul în care doreşti să lucrezi, cât de mult contează aptitudinile înnăscute în raport cu munca pe care o depui pentru a deveni profesionist! Deci e important raportul dintre talent şi munca necesară pentru a-l compensa. Dacă vorbim despre un domeniu artistic, cum ar fi muzica sau pictura, acolo contează talentul nativ şi cât de mult ți-ai dezvoltat aptitudinile, cât de mult eşti dispus să faci performanță, consumând timp şi energie ca să te perfecționezi. Părerea mea este că, în aceste domenii, contează mult să fii implicat şi să fii dispus să lucrezi intensiv pentru a-ți dezvolta tehnica, pentru că e esențial ceea ce înveți pe parcursul vieții şi nu cu cât talent te naşti.

Eu cred că orice ne propunem, ştiind că asta ne dorim cu adevărat, se poate realiza. Nu consider că dacă ne-am dat seama târziu, nu mai avem nicio şansă, important este să descoperim acel „ceva” care ne face viața plină, pentru care ne trezim cu entuziasm dimineața şi pentru care suntem dispuşi să sacrificăm zile, luni, ani. Un exemplu pentru a-mi susține afirmația poate fi biografia pictorului Van Gogh. La vârsta de 16 ani lucrează la un negustor de artă, apoi este colector de impozite într-o şcoală londoneză şi, după ce renunță şi la această meserie, decide să se facă preot, dar, cum nu reuşea să se apropie de enoriaşi, se dedică activităților caritabile. La 28 de ani, fără a avea studii artistice, ia hotărârea de a deveni pictor. Timp de nouă ani, a realizat peste 70 de lucrări, care astăzi se vând pe nişte sume astronomice (un tablou din seria „Floarea-soarelui“ s-a vândut cu 40 de milioane de dolari). Deşi în timpul vieții Van Gogh nu a vândut decât un singur tablou, munca lui este astăzi extrem de apreciată pentru inimitabila fuziune formă-culoare care se poate observa atât de inconfundabil în arta lui.

Deci, pentru a avea succes în carieră, conform teoriei dublei determinări, ne naştem cu un anumit potențial, iar prin mediu şi educație îl dezvoltăm şi îl punem în valoare. Depinde de fiecare cât efort şi câtă perseverență depune pentru a-şi dezvolta aptitudinile.

Alexandra Sabou,
clasa a XII-a E

Per aspera ad astra

Competența constă în capacitatea omului de a îndeplini o anumită sarcină, este dovada pregătirii din punct de vedere teoretic dar şi practic, un mod prin care omul îşi pune la încercare aptitudinile. Pe când performanța este ceva greu de atins, necesită multă muncă, mult sacrificiu şi dăruire, defineşte un nivel ridicat al calitații. Când mă gândesc la performanță îmi aduc mereu aminte de proverbul rostit adesea: „Ceea ce nu ne omoară ne face mai puternici”. Pentru a ajunge performant trebuie să treci printr-un întreg proces de cunoaştere atât a sinelui, pentru că e esențial să îți cunoşti capacitățile şi să ştii să te evaluezi corect pentru a şti unde trebuie depus mai mult efort, cât şi o cunoaştere a domeniului în care îți doreşti să atingi performanța.

Toți ne dorim atât de mult să fim performanți într-un domeniu, fiecare dintre noi visează să fie cel mai bun în ceea ce face, dar unii nu fac nimic pentru a-şi împlini visul, ci se complac în starea în care se află. Conceptul de performanță mă duce din nou cu gândul la basmele copilăriei gen *Prâslea cel voinic şi merele de aur*, *Harap-Alb*, întrucât eroul basmelor ilustrează cel mai bine dorința de a ajunge performant. Este un întreg proces de „şlefuire”, cu cât reuşeşti să acumulezi mai multe cunoştinte cu atât vei fi mai bun în ceea ce faci.

În ziua de azi, performanța este adesea confundată cu succesul. A fi un om de success nu înseamnă a fi un om performant, nici măcar competent. Succesul poate fi mai degrabă asociat cu norocul. A fi competent nu e de ajuns pentru a ajunge performant. Dincolo de o pasiune necondiționată, trebuie să existe şi un devotament natural pentru domeniul în care îți doreşti să creşti, să cunoşti mai mult pentru ca în final să îți atingi țelul. Întotdeauna vor exista descurajări, stări de slăbiciune, dar trebuie să continui în pofida lor, să nu te laşi copleşit, deşi de multe ori pare a fi un efort inuman. Şi nu în ultimul rând, ambiția trebuie păstrată intactă. Cert este că unii reuşesc, iar atunci toate eforturile sunt din plin răsplatite, însă ei nu aşteaptă să culeagă laurii de pe urma muncii lor, pentru că sunt modeşti şi smeriți. Sunt unii care încă încearcă şi unii care au cedat.

Şcoala are un rol major în pregătirea noastră, deşi părerile printre elevi sunt împărțite. Competența unui om într-un anumit domeniu este dată, printre altele şi de aptitudinile sale, de ceea ce, într-o formă sau alta, deține el, de înclinații, dar şi de munca depusă, nu doar de talentul său într-un anumit domeniu. Astfel, pentru a ajunge competent e nevoie de îndrumare în domeniul respectiv, orientare pe care şcoala are menirea să ți-o ofere.

A fi performant înseamnă a aduce competența la un alt nivel, dar pentru aceasta este nevoie de timp, multă muncă, sacrificiu, energie şi, nu în ultimul rând, dedicare.

Mara Bulie,
clasa a XI-a E

Performanţa înseamnă autodepăşire

Competența şi performanța sunt doua noțiuni ce definesc rezultatul favorabil, deseori chiar cel mai bun al efortului cuiva. Cine doreşte să aibă succes, trebuie să ştie că el este un şir lung de „bătălii” câştigate prin multă muncă, dar mai ales prin perseverență. Oamenii de succes au avut performanțe prin dobândirea competențelor în timp îndelungat şi prin faptul că - deşi de multe ori au căzut - au perseverat în muncă. Se spune că „nu e problemă de câte ori ai căzut, atâta timp cât ai cules ceva de pe podea”, deci e foarte important să ştii că pentru a fi performant, trebuie să ştii să te aduni, să îți revii după ce ai căzut.

Şcoala joacă un rol important în vederea pregăririi tinerilor pentru viață. Competențele dobândite pe parcursul anilor petrecuți la şcoală conduc spre performanță. Ea oferă posibilitatea obținerii competențelor

lingvistice, cognitive, dar şi competenţe de altă natură. Şcoala te pregăteşte pentru viaţă, atât prin faptul că te ajută să aprofundezi cunoştinţe generale, cât şi pentru că te ajută să urmezi exemplul profesorilor. Adeseori, elevii învaţă lecţii de viaţă, învaţă cum să procedeze în diferite circumstanţe, datorită modelelor prezentate de către profesori. Competenţa se poate îmbunătăţi doar prin muncă asiduă, continuă, iar penru a avea rezultatul scontat, trebuie să existe puterea de renunţare şi uneori renunţare totală. Dacă ne gândim la un copil care participă la o olimpiadă naţională, spre exemplu, aparent pare un lucru de invidiat atunci când vin rezultatele, însă nimeni nu ştie cât munceşte elevul respectiv, nimeni nu se gândeşte că în timpul liber, în loc să se distreze, el face probleme sau învaţă teorie sau formule. Pentru a obţine perfomanţa, elevul ştie că trebuie să plătească un preţ. Fiecare om, de fapt, trebuie să înveţe această lecţie, iar cine o învaţă devreme va avea parte de mai mult succes şi performanţă.

Performanţa se câştigă prin autodepăşire şi învăţare continuă. Cine vrea să fie performant, să aibă succes, trebuie să ştie şi că, pentru a-şi îndeplini scopul, trebuie să intre în procesul acesta, al învăţării continue. Autodepăşirea lucrează cot la cot cu perseverenţa; autodepăşirea este „motorul" interior care te ajută să te ridici, iar perseverenţa este „combustibilul" care te ajută să mergi mai departe.

Onoria Mrejeru,
clasa a XI-a E

DEFINIŢII SUBIECTIVE

Performanţă şi succes

Auzim deseori persoane vorbind de succes sau de insucces, de perfomanţă sau de stagnare în profesiile pe care le practică. Ce înseamnă de fapt să ai succes sau să obţii performanţa? Cu ce ne ajută şcoala să fim competenţi pentru performanţă sau pentru succces?

Se spune că Dumnezeu ne-a dat fiecăruia câte un talent ascuns pe care trebuie să-l descoperim şi să-l dezvoltăm. Când ne naştem, suntem atât de neştiutori, încât singurul lucru pe care ştim să-l facem e să plângem. Dar încet-încet învăţăm să mergem, învăţăm să mâncăm, învăţăm să nu mai plângem, toate acestea sunt nişte lucruri pe care noi le descoperim şi de care tot noi ne folosim. Mai departe mergem la şcoală şi facem, ce? Învăţăm, învăţăm şi iar învăţăm, dar întrebarea este, ce învăţăm? Învăţăm să ne descoperim sau învăţăm nişte lucruri inutile? La şcoală ai de ales: să fii atent la ce se întâmplă şi să prinzi câte ceva care mai târziu chiar o să te ajute, sau să înveţi încontinuu, aici se face diferenţa. Încă din timpul şcolii poţi să prinzi gustul succesului şi euforia performanţei, totul depinde doar de tine.

Succesul este un lucru destul de relativ, unii oameni pot spune că au succes atunci când au un cont bancar cu foarte multe zerouri, alţii spun că au succes când obţin faima şi recunoaşterea socială, alţii consideră că au succes atunci când şi-au găsit jumătatea. Putem totuşi să spunem că un om are succes atunci când are sentimentul împlinirii interioare, când chiar simte că şi-a găsit şi îşi îndeplineşte scopul în viaţă. Succesul presupune să-ţi cunoşti competenţele şi să te foloseşti de ele, astfel încât să faci tot ceea ce îţi propui.

Performanţa o dobândim cu multă muncă şi transpiraţie, pentru că nu ai cum să fii foarte bun la ceva fără să munceşti. Performanţa constă în descoperirea unui talent pe care să-l exploatezi până la limite; astfel, performanţa vine cu cât munceşti mai mult. Să nu mă înţelegeţi greşit, nu toţi suntem capabili să facem performanţă, puţini sunt aceia care chiar reuşesc. Pe noi şcoala ne învaţă să muncim, să credem în puterile noastre, să descoperim ce ne place şi să încercăm performanţa – sau, cel puţin, asta ar trebui să ne înveţe şcoala. Felul în care ne folosim de lucrurile învăţate la şcoală depinde numai de competenţa noastră.

Performanţa şi succesul sunt două lucruri legate unul de celălalt, nu poate exista succes fără performanţă sau performanţă fără succes, dar problema este că nici performanţa şi nici succesul nu cad din cer şi nici nu le găseşti pe jos. Ideea ar fi să descoperi succesul şi performanţa pe parcursul vieţii şi

să te bucuri de ele, pentru că o altă problemă este că nu o să apuci a doua oară.

Ca să obţii performanţa şi succesul, sacrificiile sunt inevitabile, depinde de fiecare câte sacrificii este dispus să facă. Nimic nu vine pe gratis în lumea asta, pentru cel mai mic lucru trebuie să muncim şi ca să obţii lucruri mari trebuie să munceşti mult. Dacă întrebi oricare dintre persoanele care la viaţa lor au simţit bucuria succesului, toate îţi vor răspunde că sacrificiile vin o dată cu succesul, dar regretele niciodată.

Valentin Crişan,
clasa a XI-a E

Despre un sens aparte al conceptelor de competenţă şi performanţă

Competenţa şi performanţa, după mine, sunt două concepte complementare. A fi competent înseamnă a şti de exemplu cum merge sau funcţionează un lucru şi a fi performant înseamnă a pune în aplicare ceea ce ştii.

Despre acest subiect se poate vorbi şi ţinând cont de preferinţele omului, mai exact de felul cum acţionează când are de-a face cu o problemă. Eu cred că majoritatea oamenilor acţionează în mod indirect din păcate, pentru că a rezolva o problemă aflată în imediata noastră apropiere necesită curaj. De exemplu, ce faci când înveţi ceva teoretic şi când vine vorba de a pune în aplicare ceea ce ai învăţat? Te sperii şi nu ştii cum să începi. Această problemă poate fi comparată cu cele două discipline, filosofia şi ştiinţa. Filosofia este bazată pe anumite teorii care în majoritatea cazului nu sunt verosimile sau nu pot fi vreodată verificate, toţi filosofii sunt competenţi, dar doar atât din păcate.

Pentru ca o teorie să fie performantă, trebuie să treacă printr-o încercare directă. Ştiinţa oferă acest lucru, pentru că ea nu pune accent pe competenţă, ci mai mult pe performanţă. Degeaba gândeşti un concept, o idee, o formulă, dacă în final nu o poţi valorifica decât prin a o pune în aplicare. Iată un exemplu din istorie: s-a presupus faptul că nu Soarele e în centrul „Universului", ci Pământul. Dar acest lucru a fost pură filosofie, o teorie, până când s-a inventat telescopul şi s-a văzut exact care este adevărul. Astfel „filosofia" devine o ştiinţă. Un alt exemplu: ideea de Dumnezeu este o teorie. Dacă am merge la un teolog şi l-am întreba: De unde am apărut, cine a creat universul? El va spune simplu, Dumnezeu. Descrie-l pe Dumnezeu! Tot timpul a fost, există şi va exista, se mişcă prin, din şi în afara materiei, nu poate fi creat sau distrus. Dacă am pune aceeaşi întrebare unui om de ştiinţă, el va spune simplu: energia. Descrie energia! Tot timpul a fost, există şi va exista, se mişca prin, din şi în afara materiei, nu poate fi creată sau distrusă. Nimic din răspuns nu se schimbă, decât un nume. Este o singură explicaţie văzută din mai multe „unghiuri" sau parametri.

Performanţa se obţine atunci când priveşti lucrurile dintr-un punct de vedere raţional, se obţine un rezultat concret, care nu poate fi contestat şi care este verosimil, poate fi calculat şi obţinut. Cred că în general, azi, performanţa e cea care dă contur lumii, nu teoriile.

Voicu Mureşan,
clasa a XII-a E

Nu sunt competentă!

Mă numesc Claudia Epure şi sunt elevă în clasa a XII-a E, filologie, la Colegiul Naţional „Moise Nicoară". Nu sunt olimpică pe ţară la nicio materie. Nu am niciun talent ieşit din comun. Nu îmi place matematica. După standardele colegiului nostru sunt, probabil, mediocră.

Dar eu nu mă consider astfel. În schimb, cred că am talentul de a comunica cu oamenii, îmi place arta, dar nu sunt artistă, îmi plac limbile străine, dar nu am tradus până acum nici din Villon, nici din Chaucer. Deci sunt inferioară celor care sunt născuţi cu un talent ieşit din comun. La început aşa credeam şi eu.

Dar am ajuns la concluzia că cel mai important lucru în viață este să fii o persoană de calitate. Să nu fii egoist, să fii ambițios, să fii sincer, să iubești. Aceste calități nu vor fi niciodată trecute la capitolul performanțe, chit că ele sunt mai greu de atins decât orice premiu sau recunoaștere internațională.

Competența... Cine este mai competent: un profesor care își cunoaște materia perfect sau unul care reușește să transmită informația elevului? Decideți voi. Tot ce vreau să spun este că nici competența, nici performanța nu se rezumă la cantitatea de informație stocată în memorie. Sau, dacă nu e așa, atunci sunt mândră să mă numesc incompetentă și mediocră. Mi se alătură cineva?

Claudia Epure,
clasa a XII-a E

Competenţa şi performanţa de a fi om

Trăim într-o eră şi într-o societate care ne alienează tot mai mult, fluturându-ne pe la nas facilitățile tehnologiei şi anulând încet nevoile noastre umane. Trăim într-o lume în care noțiunea de OM se defineşte din multiple perspective, dar cele de competență şi de performanță ne sunt clare, ne preocupă, ne stimulează, pentru că presupun rezultate palpabile şi experiențe profesionale uimitoare.

Ciudat însă că, pentru majoritatea dintre noi, noțiunea de OM presupune câteva caracteristici preluate ca informație din manuale sau din DEX. Iată o astfel de definiție, largă, dar nu suficientă: OM oámeni m. 1) Ființă socială înzestrată cu rațiune şi cu vorbire articulată, capabilă să-şi confecționeze unelte de muncă, cu ajutorul cărora poate transforma realitatea în care trăieşte. ~ onest. ~ în vârstă. Ca oamenii cum trebuie, cum se cuvine; omeneşte. ~ ca toți oamenii om normal, care nu se deosebeşte de alții. ~ bun (sau de omenie) om cumsecade, blajin, cinstit, ospitalier. ~ de lege jurist. ~ de stat persoană care reprezintă puterea de stat. ~ de ştiință savant. A face (pe cineva) ~ a) a da (cuiva) o educație bună; a contribui la instruirea cuiva; b) a face (cuiva) o situație; a aranja (pe cineva) în viață. A se face ~ a) a prinde la minte; a se cuminți; b) a deveni bogat; a îmbogăți; a se înstări. 2) Persoană ca întruchipare a unor calități morale şi intelectuale. ~ mare a) om ilustru; personalitate marcantă; b) persoană matură. (A fi) un ~ şi jumătate (a fi) înzestrat cu calități (morale) excepționale. A fi din oameni a-şi trage originea din oameni gospodari, cumsecade. ~ de paie om fără principii de care profită cineva, pentru a-şi atinge anumite scopuri; marionetă. 3) pop. Persoană de sex masculin; bărbat. 4) Persoană de sex masculin căsătorită, luată în raport cu femeia ce i-a devenit soție; soț; bărbat. 5) Persoană de încredere. A avea ~ul său (undeva) a avea o persoană (undeva) care poate acorda un ajutor la nevoie. 6) ist. Persoană aflată într-o slujbă oficială. ~ domnesc slujbaş însărcinat cu executarea hotărârilor domnitorului. 7) Constelația boreală Hercule. [G.-D. omului] /<lat. Homo.

Ce înseamnă, însă, să fii om? Se reduce oare definiția la civilizație? La educație? La cultură? Omul înseamnă doar atât? Aş crede că nu. Mi-e greu să accept că un om civilizat, educat, cultivat, dar care în sufletul lui nu-i acceptă pe cei din jur (pentru că-şi simte amenințat locul pe care şi l-a câştigat prin competență şi performanță) şi care, mai mult, îi „anihilează" pe ceilalți pentru a-i fi lui bine, poate fi justificat de lumea în care trăim. Căci trăim vremuri în care nu ne mai permitem să-i acceptăm pe toți în jurul nostru, îi alegem DOAR pe cei putenici, pe lângă care avem ceva de câştigat, care ne pun în valoare, mi-a spus de curând o elevă. Astea sunt modelele care ni se dau în şcoală de către profesori şi învățăm astfel devreme cum să ne descurcăm în jungla vieții, a completat tot ea.

Aş zice că, pe de altă parte, trăim vremuri în care ne lăsăm fascinați de mirajul superficialității şi al succesului de o clipă. Vremuri în care uităm de adevărata noastră esență şi rătăcim drumul spre ea. În care ne îndepărtăm de noi înşine şi de adevăratele

valori. Trăim o criză religioasă pentru că renegăm valorile morale şi pe cele spirituale. Câți dintre noi avem azi puterea de a ne sacrifica pentru ceea ce credem? Câți dintre noi credem în puterea de a iubi oamenii? Câți suntem ipocriți şi laşi în fața celorlalți, simulând doar că-i iubim? Nu mă refer aici la iubirea pasională, ci la cea curată, luminoasă, care construieşte în noi, fiecare, lumina sufletului…

A fi competent? A fi performant? A fi OM? Grele alegeri…

Prof. Camelia Circa Chirilă

Şcoala - temelia unei vieţi reuşite?

Cineva spunea că drumul către succes e întotdeauna în construcţie… Aceste cuvinte sugerează că firea umană a fost înzestrată încă de la naştere cu o mare capacitate de a raţionaliza problemele zilnice, de a le găsi soluţiile cele mai favorabile şi de a acţiona într-un mod oportun care să aducă avantaje.

Atunci când ne naştem, centrul lumii noastre este jocul, nefiind puşi faţă în faţă cu probleme complicate, însă totuşi ştim să diferenţiem (îndrumaţi de părinţi şi de cei care ne iubesc şi ne poartă de grijă) ce avem voie să facem şi ce nu. Acesta este un prim pas în dezvoltarea nostră ca fiinţe umane.

Trecerea anilor înseamnă creşterea noastră fizică, dar mai ales morală şi spirituală, iar în calea vieţii noastre trebuie să facem faţă necazurilor, bucuriilor, succeselor, eşecurilor, imboldurilor, reţinerilor etc… Pentru a nu decădea, pentru a şti să mergem mai departe cu fruntea sus şi pentru a ne duce la capăt visele şi ideile în faţa cărora de multe ori apar impedimente care la început par a ne doborî, avem nevoie, în special, de ajutorul părinţilor, dar şi ceea ce noi numim ŞCOALĂ.

Şcoala poate fi privită din mai multe puncte de vedere, în funcţie de modul în care este ea percepută de fiecare om. Şcoala ca INSTITUŢIE, privită din exterior, apare de cele mai multe ori în viziunea noastră ca o clădire înaltă, impunătoare, pe scările căreia unii păşesc cu drag şi plăcere, iar alţii cu teamă şi reţinere. Privită din interiorul ei, ea este percepută de unii ca loc de refugiu, iar de alţii ca loc de tortură. De ce se întâmplă aceste lucruri şi de ce apar aceste aspecte atât de diferite în ceea ce priveşte şcoala? Răspunsul este simplu: deoarece fiecare om este unic, având propriile sale concepţii, idei, criterii de evaluare, iar unii elevi conştientizează faptul că un loc în care se poate ajunge la competenţă, la performanţă, unde se pot pregăti pentru tot ceea ce implică viaţa lor este ŞCOALA. Alţii, din păcate, nu conştientizează aceste lucruri şi de aceea ajung să privească tot ceea ce ţine de şcoală ca pe ceva obligatoriu, care nu este făcut din plăcere, ci, deoarece „părinţii mă obligă” (o replică deseori auzită din gurile elevilor), şi astfel nu iau din perioada lor petrecută în şcoală ce este mai bun, ci aşteaptă să treacă aceşti ani cât mai repede, fără să-şi dea seama că odată cu ei trece şi viaţa lor…

Scopul principal al şcolii privită acum ca un MIJLOC DE EDUCARE este acela de a face din elevii de azi oamenii competenţi, performanţi ai zilei de mâine. Pentru acest lucru trebuie îndeplinite o serie de aspecte: cadrul în care se desfăşoară activităţile din interiorul şcolii trebuie să fie unul plăcut, profesorii trebuie să predea într-un mod care să atragă elevul, să îl facă să îi asculte cu plăcere explicaţiile şi să reuşească să-i stârnească curiozitatea, dar mai ales trebuie menţinută o relaţie de respect reciproc profesor-elev. Acestea atrag după sine o bună colaborare şi astfel, zi de zi, elevul „creşte” spiritual, moral, îşi dezvoltă inteligenţa şi reuşeşte să îşi formeze un caracter frumos, demn de apreciat de cei din jur. PROFESORUL devine astfel un MENTOR faţă de care elevul simte respect şi admiraţie. Pe de altă parte, profesorul poate foarte bine să îndepărteze un elev. Contează foarte mult modul în care comunică, felul în care acţionează în faţa elevului, deoarece el trebuie să-i asigure acestuia ideea că poate avea deplină încredere în persoana şi în competenţa sa.

Prin profesorii întâlniţi în şcoală, prin faptul că avem ce învăţa de la ei, că avem posibilitatea de a schimba idei, de a cunoaşte persoane noi, de a ne cunoaşte pe noi înşine, ne dăm seama că şcoala într-adevăr contribuie extrem de mult la formarea noastră ca oameni, la conturarea unei vieţi reuşite, plină de succesele mult-dorite. Să nu uităm că tot în şcoală cunoaştem adolescenţi ca şi noi, alături de care legăm o prietenie pentru câţiva ani sau pentru toată viaţa; la şcoală învăţăm să fim noi înşine, să ne bucurăm de fiecare zi, să ne distrăm, să fim creativi, spontani şi dornici să descoperim în fiecare zi ceva nou. Depinde de fiecare elev cât este de dornic să asimileze tot ceea ce învaţă în şcoală, cât este de dornic

să pună în practică ceea ce ştie doar teoretic. Cu multă ambiţie, voinţă, dorinţă, încredere, optimism şi inteligenţă, el va reuşi să ajungă mai devreme sau mai târziu pe culmile succesului.

Nu trebuie uitată însă nici ŞCOALA VIEŢII care se completează cu cealaltă, deoarece viaţa este cea care te pune faţă în faţă cu existenţa ta ca OM, om care are datoria să-şi trăiască zilele într-un mod cât mai plăcut şi mai eficient.

Iată deci numeroase aspecte ale educaţiei prin şcoală, privite din unghiuri diferite, care au însă un punct comun, şi anume acela că: „natura şi educaţia se schimbă în multe privinţe; educaţia schimbă în adevăr omul, dar prin această schimbare îi dă o a doua natură...”

Claudia – Gabriela Oaida,
clasa a X-a F

Învăţ pentru notă sau pentru viaţă?

„Omul cât trăieşte învaţă” este o maximă celebră. Nu ştiu exact de unde este „furată”, dar ilustrează purul adevăr. Când suntem mici, învăţăm lucrurile care ne sunt folositoare la vârsta respectivă. Pe măsură ce înaintăm în vârstă, nevoia de cunoaştere creşte şi vrem să învăţăm tot mai mult. Când suntem copii, studiem lucruri practice, care ne sunt folositoare şi pe care le găsim interesante. Apoi începem să devenim tot mai interesaţi de ceea ce trăim, de existenţa noastră şi chiar de lucruri bizare, ciudate. Ni se par interesante tocmai pentru că nimeni nu ne obligă să le învăţăm.

E ciudat, dar copiilor le place să înveţe lucruri noi, doar că este mult mai interesant să înveţi lucruri care te pasionează, fără să ţi le impună cineva. Din acest motiv, majoritatea copiilor din ziua de astăzi se simt obligaţi să înveţe, mai ales la anumite materii. Nu învaţă ca să ştie pe viitor, ci ca să ia note mari la lucrări... Şi e rău acest lucru pentru că peste câteva zile, uiţi. Dacă nu înveţi punându-ţi capul la contribuţie şi încercând să înţelegi ceea ce studiezi, peste câtva timp nu vei mai şti nimic.

Dat fiind faptul că facultăţile şi liceele cer medii mari de intrare, elevii învaţă pentru a obţine acea notă mare. Sunt şi elevi care vor să înţeleagă ceea ce studiază, dar sunt tot mai puţini. Oricum, în viaţă ne va fi folositor fiecare lucruşor nou pe care îl învăţăm. De aceea este bine să învăţăm cât mai multe lucruri; de fapt, poate că acesta este şi motivul pentru care ni se impune să studiem atâtea lucruri şi atâtea materii.

Este important să ai note bune, dar este mai important să ştii să te descurci în viaţă şi să ai minime cunoştinţe.

Elevii acestor timpuri învaţă pentru note; dar nu ei sunt de vină, ci facultăţile care pun mai mult preţ pe nota de admitere decât pe capacitatea fiecăruia, lucru total eronat după părerea mea. Însă cine sunt eu ca să îi judec? În fond, au motivele lor.

Indiferent de cursul acestei vieţi, cunoştinţele pe care le acumulezi învăţând vor lumina întotdeauna mai puternic decât nişte note prăfuite într-o „carte” veche care odată a însemnat ceva....

Tania Tudor,
clasa a IX-a D

Sunt pregătit... sau nu?

Unii oameni susțin că şcoala e cel mai important lucru din viață. Fără şcoală nu poți ajunge cineva în viață şi dacă nu „ai şcoală” eşti văzut ca o persoană incultă.

Se presupune că şcoala ne educă, ne pregăteşte pentru viață, dar oare e chiar aşa? Mergi, de exemplu, la ora de fizică, aşezi cărțile frumos pe bancă, penarul la fel; dovadă că, la şcoală, ai învățat să fii ordonat… Bun! Începe ora. Profesorul sau profesoara îți desenează un plan înclinat, scrie trei date şi îți cere să afli randamentul planului înclinat. STOP! Aici sunt trei feluri în care poți acționa: ridici mâna, rezolvi problema şi - bravo! eşti bun, performant etc.; al doilea caz: nu ridici mâna, stai în bancă şi rezolvi singur problema şi îți demonstrezi că eşti competent; în al treilea caz stai şi te gândeşti: ,,La ce mă ajută pe mine în viață să ştiu afla randamentul unui plan înclinat?”

De fapt, ca orice poveste, şcoala începe cu „a fost odată”... A fost odată o grădiniță, la sfârşitul căreia visul începe extrem de subtil, dar se năruie mai târziu. Începe clasa întâi, când toți copilaşii sunt entuziasmați să meargă la şcoală, să învețe să scrie şi să citească, să calculeze, neştiind greutățile ce-i aşteaptă mai târziu. La început, tot auzi poveşti de la copii mai mari, despre cum e prin gimnaziu şi liceu şi ai fi în stare să juri că tu n-o să faci aşa, că tu n-o să copiezi la teste, n-o să chiuleşti şi n-o să faci alte prostii. Ş totuşi, de ce ajungi să faci aceste lucruri?

Totul ia amploare mai târziu, când chiar începi gimnaziul, iar mai apoi liceul şi începi să trăieşti pe pielea ta acele poveşti. Dacă eşti destul de deschis la minte, lucru ce nu se întâmplă tot timpul, o să-ți pui dezamăgit, aşa cum am pomenit şi mai sus, întrebarea retorică: „La ce naiba mă ajută în viață chestia asta, frate?!”, la care o să-ți răspunzi sec: „La nimic”... Lăsând la o parte întrebările fără un răspuns logic, ne pare rău că societatea e aşa cum e, că sistemul e învechit şi n-a fost niciodată bun, că trebuie să luăm de bun tot ce zice „proful” de la catedră, că manualul e literă de lege, că trebuie să ne închidem mințile şi să gândim îngust, că trebuie să ne facem toate temele alea tâmpite, că trebuie să tocim toate chestiile alea în loc să le înțelegem, că avem parte de atâta teorie pe care n-o vom aplica niciodată, că de cele mai multe ori părinții sunt de partea profesorilor, deşi, într-un fel, ştiu şi ei că nu e bine, că cei de la minister trebuie să-şi justifice cumva salariile printr-o nouă reformă inutilă... şi lista ar putea continua, dar cu ce sens? Alcătuirea unei liste cu frustrările elevilor?

Terminăm şcoala şi cu ce ne alegem? Îl punem pe tata să ne plătească studiile la o facultate, căci doar e patron pe nu ştiu unde şi ne permitem. Mergem doar la examene, să le trecem, că doar nu contează cât ştim sau nu. Terminăm şi facultatea, şi ce facem ? Ajungem de multe ori să muncim într-un loc total opus celui pentru care ne-am pregătit atâta timp sau adevăratelor noastre pasiuni.

Suntem o generație de teste, nişte cobai, şi dacă vom ajunge undeva, nu va fi pentru că cei de la minister au făcut o nouă reformă incredibilă care ne-a schimbat total, ci pentru că ne-am dorit noi să ajungem undeva, pentru că am fentat sistemul şi, nu în ultimul rând, pentru că am dat şi peste oameni (ascunşi sub masca de profesor) care sunt deschişi spre nou şi care ne sprijină în ceea ce ne dorim să facem.

După cum vedeți, nu şcoala ne pregăteşte pentru viață, pentru competență, pentru performanță. Acest lucru îl facem noi înşine. Felul cum ne trăim viața ne formează ca oameni şi şcoala e doar un mediu ajutător, care ne favorizează transformarea în oameni adevărați.

Alex Nica &
Eduard Stîngă – Țîrlea,
clasa a IX-a A

Învăţ pentru notă/ învăţ pentru viaţă

Când eşti întrebat dacă înveţi pentru notă sau pentru viaţă, ai tendinţa de a răspunde: „Eu învăţ pentru viaţă”, deoarece aşa ar fi normal, dar ne minţim singuri… Sunt sigură că cel puţin 50% dintre elevii care au note mari învaţă din cu totul alte motive decât acela că sunt conştienţi că trebuie să înveţe pentru viaţă. De cele mai multe ori, acel motiv sunt părinţii. Aceştia adoptă o atitudine greşită faţă de copii atunci când se întâmplă ca aceştia să ia o notă mică. Părinţii spun că ei ştiu ce e mai bine pentru odrasla lor... Dacă ştiu atât de multe, atunci cum se face că habar n-au să trezească în copil interesul, să îl facă să îşi dorească să înveţe pentru viaţă şi nu ca să scape de ceartă sau pedeapsă. Sau de ce nu sunt capabili să înţeleagă cât de important e să faci ceea ce îţi place şi cât de simplu e să fii fericit. Recunosc, avem nevoie de un mic imbold, de mici îndrumări sau sfaturi, dar decizia ar trebui să ne aparţină. E adevărat că nu toţi adolescenţii sunt suficient de responsabili să hotărască ce e bine pentru ei şi ce nu. Soluţia în acest caz ar fi comunicarea între părinţi şi copii. Părintele ar trebui să ştie felul în care gâdeşte copilul şi să facă o alianţă. Dacă îţi umileşti copilul spunându-i că o să ajungă vai şi amar etc., nu rezolvi nimic. Eventual îl inhibi, îl faci să aibă o părere jalnică despre propria lui persoană şi, într-un final, într-adevăr să nu mai fie nimic de capul lui...

La şcoală învăţăm lucruri noi, interesante, dar şi plictisitoare sau, chiar mai grav, nefolositoare... Fireşte, cum totul e relativ, un lucru pe care eu îl găsesc plictisitor poate să placă altcuiva. Drept urmare, soluţia ar fi... sinceră să fiu nici eu nu prea ştiu... eventual ca fiecare elev să meargă la cursurile care îl interesează ori sistemul de notare să fie altul etc.

În concluzie, majoritatea învăţăm pentru notă şi nu din plăcere, nu pentru viaţă. Este adevărat că unele lucruri pe care le învăţăm, chiar dacă pentru notă, ne pot ajuta în viaţă. Sau cel puţin aşa se zice. Aşa cred domnii şi doamnele profesoare. Eu nu ştiu cum e la alţii, dar în cazul meu nicio informaţie, dar absolut nici una nu îmi rămâne întipărită dacă nu-mi trezeşte interesul. Aşadar, învăţ pentru notă, iar mai apoi uit. Atunci mă gândesc că poate ar trebui schimbat sistemul de predare... poate ar trebui schimbat totul până la urmă. Chiar dacă nu am găsit o soluţie concretă şi sigură, nu trebuie să fim trişti. Ar trebui să învăţăm pentru viaţă, pentru ce vrem să facem în viaţă, ceea ce ne face fericiţi, nu pentru o notă, ca să scăpăm de părinţi, de profesori sau de ale lor cifre pe hârtie.

Raluca Murg,
clasa a X-a F

"Olimpiade" existenţiale

Fiinţa umană este „ protagonistul” operei divinităţii. Deşi este „zămislit” ca fiind muritor, pe parcursul vieţii, omul aspiră la nemurire. Copilăria îi „cultivă” în suflet dorinţe puerile. Maturitatea îi „construieşte” vise măreţe, iar bătrâneţea „face inventarul” idealurilor, al performanţelor. În parcurgerea drumului spre ÎMPLINIRE, omul se „loveşte” de obstacolele care-l iniţiază. Firul destinal „îi este croit” sub emblema duală a şcolii: propriu-zisă şi existenţială.

Şcoala, în calitatea unei instituţii de învăţământ, transmite informaţii. Însuşirea acestora de către elevi atrage după sine consecinţele însuşirii unor teorii general-valabile, menite să creeze orizonturi de manifestare a talentului fiecăruia dintre ei. Şcoala, ca experienţă umanizatoare, implică participarea atât destinată, cât şi spontană a „şcolarului” la „lecţie”. Ulterior, „învăţăcelul” se desăvârşeşte ca OM. Tocmai „funcţiile” diferite ale acestor două enciclopedii umane le conectează în spiritul complementarităţii unificatoare. În ciuda tuturor elementelor distinctive, cele două Şcoli prezintă şi o trăsătură comună: examenele!

În sfera culturală a şcolii propriu-zise se evidenţiază: testele semestriale, concursurile pe diferite teme, olimpiadele. În ceea ce priveşte ritmul vieţii, lucrurile se complică, distingându-se momente de cumpănă precum lipsa unui loc de muncă, insuccese pe plan profesional sau chiar pierderea unei vieţi.

Indiferent în care parte se înclină balanţa, în orice situaţie, omul este câştigător. Îşi îmbogăţeşte „albumul destinului" cu experienţa care îi va da puterea să continue şi să nu se dea bătut.

La finele „Şcolii", omul trebuie să-şi fi însuşit fiecare Învăţătură şi să nu uite că însăşi participarea la „Olimpiadele" existenţiale de orice natură este un titlu de nobleţe. În viaţă avem multiple ocazii să ne facem „auziţi" şi este bine să nu ne ratăm şansele şi să profităm de fiecare dar al vieţii în vederea stabilirii unui sistem de valori care să ne formeze în „cercul" competenţelor, iar mai apoi al performanţelor fiinţatoare.

Andreea Dărău,
clasa a X-a F

DEFINIŢII SUBIECTIVE

Ne pregăteşte şcoala pentru viaţă?

Această întrebare are atâtea răspunsuri câţi elevi au trecut prin băncile şcolii, deoarece aceasta îşi pune amprenta într-un mod diferit asupra fiecăruia.

Şcoala este în acest moment o carte foarte groasă cu mii de pagini pe care avem ocazia să le citim. Este problema nostră cum facem asta: putem citi fără interes, fără să reţinem mare lucru sau putem să ajungem în profuzimea lucrurilor citind, reţinând informaţii, dar şi luând exemple, formându-ne opinii şi raportând unele fapte la viaţa noastră. De fapt, metaforic spus, şcoala este societatea în miniatură, nu o să vină niciun profesor să ne spună ce avem de făcut atunci când, mai târziu, trebuie să dăm un diagnostic unui pacient sau când, din cauza unor probe, trebuie să dăm dreptate unui om pe care îl credem absolut vinovat... În şcoală se formează caracterele, se modelează personalităţile şi încep să se evidenţieze cei care sunt şi vor fi oameni puternici.

În primul rând, şcoala reprezintă un mod de a acumula cunoştinţe pentru a putea să ne găsim un loc în societate, să nu devenim amatori, dar cel mai important este faptul că pe băncile şcolii ajungi să te cunoşti pe tine însuţi, să-ţi cunoşti limitele, să acumulezi experienţă, să dobândeşti spirit de competiţie. Modul în care reacţionezi atunci când iei o notă mică sau vezi o nedreptate poate fi asemănător cu atitudinea ta ulterioară atunci când nu-ţi vor fi recunoscute meritele de către societate ori vei fi nedreptăţit fără a putea să faci nimic.

Deci şcoala are două roluri în viaţa noastră: mai întâi ne ajută să devenim profesionişti şi apoi oameni.

Bianca Pavel,
clasa a IX-a F

Dai idei? D!-ne "i nou!!

Scrie-ne la revistalaboremus@moisenicoara.ro şi spune-ne ce îți place la revistă şi ce nu, ce ai vrea să se schimbe şi ce să rămână, împărtăşeşte-ne ideile tale! Revista e a ta, părerea ta poate să o facă mai bună, scrie-ne!

Manuel R. Ciosici

De la "a trăi" viața la "a o înţelege"

momente de reflexie... la 15 ani

Clipe de răscruce

Până acum un an, viața, pot să spun, că îmi decurgea destul de liniştit; părinții ca şi acum făceau tot ce le stătea în putință să-mi meargă bine şi să nu duc lipsă de nimic, ocrotindu-mă cum credeau ei de cuviință. Bineînțeles că am avut câteva „hop-uri" peste care am trecut chiar bine.

Totul a început anul trecut... stresul... încercarea disperată de a rezista cerințelor enorme ale profesorilor, meditațiile infernale, temele interminabile despre care nu cred că mai trebuie să vă amintesc. Anul a decurs destul de bine, dar emoțiile s-au întețit spre sfârşit... la apropierea capacității. Toate acele săptămâni şi mai apoi zile... mă făceau ca atunci când aveam o clipă de răgaz să cad într-o meditație profundă; o tornadă de gânduri... cum ar fi: „Oare cum vor fi examenele? Voi reuşi să-mi stăpânesc emoțiile? Voi ajunge unde-mi doresc de atâta vreme? Şi dacă voi reuşi... cum mă voi simți în noul colectiv... la liceu".

Toate aceste întrebări şi-au găsit răspunsul în vacanța de vară... când examenele au trecut, iar stresul a dispărut. Eram fericită datorită faptului că strădania a dat roade, rugăciunile mi-au fost ascultate şi, uite-aşa, am ajuns la liceul la care mi-am propus, ba chiar şi în clasa la care am sperat şi am visat de atâta timp.

Stând acum şi reflectând la tot ceea ce am realizat în cei 16 ani de viață descopăr că toate celelalte încercări au fost doar încălzirea pentru ceea ce a urmat mai apoi, dar care pe mine m-a maturizat în gândire, am descoperit cu adevărat că în viață tot ce îți doreşti poți dobândi prin muncă.

Şi să ştiți că nu pot spune că mă opresc deocamdată aici. Începerea liceului a fost o altă încercare pentru mine... schimbarea locuinței, integrarea într-un nou mediu, cunoaşterea colegilor, a profesorilor - nu au fost deloc uşoare, deşi am încercat să nu arat tuturor ceea ce simțeam... Dar asta e o cu totul altă poveste, care nu se termină aici... şi care de-abia a început...

Cristiana Morar,
clasa a IX-a C

Roboţi în miniatură

Ai privit vreodată un muşuroi de furnici? Ai observat modul în care se mişcă, hotărârea, dar şi distanța dintre ele? Ei bine, dacă am privi activitățile umane într-un mod accelerat, am observa că ne asemănăm destul de mult cu furnicile, doar că există o mare diferență: oamenii iubesc...

Acesta ar fi cel mai important motiv pentru care, dacă aş avea şansa, aş schimba programul după care am ajuns să lucrăm ca nişte roboți în miniatură... Trăim într-o lume rapidă şi în continuă schimbare, în care timpul devine tot mai puțin, şi, pur şi simplu, nu mai putem să ne ocupăm de lucrurile cu adevărat importante. Nu ne mai comportăm ca nişte ființe cu sentimente, ci ca nişte maşinării. Ne axăm privirea înainte şi aşa mergem până ne atingem scopul, nu ne mai intereseaza nici stânga, nici dreapta.

Este păcat că modul în care ne comportăm este unul rigid şi superficial, când, de fapt, ar trebui să nu pierdem ocazia de a fi noi înşine, tocmai pentru că suntem oameni. Fiecare om este unic în felul său, fiecare este special. Însă acest mod „la fel" în care trăim ne face să ne pierdem din unicitate, şi astfel puținele pete de culoare din societate se amestecă şi se pierd în marea masă. Pur şi simplu, suntem colorați în gri, nimeni nu reprezintă nimic pentru nimeni, iar lucrurile în care există sentiment sunt considerate de

modă veche...

Dacă eşti în stare să te gândeşti la lucruri care pentru ceilalţi nu înseamnă nimic doar pentru că au valoare sentimentală sau simbolică, atunci tu eşti o speranță, o rază care ne demonstrează că societatea poate să se schimbe. Demonstreaza-le celorlalți că „a fi unic” nu înseamnă a asculta un anumit gen de muzică sau a te îmbrăca într-un fel anume, ci a fi în stare să spui tuturor: Da! Ăsta sunt şi în asta cred cu adevarat!

Bianca Pavel,
clasa a IX-a F

Despre tristeţile şi bucuriile vieţii

Dacă am sta să ne gândim măcar o secundă la ceea ce este viața, la faptul că nimic nu este sigur pe pământ... că acum eşti, iar peste 15 secunde se vorbeşte la trecut despre tine. Cel mai de valoare lucru din viața noastră şi cel care ar trebui să ne bucure cel mai tare este libertatea, şi tocmai cei care nu o au sunt aceia care îşi dau seama de valoarea ei.

Trebuie să trăim intens, deoarece viața a fost concepută pentru a fi trăită. Din punctul meu de vedere, micile alegeri fac viața să merite a fi trăită. Durere, fericire, lacrimi, râs, zâmbet, iubire, moarte, răzbunare; toate acestea ne luminează viața, mai mult sau mai puțin, dar toate îşi lasă o amprentă asupra noastră. Fiecare clipă, moment, secundă, trebuie trăite la maximum, căci nimeni nu poate prevedea viitorul şi nu ştie ce va fi mâine, aşa că de ce să nu trăiască azi?

Cât despre moarte...acest cuvânt care simbolizeaza suferință, durere, îmi aduce aminte de un moment trist din viața mea, moartea bunicii mele. Acest eveniment m-a marcat foarte tare, în special felul în care ea a murit: seara totul era bine, dar dimineața nu s-a mai trezit şi acum îşi doarme somnul de veci.

Moartea este un fenomen pe care trebuie să îl aşteptăm şi să-l înțelegem ca atare, ca pe o cunoaştere, ca pe o nouă decoperire, o nouă portiță, dar despre ce portiță putem vorbi când tot timpul închidem ochii în fața acestui fenomen, de frica sau de regretul de a lăsa în urmă tot? Ne pare rău de orice om care moare! Regretăm moartea lui şi ne gândim că nu-l vom mai vedea niciodată. De asemenea, durerea este mare atunci când un om puternic şi plin de viață cade dintr-o dată şi nu mai este. La fel şi bunica mea, nici nu împlinise 50 de ani, şi s-a dus, fără măcar să ne spună o vorba de despărțire. Odată cu ea s-au destrămat multe planuri şi visuri... Ştiți ce e mai dureros? Că pleci acolo fără să ştii, iar cei pe care îi laşi în urmă suferă mult.

Aceasta e viața: azi eşti, mâine poate nu mai eşti... Trebuie să trăim viața, să simțim cu adevărat că trăim, deoarece orice secundă e importantă.

Georgeta Emanuela Tolan,
clasa a IX- a C

Un moment crucial

Anul 2004 a fost pentru mine perioada în care am înțeles, de fapt, într-o mai mare măsură ce este viața şi cum se desfăşoară ea.

Luna martie din anul pe care deja l-am precizat m-a pus față în față cu un eveniment care m-a marcat pentru totdeauna: moartea unei persoane apropiate, din familie. Sunt ferm convins că toți am trecut printr-o astfel de tragedie, dar pentru mine a fost mai mult decât atât, m-a determinat să mă ambiționez şi să devin ceva în viață. Iată cum moartea, în special a unei persoane dragi, poate duce la o dorință de afirmare, pe lângă sentimentele de tristețe profundă care inundă sufletul persoanei respective, şi devine un fel de imbold al vieții înseşi. N-aş putea compara trăirile mele față de un astfel de eveniment cu ale altora, deoarece nu ştiu cum au reacționat şi în acelaşi timp ce au simțit alții într-un astfel de moment.

Această rudă apropiată a fost o personalitate deosebită, dând dovadă pe

parcursul vieții de o cultură generală vastă şi totodată de un talent lingvistic rar întâlnit: ştia să scrie în mai multe limbi care astăzi nu mai sunt utilizate, cum ar fi gotica, dar vorbea fluent şi patru limbi.

Acest deces mi-a readus în memorie instantaneu toate lucrurile, mai mult sau mai puțin importante învățate de la această persoană. Astfel, am putea spune că adevărurile vieții capătă un relief mai puternic în pragul morții.

Laurențiu Căpățână,
clasa a IX-a C

Eu şi celălalt

La vârsta aceasta e destul de dificil să găsim un moment care ne-a marcat într-un fel sau altul, dar el în mod sigur există. Trebuie doar să aruncăm o privire mai profundă în viața de până acum.

O întâmplare care m-a marcat în mod sigur la vârsta de cinci ani a fost naşterea fratelui meu. Înainte de venirea fratelui meu pe lume, eram foarte încântată că voi avea, în sfârşit, cu cine să mă joc şi că voi avea lângă mine o altă persoană care să îmi îndeplinească dorințele, însă după primele zile de viață ale fratelui, meu am observat că lucrurile nu stăteau chiar atât de bine. În primul rând, el era în centrul atenției şi asta mă enerva la culme, deoarece până în acel moment eram eu. În al doilea rând, nici dorințele mele nu se mai împlineau atât de des ca înainte. Cu timpul însă, am ajuns să-l iubesc, să împart cu el pe cât posibil ce am.

Această poveste vă poate părea puerilă, dar din astfel de lucruri simple, care se întâmplă orişicui, ne putem da seama de adevărurile mari ale vieții. Foarte adesea credem că noi suntem centrul lumii, „buricul pământului”, şi aşteptăm de la ceilalți toată atenția, dragostea sau respectul. De fapt, ne situăm „în centru” doar în momentul în care îl descoperim şi îl acceptăm pe celălalt.

Laura Vărşăndan,
clasa a IX-a C

Piesa

„Singurătatea este cea mai profundă realitate a naturii umane. Omul este singura ființă care ştie că e singur.”
(Octavio Paz)

De multe ori ne simțim izolați de restul lumii. Ne ascundem după o pânză neagră şi jucăm rolul vieții pe o mică scenă, fără spectatori, fără alte personaje. Suntem conştienți de faptul că trebuie să învățăm singuri replicile, că trebuie să facem o reprezentație pentru nimeni şi, probabil, plângem… Plângem fiindcă suntem doar noi, fiindcă nimeni nu va putea să ne admire rolul pe care l-am jucat, fiindcă nu ne putem bucura de valuri de aplauze. Suferim în întunericul pe care singuri l-am creat şi ne urâm pe noi înşine, fiindcă am fost încăpățânați să ne ascundem, să fugim şi să nu luptăm pentru ceea ce ne dorim… Simțim nevoia să cunoaştem un personaj cu care să trădăm singurătatea… Avem nevoie ca acesta să ne îmblânzească şi să lege între noi o funie groasă şi rezistentă. Avem nevoie de el ca să repetăm pentru spectacolele care vor urma, avem nevoie de el pentru a face o scenetă cât mai frumoasă şi complexă. Cu ajutorul lui putem face afişe pentru reclamă, putem aduna spectatori care vor intra în marea sală gratis. Vom schimba culoarea cortinei şi, dupa o lungă repetiție, o vom putea deschide.

Atunci ne vom putea bucura de aplauze, vom face tot ce se poate pentru ca „piesa de teatru” să fie premiată cu ceea ce e mai bun. Ne vom deschide sufletele şi, până la urmă, vom intra în pielea personajului, vom fi „noi” şi vom renunța la scenariul pe care inițial l-am alcătuit.

Larisa Nadiu,
clasa a IX-a F

Viaţa ca o călătorie

Perspectiva de a privi viața ca pe o călătorie e metaforică, şi totuşi: omul porneşte în călătoria vieții fără a-şi procura bilet, or acest lucru este o încălcare a „regulamentului”. De aici pleacă totul. Aici se iscă o întrebare juridică: „Cine este vinovatul sau inculpatul?” Dacă am acuza pe cineva, acel cineva ar fi, cu siguranță, destinul. Ei bine, dar cine poate găsi destinul pentru a-l aresta şi interoga? Nimeni, aşa că această ipoteză se anulează. Pe de altă parte, nu-l putem găsi vinovat nici pe omul care nu-şi poate întreține călătoria existențială şi care trebuie uneori să plătească biletul în tren, la suprapreț...

Voi începe cu stația de plecare. Imediat după naştere, omul poate avea parte de lucruri fericite sau de altele nefericite. Cele din urmă au şi o oarecare „greutate”, în sensul că oricine are anumite probleme sau necazuri încearcă să le mascheze, dar astea sunt simple aparențe. Continuându-şi voiajul (impropriu spus, deoarece dintr-un voiaj persoana în cauză se mai şi întoarce, dar omul nu se poate întoarce în mod practic în trecut), omul trece prin nişte încercări „litigioase” (mai mult sau mai puțin nocive), dar care nu au un anume scop. Nu greşim când spunem că viața omului este fără orizont, o călătorie haotică printr-o noapte interminabilă în care nu se aude decât zgomotul confuz şi de multe ori ostil al roților de tren, poate un tren care tocmai traversează un lung tunel...

Călătoria omului continuă, în aceeaşi notă „isterică”. De multe ori, omul are impresia că se află în plină Apocalipsă, că este singur, deşi are în preajma sa milioane de semeni. Aici pot nota un alt minus pentru umanitate. Dacă lucrurile menționate mai sus ar fi evitate, plus încă multe altele, această călătorie ar avea un caracter delectiv, nicidecum terorizant...

Ajungând aproape de destinație, privind pe fereastra compartimentului care încă mai afişează stropi de ploaie, omul meditează asupra itinerarului său. Normal că mintea îi este „şifonată”. Priveşte în compartiment, în vagon şi realizează că e singur. Se duce din nou la geam, unde printre stropii de ploaie se zăreşte un apus antologic, de o frumusețe inexplicabilă. Stația de oprire este aproape. Abia acum omul nostru realizează că viața sa a fost aproape fără niciun folos. Acum nu are pe nimeni care să-l sprijine, barem să coboare din tren. Duşmănia i-a alungat orice companie. Lacrimile încep să-i curgă, apoi plânsul îl podideşte efectiv, dar degeaba, este conştient că moartea se apropie şi nu-l va cruța... În cele din urmă, trenul opreşte. Cu mari dificultăți, omul coboară într-o imensă gară terminus, unde se pierde pentru totdeauna şi de unde nu-şi mai poate procura bilet pentru retur...

...Şi totuşi, vorba filozofului Blaise Pascal, omul este efemer, dar e superior Universului tocmai pentru că ştie că moare.

Alin Dîrzu,
clasa a IX-a F

Trei rânduri de anulat singurătatea

Uneori, în viața cotidiană, fiecare este un nimeni pentru fiecare… În locurile publice - stații de tramvai, cozi la pâine etc. - oamenii au în comun doar faptul că au aceleaşi motive de a se afla în locul respectiv, altfel nu reprezintă nimic unul pentru altul. Probabil fiecare se crede superior celuilalt şi prin urmare nu „se compromite” să-l bage în seamă pe celălalt; sau poate nu are curaj să deschidă un subiect de discuție. Cu toate astea, suntem oameni şi avem nevoie de prieteni, avem nevoie să „creăm legături”.

Legăturile se creează doar prin „îmblânzire”, cum ar spune vulpea din Micul Prinț... Iar „a îmblânzi” înseamnă a face mai bun, a domoli pe cineva, a-l face să se deschidă spre tine. Pentru asta e nevoie de iubire. Iubirea e atât de puternică, încât poate distruge ura, trufia sau timiditatea. Aici mai au oamenii de muncit: căci uneori învățăm de toate, însă învățăm mai puțin sau deloc cum să iubim, să avem răbdare cu şi înțelegere față de ceilalți, iar atunci totul va fi posibil.

Cerasela Nadiu,
clasa a IX-a F

Lumea sub lupă

Theatrum mundi... din nou!

Da! Exact! O nouă ediție a festivalului județean de teatru şi film „Theatrum mundi”, a patra la număr, a avut loc în primăvara acestui an. Da! Exact! Teatru ŞI FILM. Din nou am fost încântată! Cu fiecare ediție mă entuziasmez tot mai tare şi rămân tot mai plăcut surprinsă de ceea ce văd: oameni calzi şi deschişi, elevi talentați, comunicativi, prietenoşi, cu poftă de viață şi dăruiți muncii lor.

Din acest an, „Theatrum mundi” a devenit deci şi un festival de film, idee care a plăcut tuturor, reuşind să trezească interesul şi inspirația.

Dis-de-dimineață, Teatrul de Marionete, care a găzduit festivalul şi anul acesta, zumzăia de emoție; plutea în aer parfumul fericirii şi al tinereții... totul era aşa frumos! Şi anul acesta mi s-a acordat onoarea de a prezenta festivalul, de data aceasta cu un coleg de la Liceul de Artă „Sabin Drăgoi” şi, în ciuda unor minore greşeli tehnice (să fim serioşi: nu ai cum să le eviți), festivalul a fost unul cel puțin reuşit. Recunosc, anul trecut am avut mai multe emoții decât anul acesta, când am reuşit cât de cât să mă stăpânesc şi să fac în aşa fel încât în microfon să se audă o voce mai puțin tremurândă, iar inima să nu mai tindă să-mi sară din piept.

Festivalul a început cu secțiunea film şi a continuat cu cea de teatru. Atât filmele, cât şi piesele de teatru, realizate de elevi şi coordonate de actori sau de profesori de română de la licee din Arad şi din județ, au încântat publicul şi i-au făcut pe actori şi pe coordonatorii acestora să fie mândri de ei. Şi pe bună dreptate! Vizionarea filmelor şi a pieselor de teatru a trezit în suflete multe emoții şi sentimente, iar piesa noastră, „Ochi albaştri, părul negru”, o adaptare după Marguerite Duras, a ridicat publicul în picioare şi a stors zeci de lacrimi din ochii spectatorilor. Felicitări actorilor şi doamnei profesoare Camelia Circa-Chirilă, care a coordonat nu doar trupa noastră de teatru, ci şi întregul festival, alături de minunatul actor Zoltan Lovas.

Atmosfera de pe scenă - feerică, atmosfera din sală - energică şi caldă; acestea sunt ingredientele necesare unei experințe unice, dar care, o dată trăită, se vrea repetată an, după an, după an, după an...

Raluca Murg,
clasa a X-a F

O călătorie de suflet - Olimpiada Naţională de Limba Franceză - Iaşi, 2008

„Cânt fără să-mi pese că e cineva să mă asculte,
Şi-mi place doar toamna, când umblu prin frunzele multe...”

Iaşul este, fără doar şi poate, „arborele lumii” pentru România, e un izvor necontenit de creații ale spiritului, de viață de litere, de lumină interioară, de simplitate-n aparențe şi de complexitate-n simțiri, de frumusețe pură şi profundă. Fără această oază de cultură noi, românii, am fi fost, cu siguranță, mult mai săraci spiritual, am fi fost lipisiți de fundament, am fi fost, poate, nimic. Acest oraş e un altceva care atrage, vrăjeşte, pătrunde pe cei ce au ochii sufletului larg deschişi.

Cele câteva zile petrecute în acest sacru din profan la Olimpiada Națională de Limbi

Romanice (franceză, italiană, portugheză, spaniolă) au fost precum o renaştere, pentru noi, cele trei fete participante. Ne-am cufundat în fântâna-oraş într-o zi de marţi şi ne-am trezit din visare, altfel, mai fericite, mai liniştite, mai împăcate, mai bogate într-o zi de sâmbătă. Probele s-au scurs, parcă, într-o secundă, iar zilele destinate cunoaşterii oraşului s-au îndreptat lin spre eternitate.

Caracterul de arbore al lumii, al oraşului este motivat nu numai la figurat, prin adâncimea oazei de cultură, ci şi la propriu, prin uriaşul parc Copou, ce adăposteşte Teiul lui Eminescu, şi prin alte numeroase altare de natură, ce mângâie privirile, la tot pasul. O ploaie tristă şi-a început simfonia imediat ce am intrat în Copou. Doream, poate, să ajugem purificate la întâlnirea cu Eminescu lângă teiul căruia, sub un foişor, am luptat tocmai cu versurile sale a pentru opri plânsul din cer, care devenea tot mai puternic, ducând cu sine tristeţi, amărăciune, dezamăgire, dar şi o doză infimă de resemnare.

Anticariatele sunt într-un număr uriaş aici, abundând în lecţii de viaţă. Mii de volume aşteaptă să fie invitate la vals, să se destăinuie, să pătrundă, să înveţe, să frământe. Şi nu aşteaptă la infinit, resemnate, un prinţ cititor, căci acesta apare mereu, fiind dependent de dansul cu cartea... Nu există aproape nicio stradă care să nu adăpostească vreun cufăr cu comori de spirit, vreo ladă de zestre de la strămoşii de pretutindeni, vreo cutie a Pandorei care să dezlănţuie haosul interior.

Iaşul e printre cele mai minunate comori ce pot fi oferite unui om, dar, mai ales, unui filolog căci a dat naştere *Daciei Literare* prin Mihail Kogălniceanu, ce se ascunde azi sfios prin file de muzeu, Junimii prin Casa Pogor, unde timpul parcă s-a oprit pentru a căuta, Bojdeucii în care Creangă a meditat liniştit asupra Amintirilor, unei adevărate vieţi de litere. La întâlnirea cu Titu Maiorescu din Casa Pogor, a cărui lume se găseşte într-un balcon, ştiam că intră cine vrea, rămâne cine poate. A te plimba prin locurile în care, cândva, junimiştii căutau criterii, prin sălile unde unii aşteptau verdictul asupra scrierii lor, a privi manuscrisele atâtor OAMENI înseamnă a te pierde-ncet în negura timpului. Fiecare obiect, fiecare colţ, fiecare orologiu, fiecare treaptă, fiecare fereastră doreau, parcă, a fi lăsate să vorbească, privind în jur oarecum speriate din cauza faptului că puţine persoane mai vorbesc pe limba lor. Fantomele triste ale numeroşilor junimişti îşi cântau profund ideile, căutând, poate, noi criterii pentru a restabili echilibrul lumii noastre, pentru a salva formele fără fond ale lumii contemporane.

Olimpiada de Limba Franceză ne-a adus un buchet uriaş de aer sincer, de esenţe. Oraşul e dependent de cultură, iar cultura este dependentă de oraş. Universitatea Al. I. Cuza vrăjeşte atât prin clădirea impresionantă, păzită de doi lei ce nu permit, poate, accesul acelora care nu sunt demni de a se bucura cu adevărat de ceea ce aceasta oferă, cât şi prin unica Sală a paşilor pierduţi. Acest culoar finit, dar totuşi, infinit prin creaţiile lui Sabin Bălaşa, e calea pe care oricine ar pătrunde-o cu sufletul deschis. Drumul de culoar al vieţii este vegheat de o mulţime de picturi, care călăuzesc blânde omul prin lumea de sticlă. Uriaşul ocean de viaţă albastră creat aici are, parcă, menirea de a oferi o fărâmă de fericire şi de pace.

Pentru ieşeni, hrana sufletului e cea care contează cu adevărat, iar după liniştea colibei tânjesc aproape toţi. Credinţa încă mai contează aici, lucru dovedit de moaştele Sfintei Parascheva, unde oamenii stau mereu la rând, pentru a atinge mâna acesteia şi pentru a se ruga-n tăcere. Deşi nimeni nu le cere acest lucru, ei continuă să vină în acest loc unde se simt împliniţi. E mereu multă lume în Mitropolie, pe când în alte biserici din ţară şuieră trist vântul. Oamenii sunt mai simpli, dar mult mai profunzi...

Iaşul ne-a oferit un braţ de zile minunate, ne-a răsfăţat ochii, urechile, sufletul, viaţa... Datorită olimpiadei ne-am făcut prietene, am primit porecle, am

inventat cuvinte, am învățat jocuri, am învățat să pierdem, dar, mai ales, să trăim altfel. Poate că de aceea, pentru noi nu a mai contat nimic altceva decât plimbările printre „curmalii” de poveste ai oazei de sentiment, ascultând la căștile sufletului melodia lui Ducu Berți – *Pe cine și câte cărări*.

Noi, călătorii: d-na prof. Adriana Filip, Roxana N., Romina, Oana și Roxana C.

Pentru care a consemnat,
Romina Florina David, clasa a XI-a F

Cu gondola pe Mediterană

Totul a început cu redeschiderea acestui sezon de Amifran. Deoarece eram mulți debutanți, Papa Didi a decis să facem o piesă a noastră, să o jucăm pe scena teatrului din Arad, iar apoi să participăm cu ea în Țara lui Romeo și Julieta.

Trupa era alcătuită din elevi de la școala noastră, de la Colegiul Național „Elena Ghiba Birta”, de la Liceul Teoretic „Vasile Goldis” și Liceul Pedagogic „Dimitrie Țichindeal”.

Tema spectacolului este inspirată din viața adolescenților și pune în centrul atenției, pe de o parte, relația dintre părinți și copii, iar pe de altă parte, moda grafitti ca formă de exprimare, mai mult sau mai puțin artistică, a tinerei generații.

Înainte să mergem în Italia, am jucat pe scena teatrului din Arad, pentru colegi, prieteni și părinți. Bineînțeles că aveam emoții, dar încercam să le ascundem și să jucăm cât mai bine posibil. Așa a și fost. Când a sosit momentul, ne-am făcut intrarea în ritm de hip-hop, dar între timp mai și trăgeam cu coada ochiului pentru a vedea cine e în public. Am fost foarte bucuroși să-i vedem pe restul „amifranilor” care au venit să ne încurajeze, pe prietenii noștri, colegi și părinți. Totul a decurs bine, piesa a fost un real succes, publicului i-a plăcut deoarece la finalul piesei s-a ridicat în picioare să ne aplaude.

Timpul a zburat, iar noi ne-am văzut in aeroport la Budapesta, așteptam să ne urcăm în avionul ce ne va duce în Italia!!!!!!!! Toți eram foarte obosiți. Se părea că am plecat cu stângul din Arad, căci am stat ca sarmalele în bus până în Budapesta. Insă când am urcat în avion totul a dispărut. Eram entuziasmați pentru că majoritatea dintre noi nu mai fuseseră niciodată cu avionul. Acum totul era clar! Plecam în Italia, desigur nu la festivalul de la Veneția, ci la un festival nu mai puțin bine plasat geografic, Sorrento fiind un loc foarte frumos în golful Napoli. Plecam la un festival în limba franceză pentru și cu elevi, aveam ocazia să ne exersăm cunoștiințele limbii franceze. Tot ceea ce avea să ni se întâmple era parcă un vis, un vis care nu voiam să se mai termine.

Într-un final am ajuns la Roma, am decis să facem un popas de două zile pentru a vizita minunata Romă cu străzile ei înguste, sculpturile și fântânile de-o frumusețe rară, și orașul antic. Așadar ne-am lăsat repede bagajele la un „hotel al tineretului”, ne-am înarmat cu forțe proaspete și mâncare și am pornit în drumeție. Am vizitat Bazilica San Pietro, Fontana Di Trevi, Pantheonul, Piazza Di Spagna, Foro Romano, Coloseumul, columna lui Traian și tot ce aveam de vizitat în Roma. Cu toții ne-am simțitfoarte bine, am făcut multe poze și am mâncat multă multă pizza și multe, multe paste. După ce ne-am delectat cu frumusețile Romei antice și Romei moderne, ne-am continuat călătoria spre Sorrento, dar în drum ne-am oprit la POMPEI, orașul „ras” de lava Vezuviului de la ultima sa erupție. Am rămas uimiți cât de

bine a fost păstrat oraşul, şi împietriţi când am văzut oameni cu copii în braţe, şi ei la rândul lor împietriţi.

După câteva ore de mers cu trenul din Pompei până în Sorrento, iată-ne în hotelul Klein Wien din Sorrento. Era un hotel de lux putem zice, aveam baie proprie, aer condiţionat, televizor, paturi moi şi balcon cu o panoramă superbă la mare şi munte. Am crezut că ne aflăm în Rai, a dat norocul peste noi. Am procedat exact ca la Roma, ne-am lăsat bagajele şi am fost să vizităm oraşul. La întoarcere le-am povestit celor rămaşi în camere ce frumos e, şi tot la întoarcere i-am cunoscut pe micii actori din celelalte trupe de teatru invitate, respectiv Serbia şi Italia. Am început să conversăm cu ei în franceză şi engleză, ne-am împrietenit repede, toţi fiind nişte firi foarte sociabile. Cu toate formalităţile, nu ne-am dat seama cum secundele se scurg una câte una şi cum festivalul a început.

Prima parte a festivalului a fost dedicată celor mici, am avut ocazia să vizionam piese drăguţe jucate, într-adevar de mici actori, însă nişte actori cu foarte mult talent. Apoi au urmat atelierele, unde am învăţat lucruri noi şi folositoare atât pentru viaţă, cât şi în cariera de actor. Cu tot programul foarte încărcat, am mai avut timp şi de mini excursii. Am avut ocazia să vizităm locuri legendare. Am vizita insula Capri (loc care pe mine m-a marcat extrem de tare, cred că aş putea povesti cinci ani de acum încolo despre ce frumos e acolo), nişte privelişti care îţi iau ochii. Am mai vizitat şi golful Napoli, şi acela un loc superb. Pot să spun cu mâna pe inima că fiecare loc vizitat ne-a fermecat deoarece fiecare are ceva al lui, ceva aparte care te atrage. Atât plimbările cu vaporul, cât şi plimbările cu „metroul teran” au fost o adevărată plăcere .Atât în largul mării, cât şi pe uscat, printre masivele montane care ne înconjurau, ne-am simţit protejaţi şi ne bucuram de fiecare moment.

În sfârşit, după toate astea, a venit şi ziua în care trebuia să jucăm. Eram un pic emoţionaţi dar nu foarte, în fond nu ne cunoştea nimeni, şi nimeni nu avea ce comenta, dar totuşi voiam să facem o impresie bună, aşa că ne-am dat toată silinţa. S-a nimerit să jucăm ultimii, aşa că, până ne-a venit rândul, am vizionat piesele celorlalte trupe, am văzut cu câtă pasiune îşi joacă rolurile, cum unele piese îmbină plăcut teatrul cu dansul. Am văzut piese chiar interesante.

Nici n-am simţit cum restul şi-au încheiat reprezentaţia, am auzit doar atât: „Copii pe scenă, a venit momentul să jucaţi”. Acestea erau cuvintele lui Papa Didi care ne-a îndemnat să urcăm pe scenă. Am urcat pe scenă, am improvizat pe moment ceea ce trebuia inprovizat, intrări, ieşiri şi altele, deoarece nu mai făcuserăm repetiţie înainte pe scenă, şi am început. Când ne-am făcut intrarea spectaculoasă în ritm de hip hop, toată sala şi-a îndreptat privirea spre noi, zâmbind. Era semn că le plăcea şi că am început bine. Piesa a decurs spectaculos, publicului i-a plăcut, s-a făcut chiar un fel de conferinţă pe tema aleasă de noi. Ce mai, am rupt gura târgului, cum îmi place mie să spun.

În ultima seară alocată şederii noastre în Sorrento, am petrecut-o cu toţii, elevi, profesori, români, sârbi, italieni în sala de mese a hotelului. Am cântat, am dansat, am învăţat dansuri tradiţionale sârbeşti, i-am învăţat pe restul dansurile noastre tradiţionale şi am cântat muzică tradiţională .

Toate bune şi frumoase, numai că timpul plecării se apropria. Ne-am luat la revedere de la noii noştri prieteni, ne-am urcat în autocar şi am dispărut în neant. După puţin timp de mers, autocarul s-a stricat şi a trebuit să aşteptam până alt autocar a venit să ne ia. Chiar dacă autocarul a ajuns relativ rapid şi mergea cu viteză mare spre aeroport, noi tot am pierdut avionul, bine nu se mai pune faptul că fugeam dintr-o parte în alta cu bagajele după noi, poate poate reuşim să prindem avionul. Dar în zadar. După multe consfătuiri cu cei de-acasă, am decis să ne întoarcem cu trenul. Zis şi făcut. Am mers cu trenul naţional până la Veneţia, iar de acolo am luat trenul internaţional spre casă. Soarta a făcut ca noi să vedem şi Veneţia, chiar dacă am văzut-o „by night”. Am vizitat portul care era plin de gondole, care îşi făceau somnul de frumuseţe, ca dimineaţa să aibă forţe proaspete pentru a plimba turiştii pe canalele curate şi primitoare ale Veneţiei. Pe ici colo ne-am oprit să ne cumpărăm măşti, ca un suvenir din „Bonusul

Italia", doar nu puteam trece prin Veneția, orașul măștilor, fără să ne achiziționăm una. Ne-am luat suveniruri, mâncare pentru drum și am pornit la gară. Am așteptat trenul care urma să ne ducă acasă, am rămas plăcut surprinși să aflăm că persoanele responsabile pentru acel sector de tren în care ne aflam noi sunt români.

Pe toată perioada în care ne aflam în tren, am ascultat muzică, am glumit, am petrecut foarte mult timp împreună și am ajuns să ne cunoaștem. Am devenit o adevărată mică familie. Timpul a trecut relativ repede și după o zi și o noapte am ajuns în gara din Arad. Eram din nou acasă...

(fiecare își exprimă fericirea în stilul lui)

Anca Leac,

clasa a IX-a E

ȘCOALA SUB LUPĂ

Statistici, recorduri şi concluzii personale din schimbul de experienţă cu Liceul Marc Bloch din Strasbourg

Numărul record de minute în care am vorbit fluent franceza încontinuu: 5;
Numărul de bâlbe din prima zi: nedeterminabil;
Sintagma folosită cel mai des: Je ne sais pas!;
Întrebarea la care am răspuns cel mai des: Ça va?;
Cea mai devreme oră la care m-am sculat: 6:05;
Cea mai târzie oră la care m-am sculat: 6:25;
Numărul de feluri de brânză încercate: 5;
Numărul de feluri de tartă flambată încercate: 6;
Numărul de fotografii făcute: 1533;
Cea mai lungă perioadă de senzație acută de disperare pe autocar: 4 ore;
Durata celui mai lung somn pe autocar: o oră;
De câte ori am mințit spunând că am înțeles ce mi s-a spus în franceză: 9;
Magazinul preferat din Strasbourg: FNAC;
Obiectivul turistic preferat: Cathédrale Notre-Dame de Strasbourg;
Cea mai bună chestie mâncată: crochete cu grătar;
Cea mai ciudată chestie mâncată: supă de castraveți;
Băutura cea mai des consumată: sucul de portocale cu pulpă;

Cea mai plăcută surpriză odată cu sosirea la familia-gazdă: mama era nu doar fană Johnny Depp, ci și Tim Burton;

Cea mai neplăcută surpriză odată cu sosirea la familia-gazdă: nimeni nu vorbea vreo limbă străină;

Cea mai plăcută experiență prin care am trecut la familie: căldura cu care am fost primită/tratată;

Cea mai neplăcută experiență prin care am trecut la familie: evadarea perinii de sub capul meu în timp ce dormeam și realizarea acestui fapt abia când mă aflam în incapacitatea de a-mi mișca gâtul;

Cea mai interesantă descoperire legată de francezi: că au mai puține vicii ca românii;

Cea mai neaşteptată descoperire legată de francezi: la egalitate uriaşul lor debit verbal din timpul mesei şi terminarea ei mereu, ca o ironie a sorţii, înaintea mea cu lipsa muzicii de la petreceri, cu ordinea felurilor la masă (desert, apoi salată, apoi un fel principal, apoi un alt desert), cu umplerea până la refuz a stomacului şi cu folosirea frecventă a mâinii pentru introducerea mâncării nu mereu în stare prea solidă în cavitatea bucală;

Cea mai plăcută experienţă legată de Liceul Marc Bloch: mâncarea de la cantină;

Cea mai şocantă experienţă legată de Liceul Marc Bloch: forma clădirii;

Cea mai bună moarte a mea într-un sketch realizat în cadrul liceului: prima;

Cea mai proastă moarte a mea într-un sketch realizat în cadrul liceului: a doua (având loc în aceeaşi zi);

Cea mai frumoasă amintire legată de profesori: că nu s-au plâns de noi;

Cea mai cumplită traumă legată de profesori: când doamna Martine mi-a strigat shhhhh!! în ureche;

Cel mai pozitiv lucru referitor la Strasbourg: este un oraş activ, de o energie debordantă şi animat în fiecare colţ de stradă;

Cel mai negativ lucru referitor la Strasbourg: oamenii ăia nu mi-au dat timp nici să respir;

Cea mai palpitantă experienţă de pe autobuz: pierderea aproape totală a controlului asupra corpului meu ca urmare a conducerii necorespunzătoare a vehiculului şi manifestată prin rotiri violente şi repetate în ambele sensuri ale barei autobuzului;

Cea mai neinteresantă experienţă de pe autobuz: dezamăgirea rezultată în urma descoperirii lipsei cu desăvârşire a bătrânilor care să mă lovească cu bastonul ca să le fac loc să se aşeze;

Cel mai relaxant moment al excursiei: prezentarea de la planetariu;

Cel mai stresant moment al excursiei: maratonul teatral;

Cea mai tare zi din excursie: vineri, pentru că nu doar m-am bronzat şi am văzut catedrala cu orologiul astronomic, ci în drum spre ea am dat şi peste doi tineri care cântau la chitară şi vioară tema principală din filmul Chocolat.;

Cea mai naşpa zi din excursie: miercurea plecării, pentru că despărţirile sunt triste şi pentru că mă durea mâna, cărând după mine cu o zi înainte o plasă de vreo 6 kilograme timp de 3 ore

Cel mai emoţionant moment al excursiei: despărţirea de francezi;

Cel mai sec moment al excursiei: cel în care ni s-au spus în franceză glume...seci!;

Cel mai inventiv joc din excursie: volei cu sticla de plastic;

Cel mai banal joc din excursie: Bate fundul cât e cald;

Cel mai important lucru pe care l-am realizat cu privire la propria persoană în urma schimbului de experienţă: că sunt mai manierată decât credeam;

Cel mai neplăcut lucru pe care l-am realizat cu privire la propria persoană în urma schimbului de experienţă: că cedez fizic după 25 de ore fără somn;

Regula pe care am încălcat-o cu cea mai mare plăcere: interzisă călcarea ierbii;

Regula pe care am încălcat-o cu minimă plăcere: interzisă traversarea pe roşu;

Momentul de mândrie maximă: când am ţinut în mână drapelul României de la Parlamentul European;

Momentul de ruşine maximă: când în ziua sosirii am înţeles doar 30% din ce mi s-a spus în franceză;

Cel mai plăcut lucru pe care l-am auzit în română: Copii, v-aţi comportat exemplar!;

Cel mai enervant lucru pe care l-am auzit în română: E film din-ăla cu Johnny Deep?;

Cel mai plăcut lucru pe care l-am auzit în franceză: Wow! Tu sais tout sur tous mes films!;

Cel mai enervant lucru pe care l-am auzit în franceză: Attends-moi!;

Vocaţia descoperită cu prilejul călătoriei: aceea de a întreba după toalete pe teritoriul Germaniei;

Anti-talentul descoperit cu prilejul călătoriei: incapacitatea de a pronunţa "r-ul" francez;

Cea mai tristă realizare odată cu sosirea acasă: dimensiunile facturii mele de mobil;

Cea mai fericită realizare odată cu sosirea acasă: că ne vom revedea corespondenţii;

Cea mai mare dezamăgire de pe autocar: DVD-urile mele cu filme erau prea originale ca să fie citite de playerul lor second hand;

Cea mai mare bucurie de pe autocar: că i-am omorât pe toţi la jocul *Asasin*;

Cel mai banal lucru pe care l-am spus pe autocar: Dacă nu ajungem în curând, încep să mă deshidratez!;

Cel mai memorabil lucru pe care l-am spus pe autocar: [în drum spre casă] Putem să ne întoarcem?

Dacă după toate acestea încă sunteţi confuzi cu privire la faptul dacă mi-a plăcut sau nu în Franţa, recitiţi ultima frază. Orice altă adăugare este de prisos.

Alexandra Fechete,
clasa a XI-a E

Festivalul lecturii - Eu, cititorul - ediţia 2008 -

Când se sfârşeşte luna mai, începe Festivalul lecturii *Eu, cititorul*. Au trecut 3 ani de la prima ediţie. Pe atunci eram în clasa a IX-a şi-mi aduc bine aminte că festivalul era ceva cu totul nou pentru mine. Elev de „Moise Nicoară" de când mă ştiu (sau de când am învăţat fracţiile), pentru mine *Eu, cititorul* era ceva inedit – primul festival de lectură „local" şi in acelaşi timp primul festival – concurs la care poţi câştiga premii substanţiale în cărţi, fără să-ţi plăteşti intrarea - chestie aproape nemaiîntâlnită în ziua de azi sau de atunci!

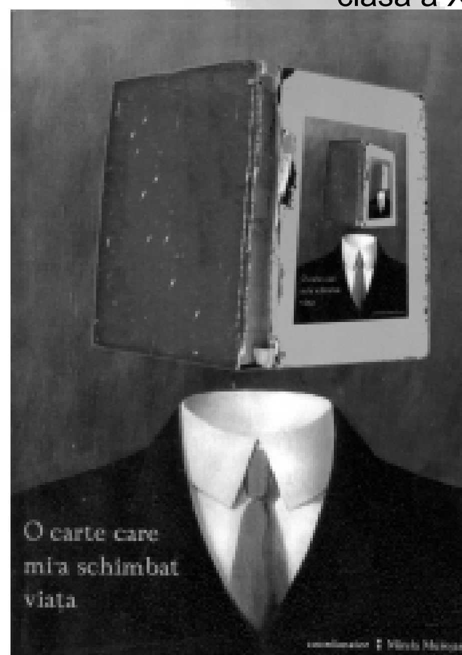
În 2008, *Eu, cititorul* a pledat pentru personaj. Pentru tot felul de personaje: de la Hamlet la Harry, de la Scarlett la Siddhartha. Autori diferiţi, personaje diferite, cititori diferiţi, un singur juriu – juriul festivalului lecturii care a împărţit premiile foarte democratic: nu există o ierarhie, nu există un singur „mare câştigător", pentru că, nu-i aşa, niciun autor nu este mai presus decât altul (cel puţin nu la 18 ani). Aşa că va mai trece multă apă pe Sena până când, acum tinerii autori, îşi vor regăsi numele pe scurta listă de 5 a prietenilor IKEA. Între timp ne-am dovedit „Curajul lecturii", „Dependenţa de libertate" sau am învăţat „Lecţia clasicilor". Şi nu numai.

Anul acesta festivalul lecturii s-a înnoit cu o nouă secţiune: „Colţul oratorilor". Participanţii au fost mulţi şi mai ales feminini, cu excepţia unui soldat brav de la Colegiul Naţional „Elena Ghiba Birta", care şi-a câştigat premiul special pentru „Rezistenţa în faţa asaltului feminin". Lumea o ia razna …

Ultima, dar nu şi cea din urmă secţiune duce mereu lipsă de participanţi, deşi nu putem spune că au fost puţini. La „Secţiunea de grafică", participanţii schiţează cu îndemânare şi talent portretele personajelor. Publicul este invitat să identifice personajele, majoritatea feminine.

Acesta a fost Festivalul lecturii ediţia 2008. Aştept cu entuziasm ediţia de anul viitor, ultima pentru mine, dar nu şi cea din urmă pentru bătrânul „Moise Nicoară".

Simona Corcoz,
clasa a XI-a A

Proiectul "Euromath"

Prin proiectul "Euromath", proiect finanțat de Uniunea Europeană, s-a urmărit creşterea gradului de informare al elevilor despre utilitatea matematicii în viața de zi cu zi. În această direcție, Colegiul Național "Moise Nicoară" din Arad a dezvoltat cooperarea cu Liceul "Németh László" (Hodmezövasárhely, Ungaria), Liceul "Karolina Iskola" (Szeged, Ungaria), Grupul Şcolar "Ion Creangă" din Curtici, jud. Arad, precum şi cu instituțiile administrației locale (Consiliul Local Arad şi Primăria Municipiului Arad).

Au avut loc mai multe întâlniri: unele la noi în colegiu, altele în Ungaria sau la Curtici. De fiecare dată am discutat probleme legate de viața de şcolar, de hobby-urile noastre, am căutat să vedem dacă avem preocupări comune şi de cele mai multe ori am găsit. Am rezolvat, lucrând pe grupe sau individual, multe şi variate probleme de matematică, în special date pe la concursurile şcolare. Am participat la multe mese rotunde între elevi şi profesori sau doar între elevi, transmițându-ne unii altora impresiile legate de examenele de capacitate sau de bacalaureat, ori chiar de testele P.I.S.A care se susțin în Ungaria. La Hodmezövasárhely am asistat la prezentarea unei lecții moderne cu ajutorul tablei interactive.

Punctul culminant a fost Conferința Internațională de Matematică "Tiberiu Popoviciu", conferință care a avut loc la Colegiul Național "Moise Nicoară" din Arad în 31 mai 2008. Aici au fost prezentate cincisprezece teme realizate în comun de elevii români şi maghiari, colaborarea făcându-se prin e-mail. Aceste lucrări au fost publicate în buletinul matematic. Ne-am dat seama că avem multe preocupări comune şi acest lucru ne-a bucurat.

Împreună cu domnii profesori şi cu colegii noştri participanți în cadrul acestui proiect am vizitat Aradul şi oraşele Szeged şi Hodmezövasárhely din Ungaria. Am văzut multe locuri frumoase şi ne-am simțit cu toții foarte bine.

Pentru noi, elevii, dar şi pentru domnii profesori acest proiect a fost benefic. Am cunoscut tineri de peste graniță şi am aflat despre viața lor, despre dorințele şi aspirațiile lor. Problemele matematice au fost mereu în centrul atenției şi au constituit o preocupare comună. Am avut multe de învățat şi considerăm un câştig faptul că am putut participa la desfăşurarea unui astfel de proiect.

Alina Rodica Negrilă
clasa a VIII-a C

Labirintul Creaţiei

„Tot ce scriam era vocea ochiului meu închis în literele sale.” (Gellu Naum)

VIS CU MIEI ŞI LEUŞTEAN

„Moartea nu face decât să traverseze lumea, aşa cum doi prieteni trec mările; trăiesc veşnic unul în inima celuilalt. Aceia care iubesc şi trăiesc etern trebuie să-şi fie mereu prezenţi unul altuia.[...] Chiar şi atunci când prietenii dispar, legătura şi afecţiunea lor este, în sensul cel mai bun, mereu prezentă şi nemuritoare.” (William Penn, More Fruits of Solitude)

Se trezi în ceas de noapte, când luna abia mai pâlpâia, iar cerul sătul de stele uitase de zi. Abia într-un târziu realiză că se cuibărise lângă răposatul ei soţ, că degetele lor se împletiseră, iar genunchii ei stăteau înfipţi în spatele lui cald, aşa cum făceau în zecile de ore petrecute în camerele ieftine de motel. Doar atât? Poate chiar 500 de ore! De undeva mintea ei degradată îi şopteşte că sunt chiar o mie. Am auzit cumva o mie? Dă cineva mai mult? Da, o mie de ore petrecute împreună care acum însemnau pentru memoria lui Ingrid o sursă de teroare. O sursă de teroare plăcută, gândi ea în timp ce încerca să nege faptul că soţul ei nu se află acolo. Iar a întârziat acasă, dar vinul sifonat de proastă calitate nu o să mă facă să uit. (Să uiţi ce, iubi?). Vroia să îi strige numele, vroia să ÎL strige aşa cum obişnuia să facă de atâtea ori, dar asta va mai avea de aşteptat. Gata! în seara asta vom merge în oraş, Paul, iar dacă tu nu mă vei duce, te voi duce eu, rosti Ingrid cuvintele cu voce tare, cu faţa la noptiera pe care zăcea duduia costelivă care purta un joben caraghios. Era portretul bunicii poreclită iniţial buni-prietenă, mai apoi buni-buna, iar în cele din urmă, cel mai grav, buni-senilă. Peste buni-senilă zăcea acum o căruţă de pământ care să-i ţină de urât. O lăsă pe buni-bună să se odihnească şi trăsese direct la „africana” care zăcea pe o măsuţa cafenie de lângă uşă. Nu gustul pâinos al ciocolatei o atrăsese, ci vechiul radiou de lemn primit de la tatăl ei acum, să fie 15 ani. Încercă să apuce între degetele uscăţive butonul mare vopsit în roşu (Paul credea că seamănă cu un sfârc diform), îl roti până ce acesta ţipă o melodie nouă pentru ea. Era jazz. Părea o minune că la ora asta radioul mâncat de carii putea să scuipe voci; chiar era, nimeni nu se aştepta ca cineva să apese câteva butoane doar pentru ca o femeie goală în interior să poată auzi un negru ce cânta o melodie despre dragostea sfâşiată de timp. Paul iubea jazz-ul. Ea nu; ea iubea momentele petrecute împreună la „hallpy-hour pizza” pe vremea când mânca doar covrigi uscaţi şi se ferea de mâinile adolescentine care încercau să îi atingă pulpele. Pulpe otrăvite, pulpe moarte, gândi Ingrid în timp ce aruncă banda uzată pe care erau înregistrate amintirile encriptate undeva înapoi în creier. Îşi aduse aminte că auzi ţipetele unor roţi acum zece minute (Blestemăţia de radiou arăta şi ora) pe asfaltul pavat cu smoală (fiartă de draci, gândi partea „buni-senilă” din ea). Era un mic drac ascuns într-o conservă de metal? Era, pentru că a ajuns douăzeci de ani mai devreme, scuzându-se pentru timpul petrecut în compania unui prieten orb citind o carte anonimă pentru ea (De ce nu mergi la un curs măcar la seral Ingrid? Nu inteligenţa îi lipsea, ci lipsa de interes). Decise peste câteva clipe să îi accepte scuzele meditate în grabă, să îi şteargă ochelarii prăfuiţi ca semn de împăcare şi să facă împreună un duş cu apă fiartă (moartea ei). Îl lăsă pe el primul, după ce se gândi că baia nu o va ajuta să pescuiască în balta viselor; deja a secat. Coşmarurile ei copilăreşti s-au transformat în vise şi mai urâte, până ce creierul a refuzat să mai plămădească aleatoriu vreo întâmplare

LABIRINTUL CREAŢIEI

(Oare la noapte, în vis, va fi mort?). Gustă din fructul viitorului şi încercă să găsească acea poziţie confortabilă în spatele lui acum putrezit (deşi ea nu ştia sau nu voia să ştie că doarme alături de buni-senilă). Iartă-mă, iubi, dar mi-e sete (Ingrid, stai!), credea că soţul ei era cu ea (din nou) şi că îi cere un somnifer, pentru a o scuti de două drumuri; de fapt el voia o bucată de ciocolată.

După ce aşteptase aproape o eternitate ca robinetul să îi dea o cană cu apă tulbure (mâine, iubi, chemi un gras - cuvântul folosit pentru desemnarea instalatorului; pentru ea toţi erau graşi). Ştia că nu îl va mai găsi acolo, se refugiase cel mai probabil în grădina infirmă din faţa casei. Îl urmă. O luă prin uşa din spate şi ocoli casa fugitiv vopsită; acolo zăceau trei popi de brâncă (Pleacă buni-prietenă!), adică bostani, iar în spatele lor se refugiase abisul (Mişcă-ţi butucii). Era aşa nedumerită, era determinată să lupte pentru al ei unic soţ, vroia ca ea să danseze acum cu el, nu doar moartea. Se gândea la lucruri măreţe, la viitor, la un moment de luciditate deja pierdut. Acum chiar a făcut-o de oaie! Îşi reaminti că şi ea poseda o oaie care acum era pe zăduf (vorba babei cu joben). Plecă în căutarea mielului pe străzi întunecate, îl putea recunoaşte după blana sa căruntă, acum mânjită de eternul bulion (sânge) care ţâşnea din cauza anemiei (dacă puneai şi leuştean nu se lipea de oală); era vina lui, nu mânca suficient spanac, deşi acum în gura lui se afla un mănunchi de iarbă, iar garoafele îi acopereau obrajii opăriţi de soarele ce bătea mai tare în cimitir.

Abandonă mica ei expediţie în lumea ce i se părea acum străină, ştia că mai târziu o să se întoarcă, dacă nu, îl va face ea să vină. Avea nevoie de grijă, avea nevoie de speranţa după care tânjea, avea nevoie de stăpânul şi sclavul ei, de omul fără faţă şi fără miros, dar care prin simpla prezenţă făcea aerul din încăpere plăcut. Voia să fie fericită, dar în acelaşi timp accepta şi suferinţa, dacă asta îi va face fericiţi, voia să-i fie alături, voia să cânte, să danseze, să înjure, să bârfească alături de al ei, voia să adoarmă, şi pentru prima oară toată agitaţia o forţă să viseze cu miei şi leuştean.

Iuliu Călin,
clasa a IX-a F

Geneză geometrică

Cerc închis şi unghiuri drepte
în neantul cel pitic
al copilului cu prisma
în spectralul cu arici.

Sfântă, dulce şi duioasă
vocea piramidei dure
joc de linii de la glastră
îmbinate în pădure.

Sferă ce ne ţine-n palmă
sfâşiată pân' la sânge
de omida hidioasă
a copacului ce plânge.

Tristă geometrie calmă
ce îndură neted cub,
ale liniilor din palmă
doar figură fără sub.

Orizont închis

Tot ce-a fost şi nu mai este
în azurul milenar
A plecat pe negre creste
în cavoul ordinar.

Tot ce-a fost şi nu mai este
în hrisovul plumburiu
Se întoarce-obez şi palid
în tabloul volatil.

Tot ce-a fost şi nu mai este
a raiului copil
a plecat pe negre creste
în tabloul volatil.

Adela Lupescu,
clasa a XII-a D

EPISCOPIEI, NR. 8
pies! într-un act
de Andreea Novanc, clasa a X-a C

Personaje:

Andrei - un tân!r de aproximativ 25 de ani, slab, cu p!rul r!v!"it, destul de umil "i mult prea respectuos

Domnu' administrator - administratorul blocului, b!trân, corpolent, aproape chel, îmbr!cat într-un maieu alb, pantaloni vechi, de costum, de culoare crem, o pereche de "lapi "i o p!l!rie de paie

Baba comunist! - cea mai veche locatar! a blocului, adept! convins! a politicii lui Ceau"escu

Securistul birocrat - extrem de minu#ios, personaj care #ine eviden#a tuturor persoanelor str!ine din bloc

So"ul be"iv #i nevasta isteric! - cuplul tipic, cu probleme tipice, din societatea tipic!

Maricica - „fata b!trân!”, în jur de 45-50 de ani, are p!rul pus pe bigudiuri "i un machiaj învechit, poart! un halat roz "i ni"te papuci de cas!

Alexandra - destina#ia lui Andrei

LABIRINTUL CREAŢIEI

Interiorul unui tramvai destul de murdar si neîngrijit – scaunele ro!ii, din plastic, geamurile zgâriate !i mâzg"lite cu cuvinte obscene, bilete folosite aruncate pe podea. Tramvaiul opre!te într-o sta#ie oarecare, excesiv de aglomerat". Imaginea lui Andrei prin geamul tramvaiului, care într-un final urc", încercând s"-!i fac" loc printre mul#imea de oameni care se îmbulzesc !i se împing. I se cite!te dezgustul pe fa#" de!i e obi!nuit cu mirosul ap"s"tor !i cu înghesuiala chinuitoare.

CONTROLORUL
(foarte plat)
Biletele "i abonamentele la control, v! rog!

ANDREI
(scotocindu-se cu greu prin buzunare)
Imediat...

CONTROLORUL
(agasat, cu o fa#" acr")
Hai mai repede c! n-am toat! ziua s! stau dup! fundu' t!u...!

Andrei tace, continuând s" caute biletul. Îl g"se!te !i îl arat" controlorului, care îl compar" mecanic cu al s"u, dup" care pleac". Andrei îl urm"re!te cu privirea, scanând chipurile persoanelor din jurul s"u – obosite. Tramvaiul opre!te iar într-o sta#ie. Tân"rul încearc" s" arunce o privire prin fereastra zgâriat" s" se asigure c" a ajuns la destina#ie, îns" nu vede nimic. Coboar" oricum, arunc" o privire în jur, învârtindu-se de vreo 3 ori !i sc"rpinându-se în cap, dup" care realizeaz" c" nu a coborât la sta#ia potrivit". O ia totu!i într-o direc#ie oarecare. Camera îl urm"re!te îndeaproape.

ANDREI
(sfios, trecând pe lâng" o femeie între dou" vârste cu un copil de mân")
Nu v! sup!ra#i, nu "ti#i cumva unde e strada Episcopiei?

FEMEIA
(stând pu#in pe gânduri)
Ahhmmm.... cred c!-i mai încolo pu#in, chiar prima la dreapta dup! ce treci de magazinul de pantofi.

COPILUL
(b"l"ng"nindu-se de mâna femeii)
Mami, da' ce vrea nenea pe strada Epilscopilei?

FEMEIA
(tr"gându-l pu#in de mân")
Episcopiei... $i nu-i frumos s! întrebi asta, puiule!

COPILUL
(tr"gând-o intens de mânec")
Mami, vreau "i eu o ciocolat!!!

FEMEIA
O s!-#i ia mama ciocolat! "i #ie, ai pu#in! r!bdare!

ANDREI
(uitându-se la cei doi mirat, dar zâmbind)
Mul#umesc!

Tân"rul î!i continu" drumul în direc#ia indicat". La col# de strad", un cer!etor beat, cu o sticl" de #uic" în mân" !i un pachet de #ig"ri aruncat pe jos.

CER$ETORUL
(strigând)
Domnu'!... Domnu', da#i-mi "i mie ni"te bani, c! n-am ce mânca...

Andrei se opre!te !i, ne!tiind ce s" fac", începe s" se cotrob"iasc" prin buzunare dup" m"run#i!. Cer!etorul se ridic" !i se apropie b"l"ng"nindu-se.

CER$ETORUL

(st"lm"cind cuvintele)

Domnu'... s! "ti#i c! eu n-am mai cer"it bani în via#a mea... da', v! zic io, via#a asta-i spurcat! r!u... azi îi ai, mâine nu-i mai ai... (mai bea o gur! de #uic!). $i b!utura asta, bat-o Dumnezo s-o bat!... (Andrei îi întinde câteva monede) Mul#am, domnu', mul#am! Dumnezeu s! v-ajute. (îi face semn cu mâna, ca un gest de mul#umire).

Andrei e vizibil afectat, dar î!i continu" drumul. E gr"bit. E clar c" trebuie s" ajung" pe strada Episcopiei cât mai redepe. Urmeaz" cu aten#ie direc#iile femeii, trecând prin fa#a magazinului de pantofi, singurul din zon", probabil second-hand. Pe fereastr" sunt lipite anun#uri cu reduceri !i oferte, iar în"untru o gr"mad" de femei corpolente. La dreapta, o pl"cu#" albastr" suspendat" pe o cl"dire, cu scris alb, cam !ters, totu!i inteligibil – str. Episcopiei. Ajunge apoi în fa#a unui bloc vopsit gri, comunist. Pe drum, câ#iva b"ie#i joac" fotbal lâng" dou"-trei Dacii parcate pe trotuar.

B%IATUL

(c"tre Andrei, dup" ce !uteaz" prea tare)

Nenea! Ne dai, te rog, mingea?

Andrei se complace !i le arunc" mingea b"ie#ilor, care î!i continu" meciul. Se apropie de bloc. Undeva în col#ul din dreapta sus o pl"cu#" pr"fuit" – STRADA EPISCOPIEI, NR. 8. U!" metalic", de culoare albastr", cam murdar" !i larg deschis". În fa#", dou" b"nci de lemn, a!ezate paralel, ocupate de trei locatari ai blocului – to#i b"trâni, îmbr"ca#i caracteristic. Bârfesc, ei sunt „radioul" blocului.

BABA COMUNIST%

(chiar când Andrei d" s" intre în bloc)

Auzi, da' tu unde mergi a"a? Ia uit!-te la el, domn'le, cum trece a"a pe lâng! noi... (f!cându-"i cruce) Vai doamne, tinerii din ziua de azi, numai bunul Dumnezeu îi mai poate în#elege... (întorcându-se spre vecinul de lâng!) Vede#i, domnu' administrator, a"a ajungem noi s! ne fure to#i vagabonzii a"tia ce umbl! pe str!zi... vai "-amar de capu' nostru...

DOMNU' ADMINISTRATOR

(corpolent, înalt, aproape chel)

Nici m!car un „bun! ziua"! Asta-i lips! de respect doamn!, asta e!

ANDREI

(bâlbâindu-se)

Îmi pare r!u.. eu doar.. vroiam...

LABIRINTUL CREAȚIEI

BABA COMUNIST%

Ia auzi la el, acuma îi pare r!u... Bine c! nu-#i pare r!u dup! ce ne furi tot de prin cas! "i ne la"i pe drumuri! Ia zi, ce cau#i aici, c! nu te-am mai v!zut pân! acuma?

ANDREI

Eu...

DOMNU' ADMINISTRATOR

(c"tre bab")

Eeee, ce caut! aici...! Crezi c! dac! nici nu ne-o salutat o s! ne zic! ce face? Cine "tie ce treab! are el p-aici?!

AL TREILEA B%TRÂN

P!i las!-l pe om s! vorbeasc! atunci! (spre Andrei) Ia zi, pe cine cau#i?

DOMNU' ADMINISTRATOR

(repezindu-se)

Ce s!-l las s! vorbeasc!?! O fi venit la fata aia nou!, c! de când s-o mutat aici nu mai avem lini"te! O fi având ceva treab! cu ea, ce "tiu eu...

BABA COMUNIST%

(enervat")

Eh, iar! fata nou!! Bine zice#i domnu' administrator c! de când o venit ea nu mai avem lini"te... Pân! acuma puteam sta "i noi lini"ti#i f!r! ca to#i vagabonzii ei s! se tot plimbe p-aici! Cine "tie ce fac acolo sus?! (î"i face iar cruce în semn de disperare) Doamne fere"te "i ne ap!r!! Bine mai era pe vremea lu' Ceau"escu, c! puteam sta lini"ti#i, c! to#i vagabonzii erau în pu"c!rie... Ia uite acuma! &i "i groaz! s! mai umbli pe strad! c! vine unu "i-#i d! în cap "i te nenoroce"te... vai "-amar ce-o ajuns "i de lumea din ziua de azi!

AL TREILEA B%TRÂN

Eh acuma î#i d! în cap... astea-s pove"ti, numa' la "tiri mai vezi a"a ceva... Cine o s! ne dea nou! în cap, c! noi numa aici pe banc! stam t!t! ziua?!

BABA COMUNIST%

(c"tre administrator)

V! zic eu domnu' administrator, asculta#i-m! numa'! De când se mut! fata aia aici numa' parte de lucruri rele avem! Numa' vagabonzi "i larm!... a"a ceva nu g!seai pe vremea lu' Ceau"escu!

Andrei se uit" speriat, f"r" s" mai spun" nimic. De la fereastra de buc"t"rie de la parter, o alt" vecin", destul de gras", cu p"rul scurt !i negru, trecut" de prima tinere#e, îmbr"cat" într-o rochie veche,

albastr" cu ro!u !i cu mâneci scurte. Se a!eaz" cu coatele pe geam, #inând în mân" un prosop unsuros de buc"t"rie.

VECINA GRAS%
Bun! ziua! Da' ce-i cu g!l!gia asta? Ce se întâmpl!?

DOMNU' ADMINISTRATOR
Iar! o venit cineva la fata aia nou!! Un tân!r... f!r! obraz... nici m!car „bun! ziua” n-o zis!

VECINA GRAS%
(!tergându-se pe mâini cu prosopul)
Eh, p!i la ce v! a"tepta#i?! Dac! o venit la fata cea nou!... îi clar... (întorcându-se înspre buc!t!rie, strigând) Iad! televizoru' !la mai încet imediat "i du-te f!-#i temele!! (spre vecini) Copiii din ziua de azi nu mai au niciun fel de respect pentru cei în vârst!, doar! v!d eu pe pruncu' meu! Nu face nimica toat! ziua, numa' televizor "i calculator "tie...

BABA COMUNIST%
(foarte convins")
V! zic eu, c! într-o zi unu din vagabonzii !"tia o s! ne bat! de n-o s! ne mai vedem... De-ar "ti Ceau"escu ce o ajuns #ara asta, s-ar învârti în mormânt, nu alta!

AL TREILEA B%TRÂN
(agasat de idolatrizarea comunismului excesiv" a babei)
Eeee Ceau"escu... !! Ce-i cu Ceau"escu? Ce o fost a"a bun la Ceau"escu? N-o f!cut nimica decât s! ne bage #ara în datorii "i s! ne chinuie... (înspre vecina de la geam) O fi "tiind pruncu' t!u numa televizor "i calculator acuma, da' când eram io de vârsta lui... vai "-amar... c! nu f!ceam altceva decât s! ne juc!m la #ar! pe câmp "i în noroi când ploua! $i pe vremea lu Ceau"escu... televizor??? Eeeee, p!i dac! prindeam acolo o or!, dou! de televizor era mare lucru!! Mare lucru! $i ce s! mai zic de calculatoare "i telefoane mobile sau cum îs acuma... Las!, doamn!, las!, c! nu era Ceau"escu Dumnezo...!

BABA COMUNIST%
N-o fi fost el Dumenzo, da' nici a"a r!u cum zici dumneata nu era! N-om fi avut noi televizor toat! ziua, da' m!car puteam sta lini"ti#i! Puteam umbla lini"ti#i pe strad!, f!r! fric!! $i nu tr!iam în toat! mizeria "i s!r!cia asta! Ui' cum îi "i fata aia nou!! Am auzit c! o terminat liceu' da' tot n-are loc de munc!! St! numa' acas! "i îi aduce pe to#i vagabonzii aicea! P!i, treab!-i asta? Pe vremea lu' Ceau"escu te alegeai cu o slujb! chiar dup! "coal!!

DOMNU' ADMINISTRATOR
(s"turat de toate discu#iile, cu un aer de superioritate)
Bine, ne-bine, Ceau"escu sau nu, oricum tot acolo e, domnilor! S!-l mai l!s!m totu"i "i pe !sta s! vorbeasc!, c! st! acolo în fa#a u"ii de

LABIRINTUL CREAȚIEI

când a ajuns "i nu zice nimica! (spre Andrei) la zi! Ai venit la fata cea nou!?

ANDREI
(nesigur)
Mda.. Eu am venit la Alexandra, st! la ultimul etaj, dar nu "tiu când s-a mutat aici...

DOMNU' ADMINISTRATOR
Alexandra zici c-o cheam!... Ea e. (spre ceilal#i, triumf!tor) V-am zis io c! o venit la fata cea nou!! C! doar! la cine altcineva s! vin!... Bine, tinere, bine... Po#i pleca da' ai tu numa' grij! ce faci acolo sus!

ANDREI
(bâlbâindu-se)
Mul#umesc... S!rut mâna, la revedere!

Imagine din interiorul blocului cu Andrei care se întoarce speriat, !i se îndreapt" spre sc"ri.

Baba comunist!
(de afar")
Bine c! l-a#i l!sat s! intre... Cine "tie acuma ce-o s! fac! acolo sus...

Prim plan pe chipul lui Andrei. Se vede c" scena anterioar" l-a afectat, chiar speriat, l"sându-l f"r" cuvinte. La primul etaj, chiar cum se termin" sc"rile, u!a unui apartament larg deschis". În"untru se vede holul, în tonuri închise, cu mobilier vechi !i obosit !i o parte din camera de zi, cu un televizor de mod" veche a!ezat pe un dulap cu vitrin". Pe jos, un covor în acelea!i nuan#e, cam murdar. Se vede fum de #igar" venind de undeva de dup" u!".

SECURISTUL BIROCRAT
(voce înfundat", de dup" u!")
Vino aici!

Andrei se opre!te mirat !i arunc" o privire în"untru, îns" nu vede pe nimeni.

SECURISTUL BIROCRAT
Nu mai sta acolo "i te holba ca bou' la poarta nou!! Treci în!untru! Îs dup! u"!.

Andrei execut" ordinele aproape platonic !i instinctiv, de!i e sigur c" se afl" o confuzie la mijloc. Dup" u!", un b"rbat în jur de 60 de ani, impun"tor, chel, cu ochelari !i îmbr"cat elegant, aproape minu#ios, stând la un birou din lemn masiv, excelent executat, probabil importat. Pe birou, o lamp" care lumineaz" întreaga camer"

!i un registru deschis pe la jumatate. B"rbatul a!teapt" r"bd"tor cu un stilou în mân" !i îl analizeaz" pe Andrei din cap pân"-n picioare.

SECURISTUL BIROCRAT
(ironic)
Se pare c! apari#ia de jos are "i-o fa#!. Hai s! termin!m cu asta cât mai repede! Nume.

ANDREI
(!i mai mirat, uitându-se într-o parte !i-n alta)
Poftim... ?

SECURISTUL BIROCRAT
Cum adic! poftim?! Ce e"ti surd sau prost? NUME.

ANDREI
(încercând s" l"mureasc" lucrurile)
M! scuza#i, dar cred c! este o confuzie la mijloc... Eu am venit la...

SECURISTUL BIROCRAT
(agasat)
Da, da... mai las! comentariile "i ai r!bdare! $i vezi cum vorbe"ti cu mine c! acuma e"ti la mine în cas!! Io pun întreb!rile "i io fac legea aici! Deci, mai îi nevoie s! te întreb din nou sau de data asta o s!-#i dai singur seama de ce te-am mai întrebat "i poate faci "i un efort s!-mi spui numele!

ANDREI
(complet bulversat, bâlbâindu-se)
%!!!... M!... m! cheam! Andrei...

SECURISTUL BIROCRAT
Andrei "i mai cum? Sau tu e"ti mai special "i te-a n!scut m!-ta cu un singur nume?

ANDREI
Popescu... Popescu Andrei...

SECURISTUL BIROCRAT
(foarte plat, însemând în registru)
Po... pes ...cu An.. drei... La cine ai venit?

ANDREI
(mirat)
La cine am venit?!?!

Birocratul î!i ridic" privirea !i î!i d" jos ochelarii. Î!i împreuneaz" mâinile într-o pozi#ie caracteristic". E evident c"

LABIRINTUL CREAȚIEI

atitudinea lui Andrei îl deranjeaz".

SECURISTUL BIROCRAT

(pe un ton grav)

Nenea Popescu, eu nu sunt aici ca s! glumesc "i nici ca s! m! iau a"a aiurea de to#i care circul! prin bloc. Eu sunt aici pentru un motiv foarte clar "i bine definit. Rolul meu în aceast! cl!dire este s! #in eviden#a tuturor persoanelor str!ine care vin "i pleac!. Dac! tu vrei s! urci la cineva va trebui s! treci mai întâi de mine. Ai în#eles?

ANDREI

(pe un ton supus)

D.. da...

SECURISTUL BIROCRAT

Repet întrebarea: la cine ai venit?

ANDREI

La.. la Alexandra...

SECURISTUL BIROCRAT

(notând informa#ia)

... la fata cea nou!... mul#i mai vin la ea... (termin! de scris, închide registrul "i adopt! aceea"i pozi#ie de mai sus) Sunte#i liber, domnule Popescu!

Andrei se întoarce spre u!" cu gesturi indecise, b"lbâind un „la revedere”. Scena se mut" în casa sc"rilor. Cadru cu Andrei ie!ind din apartamentul securistului. Continu" s" urce. Camera îl urm"re!te îndeaproape. Ajunge la urm"torul etaj. Se aud ni!te zgomote puternice, venind de undeva de sus. Se disting dou" voci, una de b"rbat !i cealalt" de femeie - se ceart". Andrei ajunge la etajul cu pricina. Din dreptul u!ii se aud #ipete puternice. B"rbatul în jur de 45 de ani, cu o burt" proeminent", îmbr"cat într-un tricou vechi !i murdar !i ni!te pantaloni de trening. Deschide vertiginos u!a. Are o sticl" de rom în mân". E destul de ame#it.

SO&UL BE&IV

(nervos)

Naiba s! te ia de curv! ordinar!!!

Fmeia iese !i ea, înainte ca b"rbatul s" poat" închide u!a. Are în jur de 40 de ani, blond", p"rul scurt, fa#a obosit", osoas" !i urme de ruj pe buze. E îmbr"cat" într-o rochie alb", destul de larg", dintr-un material u!or !i destul de transparent care îi las" sutienul la vedere. Pe dedesubt, ni!te colan#i negri, iar pe cap poart" o bandan" de aceea!i culoare. Cei doi îi blocheaz" calea lui Andrei.

NEVASTA ISTERIC%

(strigând)

Be#iv impotent ce e"ti!!! P!i tu m! faci pe mine curv!, m!?? Tu m! faci pe mine curv!? Când tu bei t!t! ziua cu prietenii t!i be#ivi "i e"ti beat toat! ziua "i numa' mere#i pe la curvele de pe strad!!! Tu m! faci pe mine curv!?!?!

SO&UL BE&IV

(cam ame#it)

B! mai taci din gura aia odat!!! Mai taci din gur!! C! nu-s beat! Nu vezi m! c! io NU ÎS BEAT!!

NEVASTA ISTERIC%

Cum dracu' nu e"ti beat? Cum dracu' nu e"ti beat, m!!?!?! (ar!tând spre sticla de rom) Ce-i aia de la tine din mân!? Aia ce-i... ap! mineral!?! Tu nu te vezi? Uit!-te la tine c! abia te mai #ii pe picioare! Abia mai rezi"ti s! nu pici dracu' pe sc!ri! Cum îmi zici mie c! nu e"ti beat? C! pu#i a b!utur!! Pu#i!!

SO&UL BE&IV

B!i femeie! Eu am muncit azi toat! ziua în#elegi?? Toat! ziua!! Mi-am rupt spatele la câcatu' ! la de slujb! numa' ca tu s! ai ce mânca! $i acuma vii "i m! faci be#iv "i impotent? P!i b!!! femeie, b!!!!! Tu ce ai f!cut azi? Tu ai f!cut vreun ban azi? N-ai f!cut nimic! Nimic!! Ai stat numa' cu curu' în pat "i ai lenevit toat! ziua... Eu aduc banii în casa asta în#elegi? EU! $i dac! EU vreau s! beau o gur! de rom când ajung acas!, o s! beau o gur! de rom! În#elegi?

NEVASTA ISTERIC%

(cu mâinile în !old)

I-auzi la el!! Ia mai las! textele astea c! tu aduci banii în cas! c! nu-#i mere cu mine! Te crezi mai tare acuma c! meri "i tu la munc!?! Ia zi! P!i acuma dou!, trei s!pt!mâni nu f!ceai nimic! Nimic!!... Mureai de foame aia f!ceai "i eu cu tine ca o proast! ce-am fost c! te-am crezut când ziceai c! o s!-#i g!se"ti de lucru! M-ai f!cut s!-i cer bani la ai mei... P!i asta-i treab!? Asta-i treab!, m!? O bab! "i-un mo" de 60-70 de ani s!-#i pl!teasc! #ie cheltuielile la cas! c! tu trebuia s! mergi s!-#i bei pân! "i sufletu' nu alta!...

SO&UL BE&IV

Asta-i alt! treab!, m-auzi? $i io nu te-am pus în via#a mea s! ceri bani la ai t!i!! În via#a mea! De unde naiba tot sco#i prostiile astea? Cine #i-o fi b!gat #ie tâmpeniile astea-n cap?

NEVASTA ISTERIC%

Eeee cine mi-o b!gat prostiile astea-n cap? Cum adic! cine mi-o b!gat prostiile astea-n cap?! P! tu e"ti chiar incon"tient omule?? R!mâneam pe strad! dac! nu le ceream bani la ai mei! Aia f!ceam! $i a"a abia aveam ce mânca c! ai dat to#i banii pe b!utura aia afurisit!! $i acuma faci la fel, iar! e"ti beat!

SO&UL BE&IV

(enervat, accentuând cuvintele)

NU ÎS BEAT! În#elege muiere c! io nu îs beat! $i acuma avem bani, ce mai vrei? Acuma io aduc banii în cas! "i io îi cheltui cum am io chef! În#elegi? $i când io nu mergeam la lucru' tu ce f!ceai? Ce f!ceai?? Nu f!ceai nimica... St!teai toat! ziua-n cas! "i m! b!teai pe mine la cap... aia f!ceai! $i acuma iar! îmi freci creierii c! de ce beau? P!i cum naiba s! nu beau când tu nu "tii s! faci altceva decât s! m! iei pe mine la rost pentru orice "i s! meri la salonu' !la sau ce-o fi, s!-#i tund! aia p!ru "i s!-#i fac! freza în fiecare lun!! Ea #i-o fi b!gând toate tâmpeniile astea-n cap c! de când o l!sat-o b!rbatu-so "i pe ea...

NEVASTA ISTERIC%
(enervat")
Eeee o l!sat-o... Ea l-o l!sat pe el c! "i el era ca "i tine! Numa' într-o be#ie o #inea... $i io ar trebui s! fac ca "i ea! (t!ios) Asta ar trebui s! fac...

Femeia trânte!te u!a cu putere.

SO&UL BE&IV
(strigând la u!")
Aia ar trebui s! faci? Ce vrei, s! m! la"i?! (ridicând vocea "i mai mult) Aia vrei?? N-ai rezista nicio zi f!r! mine!! Auzi? Nicio zi!

Vecina de al"turi iese !i ea. În jurul u!ii câteva ghivece cu flori. Are o sticl" cu ap" în mân". Începe s" ude florile. Andrei încearc" s" urce, dar b"rbatul îi blocheaz" calea.

MARICICA
(c"tre b"rbat, în timp ce ud" florile)
Degeaba tot strigi la u"a aia... N-o s!-#i mai r!spund!...

SO&UL BE&IV
Eee n-o s!-mi mai r!spund!... Auzi Maricico, ia vezi-#i tu de treaba ta! (pentru el) Pfff... auzi la ea... n-o s!-mi mai r!spund!... De aia e"ti tu fat! b!trân!, c! te bagi unde nu-#i fierbe oala enervezi pe toat! lumea!

MARICICA
$i a"a o s! ajungi "i tu!

B"rbatul se uit" la ea nervos. Se întoarce s" coboare, dar d" de Andrei.

SO&UL BE&IV
(pentru el) Bab! nebun!... (se întoarce, îl vede pe Andrei) $i tu ce mai vrei?? Ia zi! Ce naiba vrei? Ce te ui#i a"a la mine?!

ANDREI
(bâlbâindu-se)

Nu.. nu.. !!!... e.. eu nu vreau nimic.. eu doar.. !!!..

SO&UL BE&IV

Zii odat! ce-#i trebuie sau d!-te naibii la o parte!!

Andrei îi ascult" mecanic. B"rbatul îl înghionte!te aproape brutal.

MARICICA

(c"tre Andrei)

Las!-l în pace, nu-l asculta! $tie c! o s!-l lase nevasta "i e nervos acuma!

SO&UL BE&IV

(coborând)

Idio#ii dracu'...

Andrei îl urm"re!te speriat cu privirea.

MARICICA

(c"tre Andrei)

E"ti bine? (zâmbind) Te-ai speriat nu? Las!... Hai!

Maricica st" în pragul u!ii, f"cându-i semn cu mâna s" intre. Andrei se uit" mirat la ea.

MARICICA

Haide!.. Da, da, hai! Nu mai sta acolo! Hai în!untru! Î#i fac o cafea!

ANDREI

Îmi pare r!u, dar nu pot intra... M! cam gr!besc. Trebuie s! ajung neap!rat...

M*ARICICA*

(întrerupându-l)

La Alexandra. Da, "tiu, dar Alexandra mai poate a"tepta! Haide! Hai repede c! am cafeaua pe foc! Am f!cut-o acuma, e proasp!t!!

ANDREI

Mul#umesc... dar chiar nu mai pot sta... m! gr!besc "i...

MARICICA*(merge la el !i îl apuc" de mân", tr"gându-l în apartament)*

Eh, acuma te gr!be"ti... Las! c! o cafea nu dureaz! a"a mult! Oricum de aici nu pleci pân! nu gu"ti din cafeaua mea proasp!t!!

ANDREI

(încercând s" se elibereze din mâna femeii)

Dar.. eu chiar nu..

MARICICA

(foarte hot"rât")

Niciun dar! Nu vreau s! aud niciun dar! Hai! E aproape gata...

Andrei se conformeaz". Cadru din interiorul apartamentului. Holul cam întunecat !i plin de decora#iuni kitch-oase. Mobilierul e vechi, masiv, iar în vitrin" sunt multe bibelouri, vaze !i pahare din cristal.

MARICICA

Hai! Nu te mai desc!l#a c! oricum trebuie s! fac curat! D! s!-#i iau geaca! (Andrei nu "tie ce s! fac!) Hai, hai! Nu te tot uita la mine a"a! D!-mi geaca! (zâmbind) Doar nu o s! stai îmbr!cat în cas!! (Andrei se complace "i îi înmâneaz! geaca) A"a... (o pune pe un cuier) Haide!

Maricica se îndreapt" înspre buc"t"rie. Andrei o urmeaz" instinctiv, chiar mecanic, f"r" s" mai obiecteze. Buc"t"ria e destul de mic" !i îngust". Faian#" alb", mobilierul vechi a!ezat de-a lungul unui perete, o mas" !i dou" scaune pe cel"lalt. Pe pere#i atârn" câteva ghivece cu flori. Pe aragaz se afl" o oal" cu mâncare !i un ibric.

MARICICA

Haide! Stai jos! Cafeaua e gata.

Andrei se a!eaz". Maricica scoate dou" cea!ti din dulap !i le a!eaz" pe mas".

MARICICA

(turnând cafeaua)

Vrei "i zah!r?

ANDREI

%!!... Nu, mul#umesc.

MARICICA

(zâmbind)

Eu o s!-mi pun pu#in. (deschide un alt dulap, scoate dou! plicule#e de zah!r "i le toarn! în cafea, dup! care se a"eaz!) Apropo, eu sunt Maricica.

ANDREI

(sorbind cafeaua)

Da, "tiu... L-am auzit pe domnul de afar! când v-a spus numele. Eu sunt Andrei. Îmi pare bine!

MARICICA

Andrei... ce frumos! (bea o gur! de cafea) Î#i place?

ANDREI

Da, mul#umesc, e foarte bun!! Îmi pare r!u, dar eu chiar nu pot sta prea mult. M! gr!besc "i trebuie s! ajung la cineva.

MARICICA

Ah, iar m! iei cu gr!bitu' !sta! $i ce dac! trebuie s! ajungi la cineva? Ai tot timpul din lume, mai po#i a"tepta pu#in! Eu nu m-am gr!bit niciodat!... de aceea nu-s înc! m!ritat!... Am avut mul#i pretenden#i dar niciunu' din ei nu era potrivit. Tot timpu' am crezut c!, dac! mai a"tept pu#in mai mult, o s! am parte de ceva mai bun. $i înc! a"tept! Tu ai venit la Alexandra, nu? $tii, când eram de vârsta ei "i la mine veneau b!ie#i a"a, ca "i tine, dar pe atunci st!team cu maic!-mea "i nu m! l!sa s!-i primesc în!untru doar dac! era "i ea acolo. (zâmbe"te) Îi era fric! s! nu facem ceva "i s! ne bârfeasc! vecinii. Da' a murit de câ#iva ani "i de atunci stau singur!, aici. $tii, ar trebui s! mai vii pe la mine... Uneori m! plictisesc îngrozitor "i nu prea am ce s! fac. (mai soarbe din cafea) Alexandra e fata cea nou!, nu?

ANDREI

Da, a"a cred... a"a îi spun to#i din bloc.

MARICICA

$i î#i place? Alexandra..

ANDREI

(uimit de întrebare)

%!!.. Alexandra e doar o prieten!...

MARICICA

Las!, nu trebuie s!-mi explici. $tiu c!-#i place. Eu n-am vorbit niciodat! cu ea de când s-a mutat. Da' vecinii nu au o p!rere prea bun! despre ea. O v!d ca o dezm!#at! "i cred c! din cauza ei nu mai au lini"te. Tot zic c! aduce tot felu de vagabonzi la ea... Mai vrei cafea? Eu am terminat-o pe-a mea.

ANDREI

Nu, mul#umesc. Chiar trebuie s! plec... i-am promis Alexandrei c! o s! ajung la ea cât mai repede. Îmi pare r!u, dar mul#umesc mult pentru cafea.

Andrei se ridic" de pe scaun, dar Maricia îl opre!te.

MARICICA

Nu, nu, nu! Stai jos! Haide stai jos! Hai! S! "tii c! altfel m! sup!r... (îl apuc! pe Andrei de umeri "i îl a"eaz! înapoi pe scaun, acesta nu reac#ioneaz!) Eu nu prea am musafiri "i de când a murit maic!-mea m! simt foarte singur!, dar din când în când mai stau de vorb! cu pisicile. Acuma se uit! la televizor. (dup! o pauz! de câteva secunde, vis!toare) $tii... îmi aduci aminte de cineva... un fost pretendent. Ne-am cunoscut în facultate, ca "i tine "i Alexandra.

ANDREI

De fapt, eu "i Alexandra nu ne-am cunoscut în facultate...

MARICICA

Ah, oricum n-are importan#!... Eu l-am cunoscut în facultate... Nu o s! pot uita ziua aia niciodat!... Doamne, cât de mult îmi mai pl!cea de el! (râde) Avea a"a o privire... se vedea de la o po"t! c! îl ducea mintea! $i era înalt "i frumos... ca "i tine! S! nu te sim#i ru"inat, nu îs ceva bab! nebun! care încearc! s! se dea la tine! (zâmbe"te, se ridic! dup! mai mult! cafea) Mai vrei cafea? De fapt, v!d c! mai ai. Vai... "i ce dr!gu# se purta cu mine! Îmi amintesc c! maic!-mea se enerva de fiecare dat! când îi ziceam ceva de el "i tot timpu' îmi spunea acela"i lucru: „B!iatu' !la nu o s! te iubeasc! niciodat!! N-o s! ajunge#i nici unde împreun!, ascult!-m! pe mine ce-#i zic! Numa' o s! te fac! s! suferi "i atunci o s! plângi t!t! ziua! O s!-mi dai tu dreptate într-o bun! zi!" ... Dar eu eram prea cu capu' în nori ca s! o mai ascult! Ie"eam în fiecare zi cu el, ne plimbam, (înro"indu-se la fa#!) ne "i #ineam de mân!, m! sim#eam a"a de bine cu el! Începusem s! m! îndr!gostesc de el. Îl vedeam în fiecare zi, eram tot timpu' împreun!, ne sim#eam bine... Maic!-mea îmi tot repeta acela"i lucru "i îi era a"a de fric! s! nu cumva s! facem vreo prostie "i s! ne bârfeasc! vecinii! Avea o mare teroare de ce puteau spune vecinii despre ea, "i mai ales despre mine. Cum adic!, fata ei s! fie bârfit! de tot blocul! Vai, cred c! ar fi f!cut infarct dac! auzea ceva, dar mai întâi m-ar fi snopit pe mine în b!taie! Vrei s!-#i mai povestesc?

ANDREI

Mi-ar pl!cea, dar trebuie s! plec... trebuie s! ajung la Ale...

MARICICA

(deodat" cu Andrei)

...xandra. Da, "tiu, "tiu! Dar dac! î#i place atunci Alexandra mai poate a"tepta, nu? Hai! Eu mi-am terminat cafeaua. Hai s! mergem în camer!! Haide! Hai, repede!

ANDREI

%!!... mul#umesc, dar chiar nu pot... trebuie... s! plec... !!mm.. e urgent..

MARICICA

(râzând)

Urgent!... Nimic nu e urgent pe lumea asta! O s! înve#i în curând. Acum, hai!

Maricica îl ia pe Andrei de mân" !i îl duce pân" în camera de zi – o camer" în tonuri de ro!u, îmbâcsit", cu mobilier greoi, vechi, decorat cu bibelouri grote!ti, mileuri !i ni!te poze mai vechi înr"mate. Într-un col# un televizor vechi setat pe Acas" TV la o telenovel" oarecare. Pe celalalt perete o sofa cam uzat" pe care stau tol"nite câteva pisici. Aerul e închis, la geam ni!te perdele îng"lbenite prin care abia trece lumina. Cadru din fa#a u!ii, din cel"lalt cap"t al camerei – Maricica intr", tr"gându-l pe Andrei dup" ea.

MARICICA

(entuziasmat")

Haide! Vreau s!-#i ar!t ceva! Hai, hai! Repede, stai jos!

Maricica se repede la un dulap, începe s" cotrob"ie dup" ceva, l"sându-l pe Andrei în picioare, în mijlocul camerei.

ANDREI

(cu gesturi indecise)

$ti#i eu chiar trebuie s! plec, îmi pare r!u "i mul#umesc pentru cafea!

MARICICA

(strigând)

Ahh! L-am g!sit! Aici era!

Scoate un album vechi de poze, cu coperta neagr". Îl apuc" pe Andrei de mân".

MARICICA

M!i, începi s! m! enervezi deja! Parc! ai fi un casetofon stricat, tot acela"i lucru îl spui de când te "tiu; tot mul#umesc "i m! scuza#i "i trebuie s! plec "i m! gr!besc... &i-am spus, nu este nicio grab!! $i plus, cu cât a"tep#i mai mult cu atât mai bine are s! fie. Ai s! vezi! Acum, hai, stai jos! Vreau s! î#i arat ceva!

Maricica îl a!az" pe Andrei pe sofa, îi pune albumul în bra#e !i începe s"-l r"sfoiasc".

MARICICA

Trebuie s! fie o poz! cu el pe aici pe undeva... &in minte c! o coleg! ne-a f!cut una într-o zi! Doamne, de când nu m-am mai uitat peste albumu' asta... A! Uite! Aici! Vai... ce bine ne st!tea împreun!, nu crezi?

ANDREI

B...ba da! Da. V! st!tea foarte bine împreun!.

MARICICA

(ru"inat!) Vai... Mul#umesc! Nu am mai primit complimente de câ#iva ani buni... (st! pu#in pe gânduri, apoi d! pagina) Ah, uite-o "i pe mama! (brusc î"i schimb! vocea) Am f!cut poza asta acum 10 ani, ea a murit de 5... A fost singurul moment din via#a mea în care am fost trist!, cu adev!rat trist!... (tace pu#in, dup! care î"i ridic! privirea din album "i zâmbe"te) Dar acuma ce e important e c! tu e"ti aici! (mai r!sfoie"te pu#in albumul cu aceea"i expresie a fe#ei)

Televizorul se blocheaz", orice imagine dispare, ecranul devine albastru. Maricica sare speriat" de pe sofa.

MARICICA
(isteric)
Ce s-a întâmplat? Andrei, ce s-a întâmplat??

ANDREI
(speriat)
%!!.. nu... "tiu.. probabil...

MARICICA
Cum nu "tii?! De ce nu mai merge televizorul?? Andrei, ce s-a întâmplat? Ce are??

Andrei se fâstâce!te, nu !tie ce s" fac". Maricica începe s" loveasc" televizorul !i s" se caute posibila problem", adoptând o atitudine destul de patetic".

MARICICA
De ce nu mai merge?? Nu în#eleg ce s-a putut întâmpla! Nu s-a mai stricat de când a murit mama!

ANDREI
(încercând s" o calmeze)
Sunt sigur c! nu e nimic grav... probabil e doar...

MARICICA
(!i mai intens)
Nu, nu!! E sigur ceva grav!!

Maricica iese rapid din camer", apoi din apartament, îndreptându-se înspre u!a vecinului de viz-a-viz. Camera o urm"re!te îndeaproape. Love!te puternic cu pumnul în u!", strigând. Andrei apare !i el speriat în tocul u!ii.

MARICICA
Nea' Mirel!!! Nea' Mirel, s-a stricat televizoru'!! Sunte#i acas!? Nea' Mirel!! Auzi#i? S-a stricat televizoru'!!! Nea' Mireeeeel!!!

Maricica nu prime!te niciun r"spuns, dar continu" cu scandalul.

NEVASTA ISTERIC%
(ie!ind de lâng")
Vai, Maricico, ce naiba strigi atâta iar!? Nea Mirel nu îi acas!, zicea ieri c! are ceva treab!.

MARICICA
(disperat")
Cum s! nu fie acas!?? $i atunci ce m! fac? S-a stricat televizorul "i nu "tiu ce are! Hai, vino s! vezi! Poate "tii tu ceva! (o ia de mân! "i o

trage în apartament)

Andrei st" pu#in pe gânduri pe fondul g"l"giei create de cele dou" femei, dup" care pleac". Mai urc" dou" etaje !i ajunge, în sfâr!it, în fa#a apartamentului Alexandrei. Se opre!te în fa#a u!ii ca !i cum s-ar asigura c" nu se va mai întâmpla nimic. Moment tensionat. Close-up pe chipul s"u. Trage aer adânc în piept, zâmbe!te. Imagine din lateral cu Andrei b"tând în u!". Fade out.

- SFÂR$IT -

Am citit pentru voi

Citindu-l pe Exupery...

Nu cunoaştem decât ceea ce îmblânzim... Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Cumpără lucruri de-a gata, de la neguțători. Cum însă nu există neguțători de oameni, oamenii nu mai au prieteni....

A îmblânzi înseamnă a iubi, a cunoaşte, a te dărui, a fi responsabil de cineva...

Vulpea avea dreptate. Nu putem cunoaşte pe cineva cu adevărat dacă nu creăm o legătură strânsă cu acea persoană, dacă nu ne deschidem cu adevărat spre acea persoană. Oamenii nu mai au timp de nimic. Sunt prea ocupați să se ascundă după vorbe goale.

Vulpea se referă la faptul că oamenii pot fi înşelători, că se pot ascunde după o mulțime de măşti. Singurii oameni pe care îi cunoaştem cu adevărat sunt acei oameni cu care avem o legătură strânsă, acei oameni care ni s-au dăruit complet şi cărora ne-am dăruit complet. Prieteniile acestea sunt tot mai rare datorită faptului că oamenii nu mai sunt preocupați de nimic. Sunt prea obosiți, prea epuizați. Cum însă au nevoie de prieteni, aleg să îmblânzească animalele. Animalele pot fi prieteni buni pentru oameni, dar nimic nu se compară cu prietenia adevărată a unui om pentru un alt om.

Singura care ne ajută să îi îmblânzim pe alții este dragostea. Ea este cea care poate lega prietenii pentru veşnicie şi ne poate ajuta să ne cunoaştem şi să-i cunoaştem pe cei din jur...

Adela Stancu,
clasa a IX-a F

În luptă cu mine însămi...

De unde ştii TU că doi şi cu doi fac patru? De unde ştii TU că forța gravitației chiar acționează? De unde ştii TU că Pământul este a treia planetă de la soare? ... De fapt, TU nu ştii. Aşa ai fost învățat, iar cel care ți-a spus a auzit de la alții. Pentru că, la urma urmei, de unde ştii TU că realitatea este aşa cum o auzi şi vezi TU, de unde ştii că trecutul nu poate fi schimbat şi viitorul plănuit? Dacă trecutul şi prezentul nostru nu sunt decât percepții ale minții noastre şi dacă mintea este controlabilă, atunci cum rămâne?

TU nu ştii. NICIUNUL nu ştie. Tuturor ni s-a spus. Te întrebi cine este cel care a stabilit aceste reguli, cine a gândit şi cine este cel care conduce SISTEMUL în care trăim noi toți? Este el, BIG BROTHER, evident!!!

Sistemul controlează totul, de la cea mai mică grimasă până la hotărârile care ne schimbă cursul vieții. Legile sistemului, absolut toate, sunt prin definiție rigide: nu suportă nuanțe, compromisuri şi nici contaminări. Noi toți suntem identici, toți suntem nişte copii, mai mult sau mai puțin reuşite, ale unui model imaginat şi creat de BIG BROTHER. Înțelegem cum, dar nu înțelegem de ce. Devenim simpli pioni pe tabla de şah a celui care controlează întreg sistemul, pioni care îşi pierd individualitatea şi care uită să-şi trăiască propria viață. Niciunul dintre noi nu ştie cu adevărat cine am fost, cine suntem şi ce vrem să facem cu viața noastră, aşteptăm o „şansă” sau un „semn”. Nu pot să cred cum toți vă pierdeți în clişee, de fapt BIG BROTHER va hotărî pentru voi când va socoti că a venit momentul, iar voi toți, până la ultimul, veți executa ordinul fără să clipiți. De-acum, ceea ce simți sau nu, ceea ce vrei să faci sau nu, toate acestea nu mai au absolut niciun fel de importanță. După ce vei fi slujit îndeajuns sistemul şi îți vei fi îndeplinit datoria față de BIG BROTHER, cu siguranță vei dispărea şi nu se va mai auzi nimic despre tine, despre ce ai gândit şi simțit. Vei fi şters, vei fi scos în afara istoriei. Cu toate acestea trăim numai în şi pentru sistem. Nu ne dorim nimic mai mult decât să fim acceptați, să fim ca ceilalți. Şi totuşi, dacă simți că merită să lupți pentru a rămâne TU, chiar şi fără să obții vreun

rezultat, l-ai învins!!!

Pentru mai multe informații despre cum funcționează SISTEMUL şi cum puteți să-l învingeți, citiți O mie nouă sute optzeci şi patru de George Orwell.

Lavinia Hay,
clasa a IX-a F

De la Editura Polirom...

„Mormântul e un loc plăcut şi numai al tău, însă Acolo nimeni nu-i în brațe să te strângă.” (Andrew Marvell, *Către stăpâna sa sfioasă*)

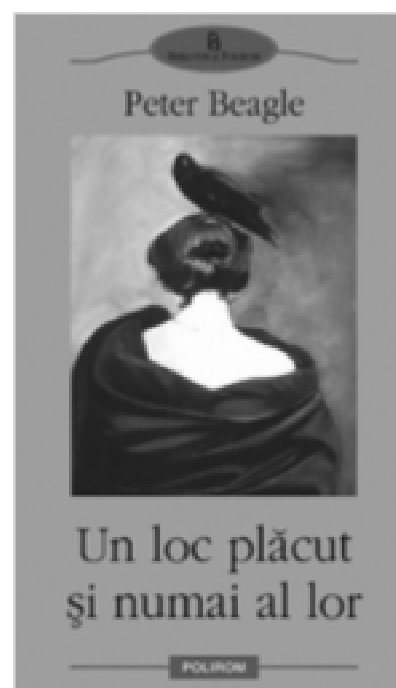
Speranța bate mereu tristețea, iar o poveste dulce-amăruie despre viață şi moarte, încadrată de un univers conceput de o minte de doar 19 ani, reprezintă esența romanului *Un loc plăcut şi numai al lor*, de Peter Beagle.

Peter Beagle. Vă sună cunoscut, nu? E autorul romanului plasat în topul primelor 10 romane de ficțiune ale literaturii universale, şi îl cunoaşteți sub titlul *Ultima licornă*. Ştiind romantisumul impregnat în stilul lui Beagle şi deci dornică de o poveste romantică, am deschis romanul al cărui titlu deja mă acapara într-o lume a unicității sentimentului iubirii. După doar 10 pagini nu am ştiut dacă sentimentul pe care îl trăiesc e de dezamăgire sau de surpriză în fața unei „poveşti cu stafii”. Dar am continuat să citesc această „parabolă de un farmec aparte” (revista Time). Povestea începe cu un corb cu umor negru, cel care îi aduce mâncarea unui oarecare domn Rebeck, refugiat de aproape douăzeci de ani într-un cimitir, datorită temerii lui față de lumea celor vii. Obişnuit cu solitudinea cimitirului, domnul Rebeck, pe lângă corbul guraliv, mai comunică cu spiritele celor morți, aflați într-un proces de dispariție, odată cu amintirile lor din viața trecută. Două dintre aceste suflete sunt Michael (care „murise destul de neaşteptat şi foarte definitiv”) şi Laura (care era „doar obosită”), personaje-stafii care se întâlnesc în cimitir şi împlinesc acum ceea ce nu au reuşit să facă în timpul vieții.

Cimitirul reprezintă universul în care îşi duc existența personaje-stafii care pot fi descoperite doar prin pătrunderea în universului său, de unde poți ieşi, dar nu-l poți părăsi cu adevărat. Singurul element care face legătura între cele două lumi, e corbul, personaj intermediar, cu o simbolistică asemănătoare celui aparținând lui Poe.

Deci, dacă simțiți nevoia unui roman conceput pe tematica iubirii, dacă vreți să ştiți cum este posibilă comunicarea în lumea de după moarte, vă recomand călduros Un loc plăcut şi numai al lor, roman, printre altele, al regăsirii speranței.

Mirona Urs,
clasa a XII-a E

LABIRINTUL CREAȚIEI

OSKAR SCHELL: FIU

„Dragă cititorule,

Mă numesc Oskar şi sunt inventator, astrofizician şi fan Beatles. Am nouă ani. Tati a murit la 11 septembrie 2001. Chiriaşul bunicii e mut şi are palmele tatuate cu DA şi NU. În camera lui tati am găsit o cheie pe care am de gând s-o încerc în toate încuietorile din New York. Ştiai că acum sunt mai mulţi oameni vii pe Pământ decât au fost vreodată? Adică, dacă ar vrea cu toţii să-l joace pe Hamlet în acelaşi timp, n-ar putea, pentru că n-ar fi destule cranii! Asta e povestea mea, pe care n-am de gând să ţi-o spun de un googolplex de ori. Ce noroc pe tine că m-ai întâlnit!"

Aceasta este povestea lui Oskar care ni se dezvăluie încă de la începutul romanului şi prin care ne introduce în lumea lui, o lume modernă, guvernată de tehnologie avansată, insecuritate, dar şi de dorinţa avidă de cunoaştere a istoriei lucrurilor înconjurătoare. Astfel, Jonathan Safran Foer printr-un copil idealist şi naiv narează la persoana I o poveste care taie în carnea istoriei recente şi, deşi niciun rând din roman nu reverberează apocaliptic, dulceag sau tendenţios, catharsisul emoţional accentuat de imaginile şi tehnicile narative creează un alt fel de poveste, născută din sufletul cuvintelor sale. Şi pentru ca această poveste să devină autentică, autorul transformă personajul principal într-un copil genial, dureros de precoce: este un băiat inteligent, sensibil care încă nu şi-a revenit după moartea prematură a tatălui său, neglijat de mama sa, fiind cuprinsă de haosul lumii new-yorkeze, un copil ce suferă de insomnie, depresie şi atacuri de panică. Oskar este un personaj construit pe baza altor personaje faimoase, care, ca Holden Caulfield al lui J.D.Salinger cutreieră New York-ul singur, alienat şi pe punctul de a suferi o dramă emoţională. Sau ca Oskar Matzerah al lui Gunter Grass cântă la un instrument muzical, tamburina. Comentând despre starea îngrozitoare în care se află lumea de azi sau ca Herzog al lui Saul Bellow care scrie scrisori unor oameni pe care nu-i cunoaşte. Cu toate acestea, Oskar filtrează lumea prin lentilele lui de copil supradotat având o voce uneori exasperantă, alteori nemaipomenit de duioasă, de cele mai multe ori hipnotică şi un umor involuntar, irezistibil.

Oskar se prezintă altor personaje cu ajutorul cărţii sale de vizită care devine pe parcursul romanului o formă de autentificare a identităţii sale. Oskar Schell este „inventator, designer de bijuterii, fabricant de bijuterii, entomolog amator, francofil, vegan, origamist, pacifist, percuţionost, astronom amator, consultant IT, arheolog amator, colecţionar de: monede rare, fluturi care au murit de moarte naturală, cactuşi în miniatură, suveniruri de la Beatles, pietre semipreţioase şi altele." E un copil de o inteligenţă uimitoare care, datorită împrejurărilor în care se află, inventează lucruri care nu există, dar devin pentru el o necesitate: „ un ceainic care cântă Yellow Submarin", „un Rezervor al Lacrimilor pentru a şti dacă New York-ul e trist sau nu", „un dispozitiv care să anunţe oamenii dacă au motive de îngrijorare sau nu atunci când văd o ambulanţă" sau „zgârie-nori care trebuie udaţi şi cărora le pui muzică clasică şi dacă le place la umbră sau la soare", cuvântul „googolplex". Astfel, pentru a cunoaşte adevărul pe care nu vrea să-l accepte, moartea, ajunge să dezgroape sicriul tatălui său, după doi ani în care ascultase obsesiv mesajele primite în ziua fatidică şi se „hrănea" cu amintiri, poveşti şi obiceiuri ce îi apăreau la tot pasul.

La un an după moartea tatălui său, Oskar găseşte în camera acestuia, într-o vază, un plic pe care e inscripţionat cuvântul „Black" şi ce conţine o cheie. Această descoperire devine pentru Oskar o misiune care îl ajută să treacă de această perioadă şi prin care încearcă să umple golul lăsat de tatăl său, „un raison d´être" după cum şi afirmă. Aşadar, începe marea odisee a eroului ce durează opt luni de zile întâlnind toate cele 216 persoane din New York ce poartă numele de Black şi care ar putea să îl facă să înţeleagă ce rol are cheia. În această misiune este însoţit de vecinul său, Black, care îl fascinează pe Oskar prin multitudinea de informaţii pe care le posedă, dar şi prin

modul inedit de a cataloga oamenii printr-un singur cuvânt. Povestea ajunge la punctul culminant atunci când Oskar află misterul cheii, dar şi menirea vieţii lui (de fapt, a tuturor) într-o lungă aşteptată scrisoare a astrofizicianului Stephen Hawking şi îşi găseşte consolarea spunându-şi că „într-un final, toată lumea pierde pe toată lumea”.

Luciditatea personajului este dezvăluită în momentul în care Oskar afirmă că „nu pot să mănânc ceva care are părinţi” şi când susţine că tatăl său „nu avea spirit! El avea celule!” şi că „acum ele sunt pe acoperişuri şi în râu, şi în plămânii milioanelor de oameni din New York, care le inspiră de fiecare dată când deschid gura”. Deşi înconjurat de oameni care îl iubesc, mama, bunica şi bunicul său, Oskar îşi accentuează drama încercând să fie corect şi ancorat în realiate şi caută cât mai multe informaţii şi imagini despre evenimentele de la 9/11 pe care le adună într-un caiet. Caiet care în final îi oferă viziunea şi dorinţa de a inversa mersul lucrurilor din acea zi pentru că numai aşa „Am fi fost în siguranţă”.

Oskar este astfel „FIU” (după catalogarea domnului Black) relevând parcă, singura sa menire şi calitate într-o lume haotică ce trăieşte în fiecare zi cu frica morţii, şi care uită că există lucruri mult mai importante: familia.

Bianca Gîţ,
clasa a XII-a D

SHOGUN

Autor: James Clavell

Editură: Delacorte Press (US) Hodder & Stoughton (UK)

Data publicaţiei: 1975
Pagini:1152

Face parte din seria Saga Asiatică:

Shogun (care se desfăşoară în Japonia Feudală,)

Tai-Pan (acţiunea are loc în Hong Kong, 1841)

Gai-Jin (Japonia, 1862)

Regele Şobolan (acţiunea are loc într-un lagăr de prizonieri de război din Singapore, 1945)

Vârtejul (acţiunea se desfăşoară în Iran, 1979)

James Clavell realizează în Shogun o descriere a Japoniei feudale, acţiunea având loc în preajma anului 1600. Lumea este privită din perspectiva lui John Blackthorne, căpitanul navei olandeze „Erasmus“, realizându-se o paralelă între lumea fascinantă japoneză, condusă după codul Bushido (codul onoarei) şi lumea mizeră, întunecată a europeanului. John Blackthorne (Anjin-san), prezintă aşadar contradicţiile care există între „lumea civilizată“ şi „păgânii“ din Orient.

Anjin-san va ajunge, din prizonier, samurai şi hatamoto (sfetnic) al unuia dintre cei mai influenţi daimyo (seniori) ai Japoniei. În decursul acestei „transformări “ va ajunge să înţeleagă şi să adopte stilul de viaţă nipon. Descrierea vieţii de pe bordul navei „Erasmus“ arată modul de viaţă şi preceptele cuceritorului european. El va descopei pas cu pas, precum un copil, universul nipon, atât de impenetrabil, relevându-i-l în acelaşi timp şi cititorului. Devenim fascinaţi de Mariko-san prezentată în paralel cu soţia lui Blackthorne care „se spăla o singură dată pe an [...] şi dormea pe un pat de paie“. Japonia este prezentată în cele mai mici detalii, de la vestimentaţie, la obiceiuri, la modul în care încep să apară anumite instituţii, azi cu valoare simbolică pentru Japonia , tradiţii (descrierea ritualuluii de sinucidere, seppuku în cazul bărbaţilor şi jigai în cazul femeilor) .

Shogun este un roman de ficţional bazat pe fapte şi personaje istorice adevărate, un roman de aventură, cu intrigi politice şi militare, despre dragoste şi ură, despre datorie şi sacrificiu. Romanul are în centru pe Toranaga, senior de Kwanto, Cele Opt Provincii, cel mai important daimyo din ţară, General-şef al Armatelor de Răsărit. Este un adevărat geniu politic, un strateg militar extraordinar, care a reunit Japonia după ani de frământări interne, readucând pacea pe „Pământul Zeilor“. Totul se întâmplă pentru că aşa vrea Toranaga, totul se întâmplă pentru că aşa trebuie să se întâmple, pentru că

LABIRINTUL CREAŢIEI

Toranaga are destinul sau (karma), aceea de a fi Shogun, conducător suprem al Niponiei.

James Clavell nu încearcă să descopere semnificaţii şi lucruri ascunse. El reuşeşte doar să te facă să vrei să afli mai mult. Datorită intrigii romanului, te simţi atras către o lume pe care nu o înţelegi întotdeauna, dar pe care simţi că vrei să o cunoşti, să o înţelegi. În cele din urmă, Shogun este un roman despre onoare, deminitate şi frumuseţea unui spirit nobil.

„Mariko-san, a fost karma ta să mori acoperită de glorie şi să trăieşti veşnic. Anjin-san, prietene, e karma ta să nu părăseşti niciodată acest pământ. A mea este să fiu shogun." – Toranaga

Cristina Neacşiu,
clasa a XII-a E

Totul este doi sau despre 11 minute de Paulo Coelho

Începutul înseamnă lumină sau întuneric? La începutul unei cărţi ar trebui să vedem gingăşie sau brutalitate? Nimeni nu are un răspuns, deoarece nimeni nu ştie cum a fost începutul.

Când ideea se naşte în interiorul minţii acolo e întuneric deplin şi totuşi ea apare din neant, într-o lume a sensibilităţii pure, îndreptându-se exponenţial în jos spre cele 12 vămi ale intrării în realitate. Alegerea e cea care dezvoltă, ea e ghilotina conştiinţei. Când spunem da sau nu facem alegerea de a creşte sau nu planta, a cărei origine şi evoluţie ne este încă necunoscută. Astfel, este cartea o sămânţă. Deschiderea ei înseamnă asumarea răspunderii de a gusta dintr-un fruct dulce sau amar. 11 minute nu reprezintă fructul dulce al lecturii, ci tragedia smochinului blestemat, al destinului mocirlos asumat cu o luciditate ce strigă din fiecare caracter al cărţii. Ea e oglindă adevărului, oracolul ce mărturiseşte apropierea de adevărata origine a adâncului fiinţei umane.

Totul începe simplu ca o poveste, asmenea unui basm: „A fost odată ca nicodată…", dar cade abrupt, deoarece a fost odată o „prostituată". În spatele acestei formule se dizolvă cumplit destinul unui suflet, unui om, o femeie, un chip ce poate fi orice chip, un om de pe orice stradă. Se suprapune inevitabil şi universal peste orice matrice umană, totul fiind condiţionat de o simplă alegere. Ea este noi, iar noi suntem ea. Suflete, gânduri, pagini de jurnal, amintiri, iar reflexiile ei se propagă mai mult sau mai puţin peste ale noastre. Subiectul nu e subtil nici delicat, ci pura realitate. Ne loveşte adânc în miezul tainic al rămăşiţei sufletului.Tema e respinsă, controversată, deoarece plăcerea de a citi vine odată cu visele servite pe tavă, iar neplăcerea din asemănarea crudă cu orice parte din sufletul ei. A-ţi citi adâncul mlăştinos în altul nu vine ca o consolare, ci ca o conştientizare a propriei nimicnicii.

E necesar acum a face o paranteză pentru a povesti firul narativ al romanului spre o mai bună înţelegere a rădăcinilor ei. Maria se naşte în Brazilia într-un oraş unde nimic nu marchează sau impresionează. Esenţiale în copilărie sunt momentele în care simte primii fiori ai dragostei, dar incapabilă să dăruiască, pierde. Descoperirea sexualităţii şi pierderea feciorei suprapusă peste pierderea credinţei în Dumnezeu o determină să plece pentru a deveni model. Cunoaşte un domn prin intermediul căruia ajunge în Elveţia. Unde trebuia să aibă loc împlinirea visului, nu se află decât pustietate. Este angajată ca dansatoare, iar viaţa dusă aici este mizeră. Renunţă la serviciu iar în acel moment apare prima ofrandă pe altarul păgân. Se oferă unui arab în schimbul unei sume de bani. Destinul ei este marcat de această experienţă care este pasul spre ceea ce avea să urmeze.Devine prostituată nu prin obligaţie, ci prin opţiune. Bărbaţii, prin al căror pat trece, nu ajung la sufletul ei. Planul destinului este însă altul. Cunoaşte un bărbat, ipostaza angelicului ce o învaţă ce înseamnă

să iubeşti. Ulterior apare ipostaza demonicului, un ins puternic ce o atrage prin prezentarea unei alte laturi a experienţelor sexuale (masochismul). Tinde să cadă în această capcană întinsă de destin prin acceptarea plăcerii venite din direcţia demonică. Salvarea vine din partea iubirii prin învăţarea lecţiei de durere pură, ce duce dincolo de limita spiritual-uman şi în acelaşi timp îl purifică. Sfârşitul prezintă consolidarea iubirii celor doi prin crearea impresiei unei viitoare uniuni.

Romanul începe cu prezentarea evenimentelor precum un fir simplu, dar interiorul, analiza este ceea ce adânceşte firul şi îl multiplică în ţesătura universală a vieţii. Copilăria este simbolul purităţii, iar pentru autori un mijloc de elogiu al timpului pierdut. Acest lucru nu se întâmplă aici. Acest interval de puritate este scurt şi turbulent. Ea este Maria. Se naşte în interiorul unei ţări imense ca o fărâmă de nisip în deşert. Nimic special în ea, în atitudinea ei. Superficialitatea nu este o caracteristică particulară, ci doar o consecinţă a cercului închis în care trăieşte. Subiectul tabu învins reprezintă supratema acestei vieţi, victoria prin eliberare a destinului încastrat în monotonie. În copilărie nu prezintă semne de a fi special, ci doar o curiozitate şi o dorinţă de a străbate orizonturi necunoscute. Schimbările apar atât în corp, cât şi în interiorul gândirii. Simte primii fiori ai iubirii, dar neştiinţa, incapacitatea de a dărui este prima lecţie dură a vieţii ei, iar pierderea acestei iubiri perfect platonice apare ca o consecinţă inevitabilă a voinţei destinului. Descoperirea sexualităţii individuale îi aduce revelaţia plăcerii carnale, dar determină impresia de pierdere definitivă a spiritualităţii, a credinţei. Psihologia ei în momentul acesta creează în juru-i o aură misterioasă, dar tristă. Cunoaşte bărbaţi ce nu îi aduc nici un fel de consolare spirituală sau ieşire din monotonie, iar prinţul din poveste întârzie să apară. A vedea din exterior acest lucru e simplu, dar a trăi în urma tăvălugului istoriei aduce frustrare.

Pentru o perioadă complacerea în ceea ce este pare singurul mod în care va evolua istoria acestei fete simple. Neliniştea interioară, senzaţia de neconcordanţă cu mediul şi viaţa actuală precum şi o anumită superioritate o determină să plece într-o altă ţară, cu dorinţa de a-şi realiza visul: fericire, linişte şi iubire. Destinul însă are alte planuri şi odată cu părăsirea ţării natale se ridică protecţia mistică. Axa moralităţii standard se rupe acum. Lasă în urmă orice părere de rău, orice normă şi doar îşi face vânt spre cădere. Ajunsă în Elveţia, lucrează ca dansatoare, dar condiţiile grele şi dorinţa de mai mult sunt pedepsite, iar soluţia găsită devine vinderea trupului conturată iniţial ca şi ultima treaptă a degradării în miezul umanitaţii individuale. Revolta interioară e abolită de o voce până atunci tăcută, ce îndeamnă la neant; îşi acceptă condiţia şi decizia luată cu o resemnare ce impresionează prin putere şi moralitate, deoarece nimic nu e atât de moral ca omul în stare să cultive pe pământul arid al societăţii valori fundamentale, uneori de mult pierdute. Nu există claritate pentru conturarea adevăratului motiv al acestei alegeri. Ce anume determină o femeie să aleagă acest drum? Raspunsul nu e mut, pur şi simplu nu există un răspuns, deoarece iţele sufletului uman sunt locuri ce nu pot fi atinse nici măcar în gând, iar explicarea lor ar fi o utopie.

Localul în care se angajează poate fi asemănat în plan simbolic cu Tartarul antic păzit de temutul Cerber. Suntem tentaţi să întrebăm dacă aici este începutul sau sfârşitul ei ca fiinţă umană. Ce se întamplă acum? Cine moare şi ce anume trăieşte? Formularea nu este improprie în acest moment al evoluţiei romanului. Moare o persoană, o fiinţă vie a rigorilor tradiţionale şi trăieşte o umbră a ceea ce a fost Maria, un hibrid uman ce nu cunoaşte reîntregirea decât după scufundarea în cele mai negre otrăvuri ale societăţii actuale. Tot ce rămâne în acest moment, al alegerii făcute este o umbră ce continuă să trăiască în locul fiinţei, este un înlocuitor mecanic al unui suflet, o simplă copie ce protejează şi nimic mai mult. Se vinde din proprie voinţă, dar o anumită scânteie de luciditate o face să trăiască numai în paginile unui jurnal, aceasta fiind carapacea ei. Ales în mod inconştient, acest mod de viaţă este singura ei cale de salvare.

Experienţele profesionale nu îi aduc plăcere şi nici împlinire, ci distrug şi murdăresc divinul fiinţei. Apare o împărţire a personalităţii ei în funcţie de „clientul" cu care

îşi vinde părticică cu părticică ce a mai rămas din suflet. Nu este decât o reflexie a degradării ce îşi face loc tot mai adânc şi nimiceşte şi umbra rămasă.

Nimicul lumii, Lumina pură, Forța ce ne controlează nu este nedreaptă, ci doar surprinzător de matematică. Balanța vieții ei atârnă greu în favoarea nefericirii şi echilibrul se manifestă nu prin fericire explozivă, ci prin drumul anevoios alături de un bărbat, la fel de chinuit în plan interior. Hibridizarea indivduală e esențială în stabilirea relației dintre cei doi. El este singurul ce vede lumina tristă, ce strigă cu disperarea mută a resemnării în propriile tenebre. Dualitatea se conturează acum. Alegerea este tot ceea ce ne individualizează şi ne face să ne numim oameni. Între ei se manifestă o apropiere specială, iar umbra Mariei prinde contur prin imprimarea pe vălul înțelepciunii a lecțiilor pierdute din trecut: puterea de a dărui ceva numai al tău, acceptarea aşteptării ce chinuie ca lecție esențială a individului.

Balanța înclină spre polul opus acum, spre o fericire caldă şi sinceră, iar în vederea împlinirii totale este necesară intervenția Forței, a Nimicului şi a Totului în acest punct de răscruce al destinului ei. Se dă o luptă crâncenă în vederea definirii viitorului. Aşa cum matematica nu permite nedeterminări, în acelaşi mod nici în destinul omului nu este loc de incertitudine.

Viața tinerei fete ce se vinde este marcată de o ultimă experiență covârşitoare. Apariția unui om misterios, partea complementară prin opoziție a hibridului angelic, este ultima poartă dărâmată spre fericire. Acesta îi prezintă o alternativă a plăcerii: împlinirea carnală, dură, himerică. Încercarea aceasta nu vine să strice ceea ce s-a construit până acum pe umbră, ci ca să o consolideze. Angelicul apare din nou, ca salvare. Cum nimic material nu este pur de la început ci evoluează spre această condiție, partea trecută a actualului angelic, trecută şi ea prin sadismul plăcerilor murdare scoate morbul acesta din sufletul Mariei şi îi oferă renaşterea şi odată cu aceasta restabilirea credinței ca formă de mulțumire pentru Totul Universal.

Iubirea dintre cei doi, prin lumina specială ce o degajă se împlineşte la sfârşit total atât pe planul sufletului, cât şi al trupului. Tabloul conturat aici este nu de pierdere a purității ci de reinstaurare a ei, prin afectivitate. Ființa mitică despărțită în două de zei se reîntregeşte acum, iar uniunea lor nu cade în patetismul romantic al romanului de dragoste clasic, ci tinde spre adeverirea conceptului de suflet-pereche.

Sfârşitul nu surpinde, ci bucură, printr-o finalitate clară şi dulce a viselor ce se pot împlini. Ea este Maria: o ființă, un suflet, o pagină de jurnal. Dubla manifestare a spiritului o individualizează: este pură şi profană, iubeşte şi suferă, strigă şi tace, aşteaptă şi fuge. Nu mai este fărâma de nisip din marea țară, ci lumina ce pune în valoare frumusețea acelei țări. Deşi prezintă povestea unei prostituate, cartea este impresionantă prin puritate şi surprinde cele mai frumoase trăsături umane: capacitatea de a iubi şi puterea de a alege.

Ea este doi, eu şi tu, îngerul şi demonul, ființa superioară şi josnică, iar prin intermediul acestui personaj se evidențiază paleta umană completă. Noi suntem Maria, fiecare şi toți împreună, în proporții mai mici sau mai mari. Avem ceva în rămăşița noastră din rămăşițele ei.

Omul din spatele personajului este tipul uman al matricei universale, al elementului simetrizabil universal, deoarece ne completează perfect interiorul. Nu suntem făcuți să fim perfecți, dar suntem însemnați cu lumina divină a puterii de a alege. Ea a ales să se scufunde, să treacă prin abjecție pentru a vedea sublimul, iar într-un fel sau altul interiorul nostru face asta în fiecare zi.

Doi este numărul cazurilor posibile ale vieții: da sau nu. Suntem ea prin construcție, dar spiritual avem o unicitate sublimă ce ne individualizează, iar ceea ce ne marchează întreaga existență este puterea de a împlini scopul, de a ajunge să rostim după metamorfozări complexe: când mi-am dorit totul nu am primit nimic, iar când nu am avut nimic, am primit tot.

Adela Lupescu,
clasa a XII-a D

Creaţiile voastre

Învăţând navigatul pe ochi - debutul editorial al Mihaelei Belei -

6 Mai 2008…

O zi importantă pentru colega noastră, Mihaela Belei care, la Galeria de Artă Delta şi-a lansat primul volum de poezii intitulat *Învățând navigatul pe ochi*.

Ajunsă acolo, am fost întâmpinată cu urale de emoții ale unui suflet tânăr care începea să vibreze alături de cele ale unor scriitori mari sau doar anonimi. Însă, totul a fost lămurit de „lectorul avizat" Cătălin Lazurcă; el a numit spectatorii curioşi ai vieții, „Cercul Poeților Dispăruți" după celebra carte, făcând referire la tinerii curioşi, dar dornici de a „contribui cu un vers" la această „piesă continuă".

O piesă continuă la care Mihaela a adăugat prin poeziile ei o nouă şi inedită dimensiune a adolescenței. După cum afirma şi doamna profesor Nela Bratu, creația Mihaelei nu se regăseşte printre sentimentele aparent banale ale morții, iubirii şi depresiilor atât de mult folosite în mod superficial de adolescenți, ci ea se regăseşte în dorința de cunoaştere simbolizată prin ochi... prin nişte pupile reflexive.

Debutul editorial al Mihaelei a fost cu siguranță un succes, având în vedere că în curând volumul de poezii va apărea în librăriile arădene. Şi, deşi totul începuse cu emoții, Mihaela fiind susținută de familie, colegi, prieteni, profesori, a prins curaj şi ne-a vorbit ca un adevărat scriitor despre ce înseamnă această carte pentru ea, reuşind să creeze o legătură între spectatori şi gândurile ei.

Astfel, primul pas în lumea literară a fost încheiat în aplauze şi bucurii reciproce cu speranța apariției, cât mai curând, a unui alt volum de poezii.

A consemnat
Bianca Gîț,
clasa a XII-a D

"Primul cuvânt rostit..."

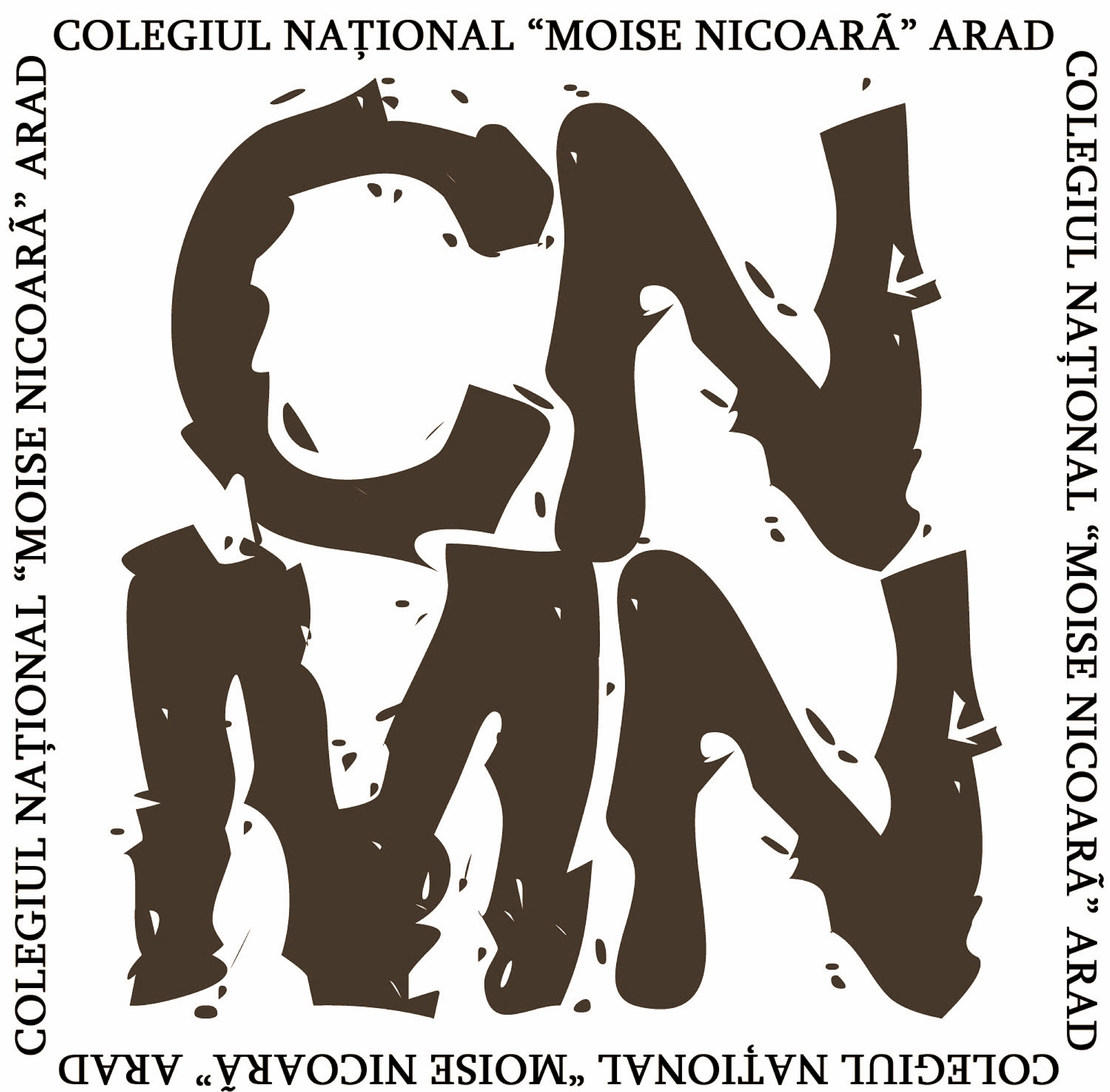
Aşa se numeşte micul volum de versuri realizat de elevii clasei a X-a E cu ocazia zilei mamei. Volumul s-a vrut a fi un dar pentru ființa cea mai dragă, pentru cea care ne-a dat viață, care ne călăuzeşte paşii în viață şi ne va fi alături necondiționat. Şi ce dar mai de preț poți să-i oferi mamei decât un cadou venit din inimă, sincer.

Volumul conține 15 poezii dintre care două în limba franceză) în care sunt exprimate sentimente față de mamă: iubirea - în poezii precum: *Dorință* (Maciulschi Alexandra), *Un cuvânt sfânt* (Noja Roxana), *Dacă aş fi* (Orgoan Alin) - şi admirația *Ale tale sunt toate, mamă...* (Nistor Cristina), *Pentru tine...* (Bujdulă Adrian).

Poeziile sunt însoțite de imagini alese cu grijă, sugestive, pentru fiecare poezie în parte. Este lăudabil şi demn de urmat exemplul elevilor aflați la prima încercare de a aşterne pe hârtie gânduri, simțăminte, trăiri şi emoții.

Prof. Cristina Vancu

EDITURA FUNDAŢIEI “MOISE NICOARĂ” ARAD
ISSN 1222-6394